

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Esitysluonnos palvelujen verkoston kehittämisestä palvelustrategian mukaisesti

Sanna Svahn
hyvinvointialuejohtaja

Palvelumme rakentuvat asukkaan ympärille

Merkittävä osa hyvinvointialueen palveluista viedään jo nykyisin kotiin

Yli 130 000
**koulu- ja opiskelu-
terveydenhuollon**
käyntiä

Palvelu-
keskuksissa
tarjottavat
palvelut

Tilapäiset
palvelut
(mm. rokotukset)

Keskitetyt erityisen tuen
palvelut

**Pelastus-
toimi**
9000 hälytystä
vuodessa

Ensihoito
tavoittaa
97% asukkaista
30 minuutissa

15 000
**lastensuojelu-
ilmoitusta**

**Digitaalinen
asiointi**
aina saatavilla

Erikoissairaanhoidon
palvelut

Yli 2 milj.
**kotihoidon
käyntiä**
vuodessa

Yli 400
**kotisairaalan
hoitojaksoa**
vuodessa

Noin 2500
**neuvolan
kotikäyntiä**

yli 150 000
**perusterveydenhuollon
sairaalan hoitopäivää**

yli 270 000
**neuvola-
käyntiä**

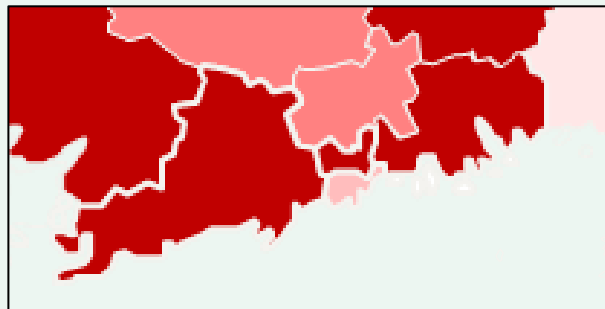
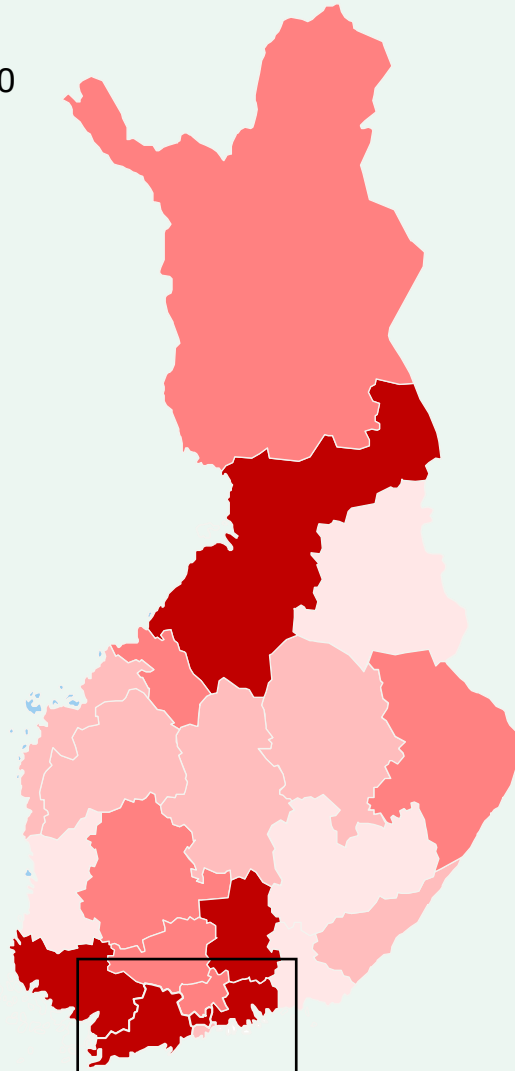
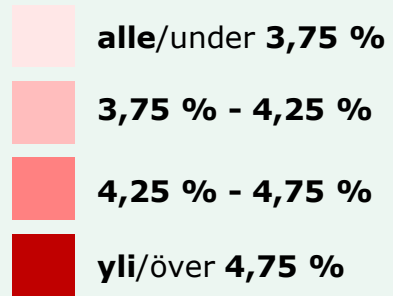
yli 500 000
**lääkärin ja potilaan
kohtaamista**
avosairaanhoidossa

Toimipisteisiin
tuodut liikkuvat
palvelut

Uudenmaan hyvinvointialueiden tilanne on erilainen kuin muualla Suomessa

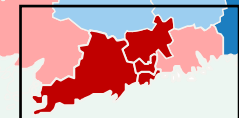
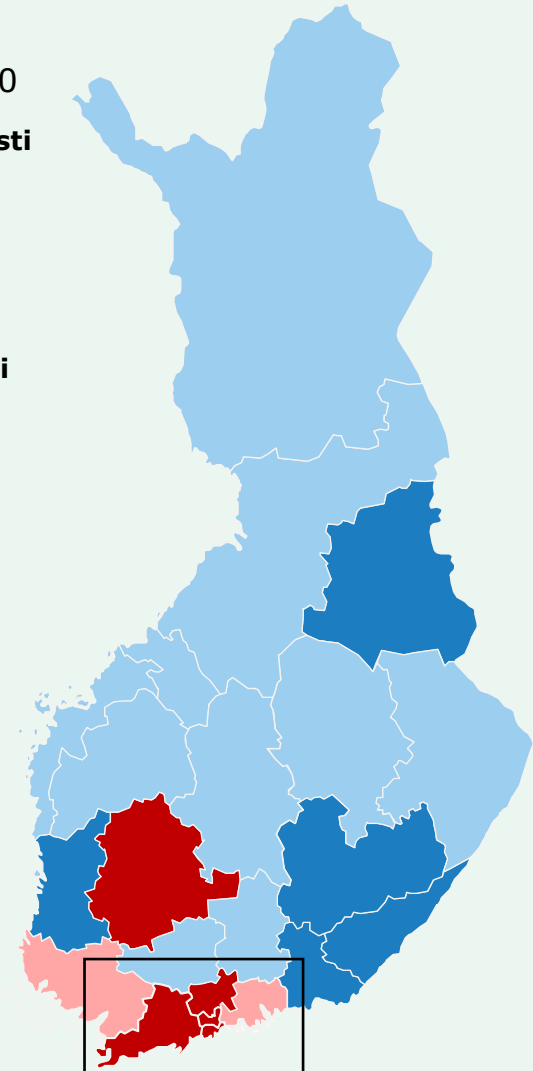
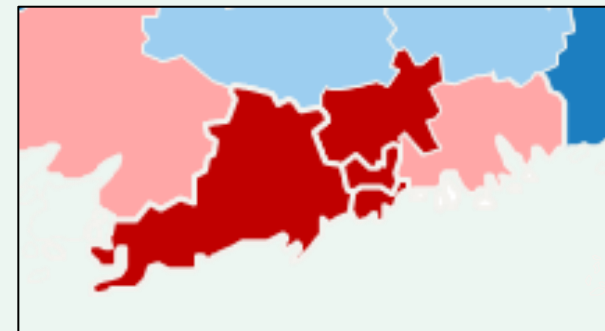
Rahoituksen kasvu 2024-2030

Tillväxten av finansieringen 2024-2030

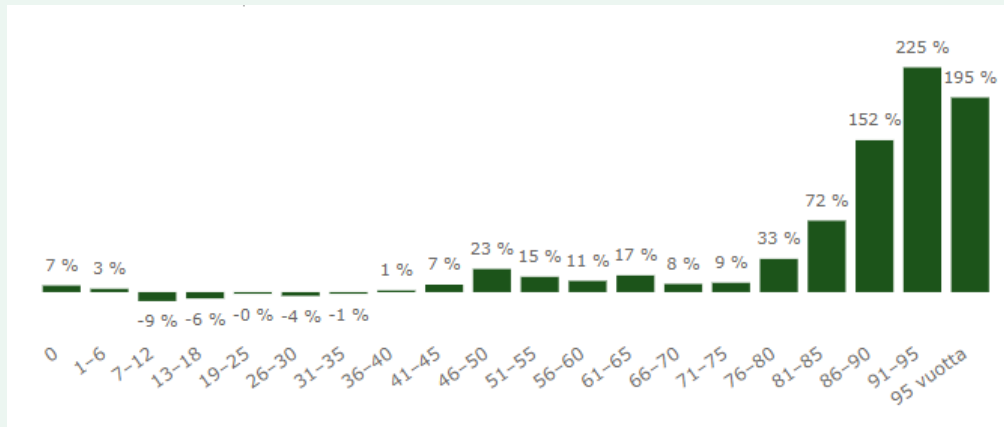
Väestöennuste 2040

Befolkningsprognos 2040

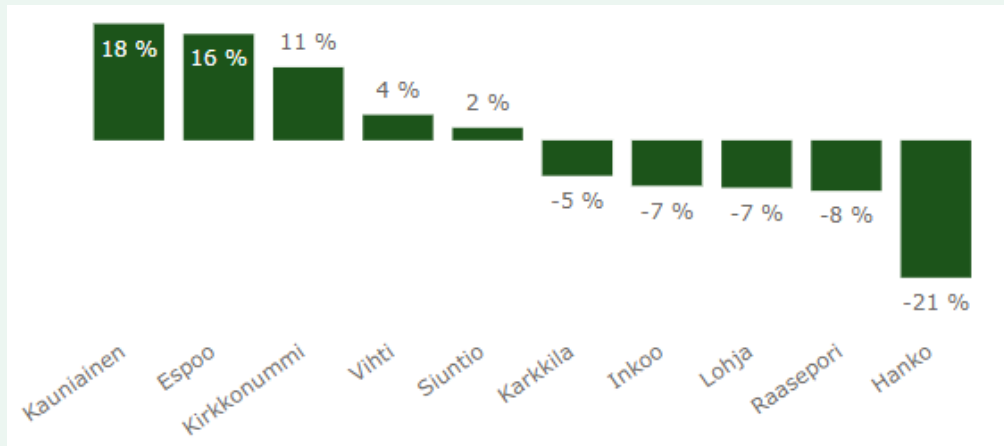

Väestökehityksessä on Länsi-Uudellamaalla suuria alueellisia eroja

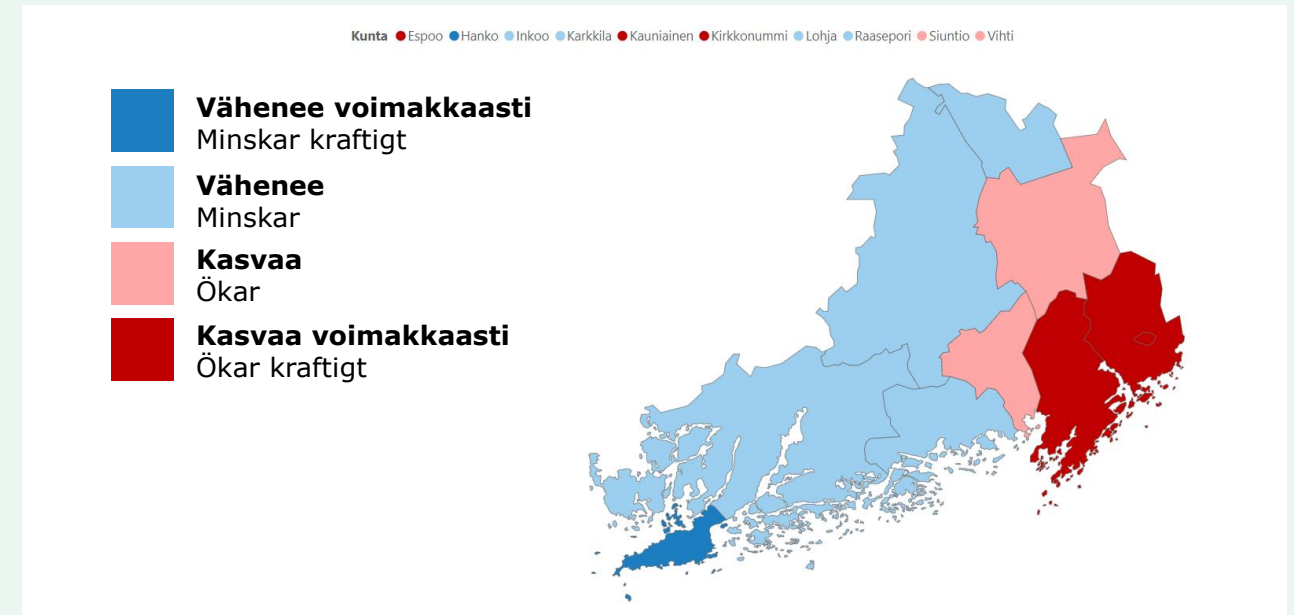
Väestönmuutos (%) ikäluokittain koko hyvinvointialueella (2022-2040)

Väestönmuutos (%) kunnittain (2022-2040)

Väestömuutokset Länsi-Uudenmaan kunnissa (2022-2040)

- **Väestönkasvu** keskittyy alueen itäiseen osaan Espoon (+13 %), Kauniaisen (+18 %) ja Kirkkonummen alueelle (+7 %), kun taas muun alueen väestömäärä pienenee.
- **Suhteellinen väestökato** on suurinta Hangossa (-14 %) ja Inkoossa (-9 %). Kasvavien kuntien väestönkasvu perustuu kotimaan ja ulkomaan muuttovoittoisuuteen.

Hyvinvointialueen strategiasta ja taloudesta on päätetty - keskeistä on suunnitelmien toimeenpano

Palvelualueiden suunnitelmat
Näin muutamme toimintaamme

Talousarvio ja taloussuunnitelma
Tällaisia resursseja uudistuminen vaatii

Palvelujen järjestämisen periaatteet – näin kuljemme kohti uudistumisemme tavoitteita

Anna asiakkaan valita
Låt kunden välja

Anna vastuuta
Ge ansvar

Vahvista perustasoa
Stärka basnivån

**Valitse kustannus-
tehokkain tapa**
Välj det mest
kostnadseffektiva sättet

Digitalisoi
Digitalisera

Luovu
Avstå

Hyvinvointialuestrategia – perustehtävänä länsi-uusimaalaisten hyvinvointi

Edistämme asukkaidemme
hyvinvointia ja turvallisuutta

Järjestämme ja uudistamme
palveluja kestäväällä tavalla

Teemme yhdessä hyvinvoivan
ja halutun työyhteisön

Saavutamme parhaat tulokset
sujuvalla yhteistyöllä

**Sote-uudistuksen
tavoitteet**

Valtion ohjaus

**Hyvinvointialueiden
valtakunnalliset tavoitteet**

Miksi kehitämme palvelujen verkostoa?

Tarvitsemme palvelujen verkoston, jonka avulla voimme ratkaista sosiaali- ja terveydenhuollon merkittäviä haasteita.

- 1. Perustason palvelujen parantaminen on tärkein tavoitteemme.** Tehtävämme on varmistaa laadukkaat lähipalvelut nyt ja tulevaisuudessa.
- 2. Meidän on käytettävä rajalliset resurssimme niin,** että ne tuottavat mahdollisimman paljon terveyshyötyä ja hyvinvointia alueemme asukkaille.
- 3. Väestömuutokset muuttavat palvelutarvetta alueellamme.** Väestönkasvu on erilaista eri puolilla aluetta. Väestö muuttuu monikielisemmäksi ja ikääntyy nopeasti, ja samalla syntyvyys laskee suurimmassa osassa aluetta.
- 4. Monet sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöt ovat heikossa kunnossa.** Henkilöstölle on voitava taata toimitilat, joissa on turvallista työskennellä. Samalla investoinnit on pidettävä kohtuullisina.
- 5. Sote-ammattilaiset ovat tärkein voimavaramme.** Tarvitsemme palvelujen verkoston, jonka avulla voimme luoda veto- ja pitovoimaa ja houkutella osaavia ammattilaisia meille töihin. Henkilöstön saatavuudesta ja koulutuksesta on huolehdittava. Vuokrahenkilöstön käytön vähentäminen on keskeinen osa talouden tasapainottamista.

Tiivistelmä palvelujen verkoston kehittämisen esityksestä

- 1. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella säilytetään alueellisesti kattava palvelujen verkosto.** Palvelutarpeen kasvu edellyttää lähipalveluita kuntakeskusten ulkopuolella myös tulevaisuudessa.
- 2. Digitaalista asiointia ja kotiin vietäviä palveluja lisätään laajasti** hyvinvointialueen palveluissa. Palvelujen aukioloaikoja laajennetaan. Puhelinasiointi säilyy yhteydenottotapana. Koko alueella tarjotaan laajasti liikkuvia palveluja.
- 3. Terveysasemapalveluja tarjotaan jatkossa terveysasemilla ja lähiterveysasemilla.** Terveysasemilla on lähiterveysasemia laajempi palveluvalikoima. Toimipisteiden määrä säilyy lähes nykyisellään.
- 4. Laajan palvelun perhekeskusten määrää lisätään.** Uusien perhekeskusten perustamisen yhteydessä lähialueen neuvoloiden toiminta siirtyy lähtökohtaisesti perhekeskuksiin. Lisäksi palveluja tarjotaan alueellisissa toimipisteissä, kotiin vietynä ja kouluilla.
- 5. Suun terveydenhuollon palveluja, aikuisten sosiaalipalveluja, mielenterveys- ja päihdepalveluja sekä kuntoutuksen palveluja** kootaan nykyistä suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin.
- 6. Vuodeosastotoimintaa keskitetään sairaalakampusten läheisyyteen ja osa vuodeosastoista muutetaan arviointiyksiköiksi.** Sairaalapalveluja kehittäessä tehdään tiivistä yhteistyötä HUS-yhtymän kanssa.
- 7. Pelastus- ja ensihoitopalvelujen palveluverkko muodostuu pää- ja sivutoimisista paloasemista sekä sopimuspalokuntien asemista.** Palveluverkkoa tukee yhteistyö naapuripelastuslaitosten kanssa.

Palvelustrategiassa tehdyt päätökset Palvelujen verkoston kehittämisen periaatteet

Palvelustrategiassa päätettiin, että hyvinvointialueen ensimmäisinä toimintavuosina palvelukanavia ja palvelujen verkostoa tullaan kehittämään ja uudistamaan. Myös toimitilojen palveluvalikoimat ja sijainnit tullaan arvioimaan kattavasti.

Arviointi ja sitä seuraavat ratkaisut tehdään seuraavien periaatteiden mukaisesti:

1. Kehittämistä tehdään asiakaslähtöisesti
2. Palveluja tarjotaan monikanavaisesti ja joustavasti
3. Toimipisteet sijoitetaan siten, että palvelujen tuottamisen edellytykset varmistetaan
4. Kustannustehokkuutta tarkastellaan kokonaisvaltaisesti ja tehottomista ratkaisuista luovutaan
5. Väestökehitys huomioidaan analyttisesti ja ennakoivasti

Palvelustrategiassa tehdyt päätökset

Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset palvelukokonaisuuksittain

Yhteisten palvelujen verkoston kehittämisen periaatteiden lisäksi hyvinvointialueen palveluverkon kehittäminen noudattaa palvelustrategiassa päätettyjä linjauksia.

Opiskeluhuollon palvelut

Opiskeluhuollon palveluissa jatketaan nykyistä hajautettua palveluverkosta. Hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa, jotta palvelut ovat jatkossakin saavutettavia ja lähellä oppilaita ja opiskelijoita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuolto ja perhekeskuspalvelut

Terveysasemat, suun terveydenhuolto sekä perhekeskuspalvelut, eli lasten, nuorten ja perheiden palvelut, ovat vahvasti läsnä väestön ja palvelujen keskittymissä. Terveysasematoiminnan ja perhekeskusten toistuvasti käytettävät peruspalvelut ovat lähipalveluita, joiden muita palveluja parempi saavutettavuus varmistetaan monikanavaisesti toimipisteiden, digipalvelujen ja liikkuvien palvelujen yhdistelmänä.

Näissä palveluissa tunnistetaan paljon palveluja tarvitsevat asiakkaat ja huolehditaan palvelujen hyvä saatavuus heille. Keskeinen keino on digitaalisten palvelujen lisääminen, mutta myös fyysisen palvelun tarve tunnistetaan.

Palveluverkosta pyritään pitämään kattavana varmistamalla eri keinoin työvoiman saatavuus ja toiminnan kustannustehokkuus.

Väestön ja palvelujen keskittymien ulkopuolella nykyisten palvelujen asemaa tullaan arvioimaan suhteessa ympäröivien keskittymien palveluiden saavutettavuuteen sekä työvoiman saatavuuteen.

Kustannustehokkuutta pyritään kasvattamaan myös toimipisteverkosta tehostamalla huolehtien kuitenkin palvelujen saatavuudesta ja laadusta koko alueella.

Pieniä yksiköitä voidaan yhdistää osaksi isompia yksiköitä, mikäli se on tarkoituksenmukaista palvelujen verkoston kehittämisen periaatteiden mukaisesti.

Sairaalapalvelut

Sairaalapalveluissa tärkeintä on varmistaa palvelujen laatu, toimintavarmuus ja kustannustehokkuus.

Osastojen arvioinnissa tullaan huomioimaan yksikkökoot, henkilöstön saatavuus ja yhteistyö muiden palveluiden kanssa, ja lähtökohtaisesti luovutaan erillisistä pienistä yksiköistä. Tavoitteena on muodostaa yksiköitä, joissa palvelut voidaan tulevaisuudessakin tuottaa laadukkaasti ja tehokkaasti. Kotisairaala ja muita liikkuvia palveluita kehitetään vastaamaan tarpeisiin.

Osastopaikkoja keskitetään ja profiloidaan alueellisesti väestön tarpeita vastaavaksi. Paikat ovat tehokkaassa käytössä potilaiden hoitoon ja kuntoutukseen.

Väestön kasvu ja ikääntyminen painottuvat lukumäärällisesti Espooseen ja sen lähialueelle. Tähän vastataan siirtämällä hoitopaikkojen sijoittumisen painopistettä hyvinvointialueen sisällä.

Asumisen palvelut

Palvelustrategian mukaisesti pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa asumispalvelussa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä tulee maltillisesti vähenemään. Asumispalveluissa tullaan keventämään palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidtoa pitkäaikaiseksi ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi ja lisäämällä yhteisöllistä asumista.

Asumispalvelut sijoitetaan tulevaisuudessa lähtökohtaisesti alue- sekä asutuskeskuksiin. Hyvinvointialue tulee vaikuttamaan aktiivisesti kestäväen toimintakykyisen asumisyksiköiden verkostojen syntymiseen.

Hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä kuntien ja yksityisten palvelutuottajien kanssa. Hyvinvointialueen omaa roolia toimitilojen rakennuttamisessa ja omistamisessa arvioidaan.

Muut palvelut

Erityisosaamista vaativat tai toimintavolyyymiltään pienet palvelut sijoitetaan aina tapauskohtaisen arvioinnin mukaisesti. Resursseja hyödynnetään hyvinvointialuetasoisesti. Palveluja voidaan keskittää, jos se on tarkoituksenmukaista.

Aikajana

Palvelujen verkoston kehittämisen päätöksenteko

Esitys kehittämisen linjauksista
25.3.2024

Kehittämisen linjausten käsittely ja päätöksenteko
25.3.-11.6.2024

Linjausten toimeenpano
2024->

Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset

Linjausten vaikutusten alustava arviointi

Asukkaiden ja henkilöstön näkemykset palveluissa asioimiseen liittyen

Laaja kuulemiskierros (kunnat, asukkaat, muut sidosryhmät)

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta neuvottelee linjauksista

Aluevaltuusto päättää kehittämisen linjauksista

Aluevaltuusto päättää

Toimitilaohjelma

Aluehallitus päättää

Tarveselvitykset

Hankesuunnitelma

Toteutus

Tarvittavat muutokset ja niiden vaikutusten arviointi, yhteistoiminta henkilöstön kanssa

Suunnitelma siitä, miten muutos käytännössä toteutetaan

Toiminnan muuttaminen henkilöstön ja asiakkaiden kannalta

Aikajana

Palvelujen verkoston kehittämisen päätöksenteko

Esitys kehittämisen linjauksista
25.3.2024

Kehittämisen linjausten käsittely ja päätöksenteko
25.3.-11.6.2024

Linjausten toimeenpano
2024->

Linjausten vaikutusten alustava arviointi

Asukkaiden ja henkilöstön näkemykset palveluissa asioimiseen liittyen

Laaja kuulemiskierros (kunnat, asukkaat, muut sidosryhmät)

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta neuvottelee linjauksista

Aluevaltuusto päättää kehittämisen linjauksista

Aluevaltuusto päättää

2024

Toimitilaohjelma

Aluehallitus päättää

Tarveselvitykset

2025

Tarvittavat muutokset ja niiden vaikutusten arviointi, yhteistoiminta henkilöstön kanssa

Hankesuunnitelma

2026

Suunnitelma siitä, miten muutos käytännössä toteutetaan

Toteutus

2027->

Toiminnan muuttaminen henkilöstön ja asiakkaiden kannalta

Päätösvalta palveluiden verkostoon liittyen

Toimielinten ja viranhaltijoiden vastuut Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Aluevaltuusto päättää strategisista asiakirjoista ja kehittämisen strategisista linjauksista

- Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen strategisista asiakirjoista
- Rooli pohjautuu strategiaan (41 §*) ja lainsäädännössä aluevaltuustolle määriteltyihin tehtäviin
- Päätösten vaikutukset toimintaan ja talouteen ylittävät aikajänteellään aluevaltuustokauden.
- Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset sisältävät pitkän aikavälin arvovalintoja
- Linjaukset vaikuttavat palveluiden verkoston strategisen kehittämisen periaatteisiin koko hyvinvointialueella ja koskevat suurinta osaa asukkaista

**Palvelujen verkoston
kehittämisen strategiset
linjaukset**

Aluehallituksen roolissa korostuu strategisten linjausten toimeenpanosta päättäminen

- Aluehallitus päättää hyvinvointialueen strategisia asiakirjoja täydentävistä ja/tai toimeenpanevista suunnitelmista
- Palvelujen järjestämisen periaatteista päättäminen (Hallintosäntö 41, kohta 13 §)
- Päätösten vaikutukset ilmenevät 1-4 vuoden aikajänteellä
- Kytkeä toiminnalliseen, taloudelliseen ja hallinnolliseen vastuuseen (42 §*)
- Palvelujen verkostoon liittyvät toimeenpanopäätökset huomioivat aluevaltuuston määrittämät linjaukset. Päätökset koskevat osaa hyvinvointialueen asukkaista.

**Toimitilaohjelma (sis.
yksiköiden lakkauttamiset tai
perustamiset)**

Viranhaltijoiden roolina on päätösten toimeenpano

- Aluehallituksen tekemien, aluevaltuuston päättämien linjausten mukaisten palveluiden verkostoa koskevien päätösten täytäntöönpano
- Yksittäiset muutokset palveluissa ja palvelusisällöissä
- Toimivalta käy ilmi laista, hallintosäännöstä ja toimintaohjeista
- Päätökset ovat taloudellisilta vaikutuksiltaan rajallisia, kuuluvat viranhaltijan vastuulla olevaan palvelukokonaisuuteen ja ovat luonteeltaan operatiivisia.

**Yksittäiset muutokset
palveluissa, aukioloajat,
operatiiviset päätökset**

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut

**Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde**

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut

Lähtötilanne

Eesityksen lähtökohdat

- Palveluverkkoesitys toteuttaa hyvinvointialueen palvelustrategiassa määritellyjä periaatteita ja linjauksia.
- Väestön palvelutarpeeseen vastataan mahdollisimman hyvin käytettävissä olevilla voimavaroilla.
- Henkilöstön saatavuudesta ja koulutuksesta on huolehdittava.
- Vuokrahenkilöstön käytön vähentäminen on keskeinen osa palvelualueen talouden tasapainottamista.
- Investointitarpeet on pidettävä kohtuullisina. Palvelualueen käyttämien kiinteistöjen korjausvelka on mittava.

Palvelutarpeen kehitys

- Seuraavina vuosikymmeninä väestö kasvaa eniten suurten kaupunkien alueella. Samaan aikaan väestö kuitenkin vanhenee, minkä vuoksi kokonaispalvelutarpeen voi odottaa kasvavan lähes kaikkien hyvinvointialueen kuntien alueella.

Palvelutarpeeseen vastaaminen

- Palvelutarpeeseen vastaaminen edellyttää riittäviä lähipalveluita, joita asukkailla on tosiasiallinen mahdollisuus saada. Tämä edellyttää maantieteellisesti hajautettuja palveluita.
- Palveluita järjestetään koko alueelle palvelustrategian mukaisesti sekä omana tuotantona että monituottajamalliin tukeutuen. Tässä palveluverkkoesityksessä ehdotettava lähiterveysasemamalli on keino turvata lähipalveluita pienillä paikkakunnilla.
- Etsimme aktiivisesti myös uusia tapoja järjestää lähipalveluita kuntakeskusten ulkopuolelle. Uskomme, että esimerkiksi hoidon jatkuvuuden ammatinharjoittajamallilla on mahdollista parantaa lääkäripalveluiden saatavuutta pienillä paikkakunnilla. Malli on kuitenkin vasta valmisteluvaiheessa, ja sen vakiintuminen selviää tulevina vuosina.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut

Aluevaltuuston aiemmin päättämät palvelustrategian ja talousarvion linjaukset, suunnitelmat ja toimenpiteet

Palvelustrategia

Näin kehitämme palvelujen verkostoa

Terveysasemien toistuvasti käytettävät peruspalvelut ovat lähipalveluita, joiden muita palveluja parempi saavutettavuus varmistetaan monikanavaisesti toimipisteiden, digipalvelujen ja liikkuvien palvelujen yhdistelmänä.

Palveluissa tunnistetaan paljon palveluja tarvitsevat asiakkaat ja huolehditaan palvelujen hyvä saatavuus heille. Keskeinen keino on digitaalisten palvelujen lisääminen, mutta myös fyysisen palvelun tarve tunnistetaan. Palveluverkostoa pyritään pitämään kattavana varmistamalla eri keinoin työvoiman saatavuus ja toiminnan kustannustehokkuus.

Väestön ja palvelujen keskittymien ulkopuolella nykyisten palvelujen asemaa tullaan arvioimaan suhteessa ympäröivien keskittymien palveluiden saavutettavuuteen sekä työvoiman saatavuuteen.

Kustannustehokkuutta pyritään kasvattamaan myös toimipisteverkostoa tehostamalla huolehtien kuitenkin palvelujen saatavuudesta ja laadusta koko alueella.

Pieniä yksiköitä voidaan yhdistää osaksi isompia yksiköitä, mikäli se on tarkoituksenmukaista palvelujen verkoston kehittämisen periaatteiden mukaisesti.

Palvelustrategia

Näin muutamme toimintaamme

1. Parannamme sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuutta ja jatkuvuutta. Kehitämme palveluprosessejamme asiakaslähtöisiksi. Asiakkaan asia ratkaistaan jo ensimmäisen yhteydenoton aikana aina kun se on mahdollista.
2. Palvelut toteutetaan asiakkaiden tarpeista lähtien, ja niiden vaikuttavuuden parantaminen on keskeinen tavoite. Tavoitteena on myös kehittää ennaltaehkäiseviä palveluja entistä vaikuttavammiksi yhdessä alueen asukkaiden kanssa.
3. Sosiaali- ja terveyspalveluiden integraatiota lisätään. Tärkeä tavoite on vakiinnuttaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötävät ja palveluketjut, jotta potilaat saavat hoitoa oikeassa paikassa ja oikeaan aikaan.
4. Henkilöstön hyvinvointiin panostetaan parantamalla työn sujuvuutta ja tarjoamalla mahdollisuuksia ammattitaidon kehittämiseen.
5. Monituottajamallia kehitetään vastaamaan paremmin palvelualueen tarpeita. Etsimme keinoja tehdä yhteistyötä yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa, lisäämme palvelutuotantoa silloin kun se on kokonaistaloudellisesti järkevää ja parantaa palvelujen vaikuttavuutta.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Tällaisia resursseja uudistuminen vaati

1. Talouden sopeuttamiskeinoja etsitään niistä vaihtoehtoista, jotka eivät vaaranna palvelujen saatavuutta ja jatkuvuutta. Voimavarat kohdennetaan vaikuttavaan toimintaan ja luovutaan toiminnasta, joka ei tuota hyvinvointi- tai terveyshyötyä.
2. Palvelualueen tavoitteena on sopeuttaa taloutta niin, että vaikutukset asiakas- ja potilastyöhön jäävät mahdollisimman vähäisiksi.
3. Talouden sopeuttamiseksi myös asiakas- ja potilastyötä joudutaan vähentämään. Se toteutetaan ensisijaisesti vähentämällä palvelusetelien, ostopalveluiden ja vuokratun työvoiman käyttöä.
4. Ostopalveluiden ja palvelusetelien käyttöä vähennetään avosairaanhoidossa, palvelusetelitoimintaa vähennetään suun terveydenhuollossa sekä fysioterapian ostopalveluiden ja palvelusetelien käytöstä luovutaan.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset (luonnos aluevaltuuston päätökseksi)

1 Terveysasemapalvelut ovat lähipalveluja, joita tarjotaan alueellisesti kattavasti.

2 Terveysasemapalveluja tarjotaan terveysasemilla, lähiterveysasemilla ja tarvittaessa liikkuvina palveluina. Terveysasemilla on lähiterveysasemia laajempi palveluvalikoima. Lähiterveysasemat ja liikkuvat palvelut tukeutuvat toiminnassaan terveysasemiin.

3 **Terveysasemat** sijaitsevat Espoonlahdessa, Espoon keskuksessa, Kilossa, Leppävaarassa, Matinkylässä, Tapiolassa, Hangossa, Karkkilassa, Kauniaisissa, Kirkkonummella, Lohjalla, Nummelassa ja Tammisaaressa. **Lähiterveysasemat** sijaitsevat Kalajärvellä, Inkoossa, Masalassa, Veikkolassa, Pusulassa, Karjaalla ja Siuntiossa.

4 Laajennetun aukioloajan akuuttivastaanottoja perustetaan alueellisesti kattavasti.

5 Suun terveydenhuollon palveluita kootaan suurempiin yksiköihin. Lisäksi terveysasematoiminnan lähiterveysasemilla ja muissa alueen toimipisteissä voidaan tarjota esimerkiksi suun terveystarkastuksia.

6 Aikuisten sosiaalipalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä kuntoutuksen palvelut sijoittuvat jatkossa suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin. Palveluita tarjotaan kuitenkin lähipalveluna koko alueella.

Terveysasemapalvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

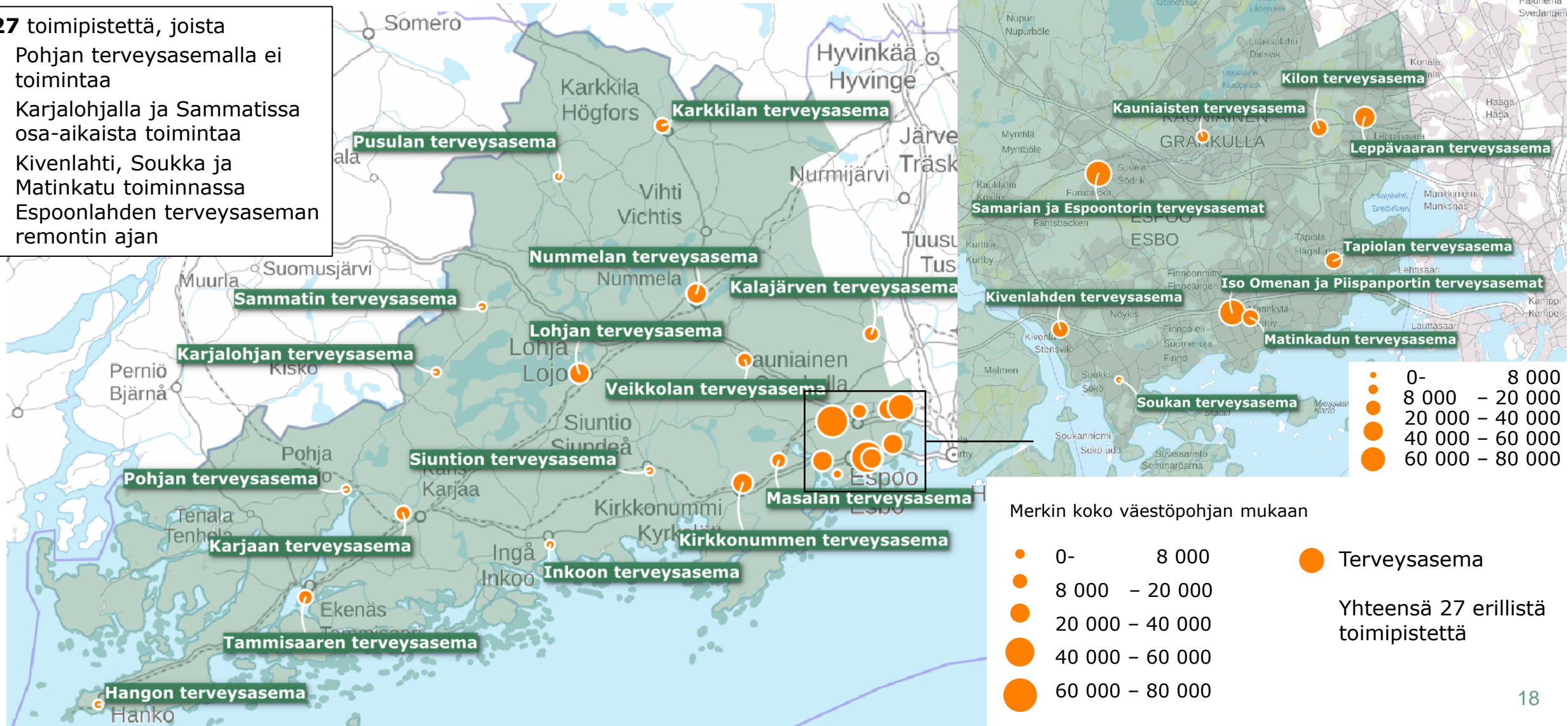
- Avosairaanhoidon palvelulinja vastaa terveysasemapalveluista, joihin kuuluvat lääkäreiden ja hoitajien vastaanottopalvelut sekä diagnostiset palvelut, seulontatutkimukset, rokotukset, tartuntatautien torjunta ja maksuttomien hoitotarvikkeiden jakelu.
- Terveysasemapalveluiden kysyntä on jäänyt koronapandemian jälkeen aiempaa korkeammalle tasolle. Palvelutarpeen odotetaan kasvavan edelleen.
- Hyvä hoidon saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä.
- Vakituisen toiminnan näkökulmasta terveysasemakiinteistöjen korjausvelka on mittava.
- Terveysasematoimintaan kuuluvien erityispalveluiden, kuten diabeteskeskusten, kehittäminen on kesken, eikä niitä käsitellä tässä palveluverkkoesityksessä.

Terveysasemapalvelujen verkosto

Palveluverkon nykytila

27 toimipistettä, joista

- Pohjan terveysasemalla ei toimintaa
- Karjalohjalla ja Sammatissa osa-aikaista toimintaa
- Kivenlahti, Soukka ja Matinkatu toiminnassa
Espoonlahden terveysaseman remontin ajan

Terveysasemapalvelujen verkosto

Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Digitaaliset palvelut koko hyvinvointialueella

Digitaalisilla palveluilla mahdollistetaan sujuva yhteydenotto palveluihin koko hyvinvointialueella, usein ajasta ja paikasta riippumatta.

Palvelualueella otetaan tulevana vuosina laajasti käyttöön uusia digitaalisia palveluita.

Vuosina 2024–2025 käyttöönotettavia toiminnallisuuksia ovat esimerkiksi videovastaanotot ja -tapaamiset, chat, kiireettömät viestit, digitaaliset kyselylomakkeet, kuntoutuksen ohjevideot, etäryhmätoiminta ja sähköinen ajanvaraus.

Terveysasemat (15 kpl)

Monialaiset perustason avopalvelut on sijoitettu terveysasemille suurimpiin kuntakeskuksiin. Terveysasemilla on pääsääntöisesti myös kuvantamis- ja laboratoriopalvelut.

Osassa terveysasemista on akuuttivastaanotto vuoden jokaisena päivänä klo 8–20. Laajennetun aukioloajan akuuttivastaanottoja perustetaan alueellisesti kattavasti.

- Espoo: **Espoonlahti, Espontori, Iso Omena, Kilo, Leppävaara, Piispanportti, Samaria, Tapiola**
- **Hanko**
- **Karkkila**
- **Kauniainen**
- **Kirkkonummi**
- **Lohja**
- Vihti: **Nummela**
- Raasepori: **Tammisaari**

Lähterveysasemat (7 kpl)

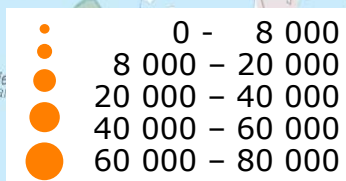
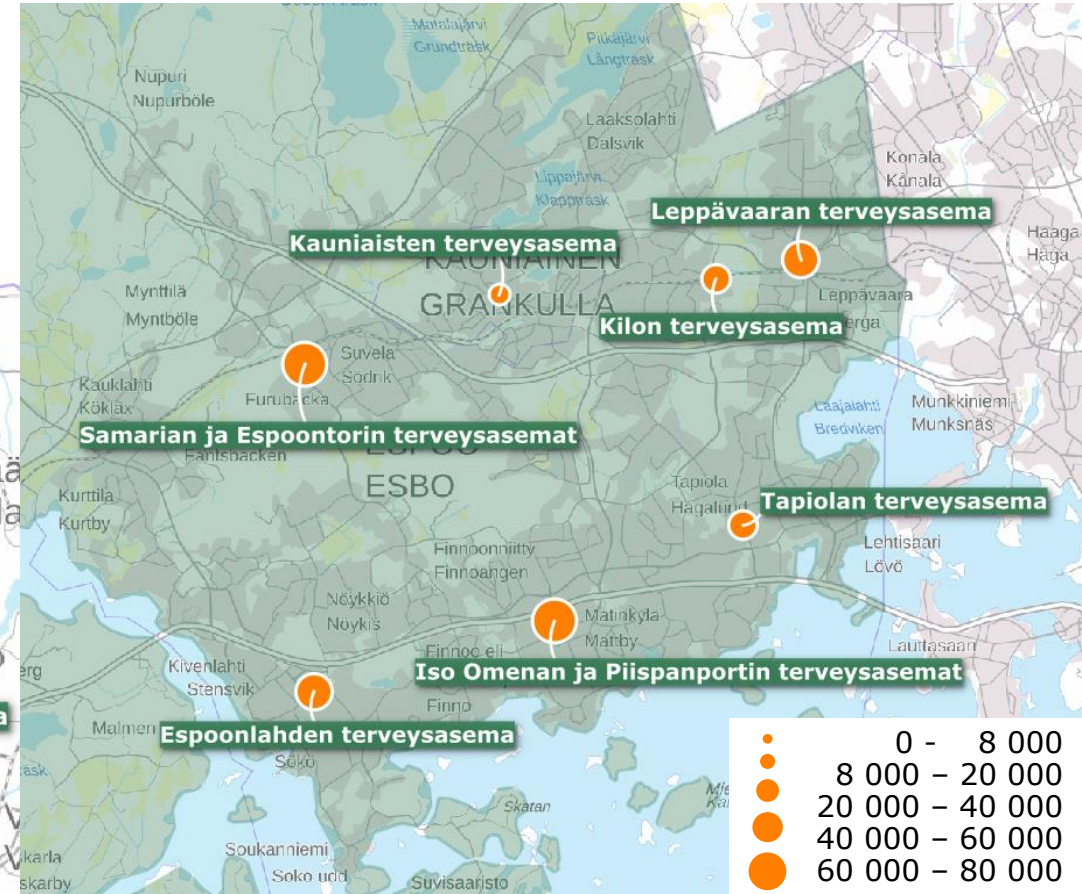
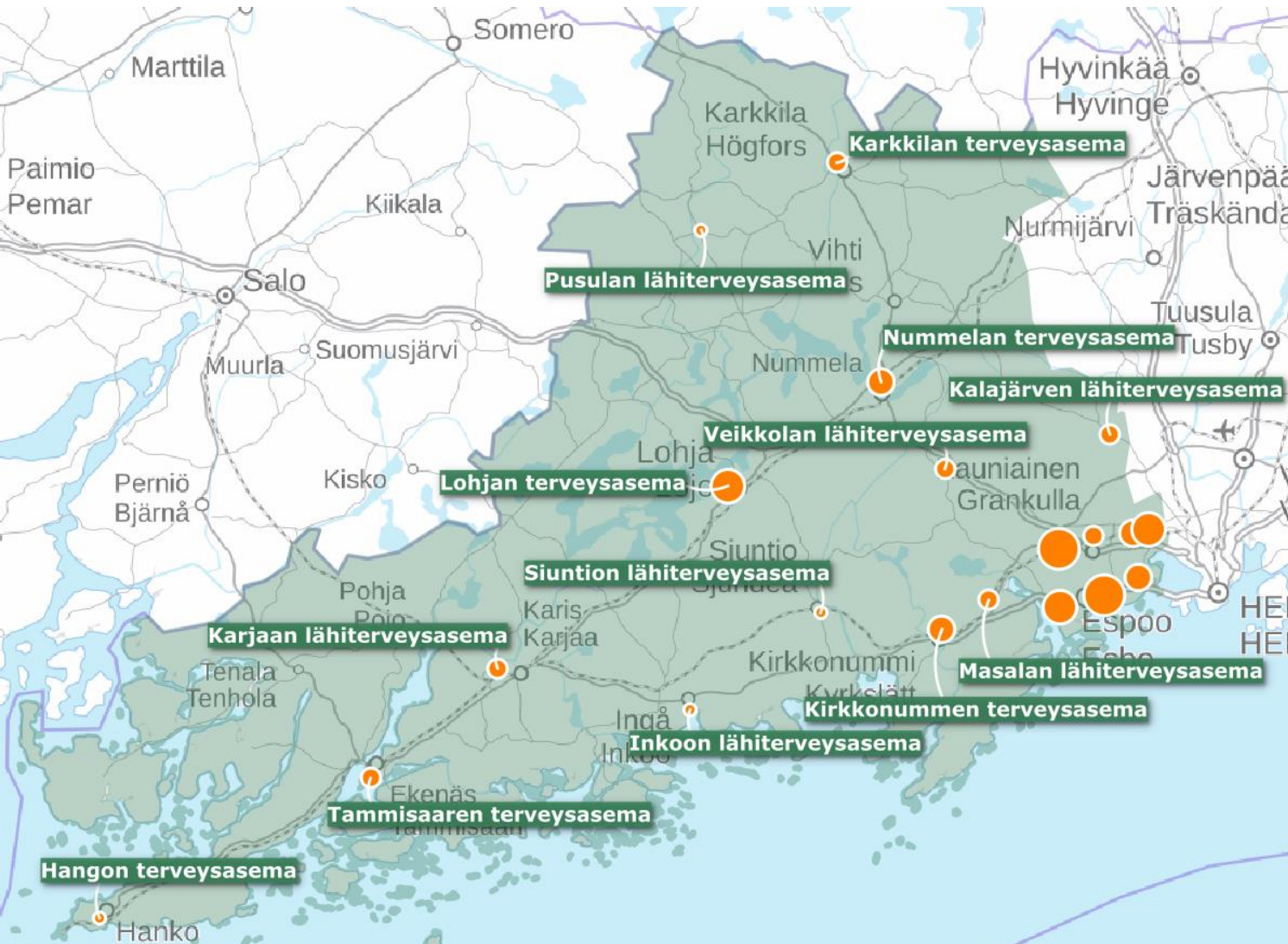
Osa nykyisistä terveysasemista muuttuu lähiterveysasemiksi, joita lähialueen terveysasemat tukevat. Lähiterveysasema on toiminnallisesti osa lähialueen terveysasemaa.

Lähiterveysasemilla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Täydet terveysasemapalvelut ovat saatavana lähialueen terveysasemilla. Laboratoriopalveluja voidaan tarpeen mukaan viedä lähiterveysasemille esimerkiksi liikkuvan näytteenoton avulla.

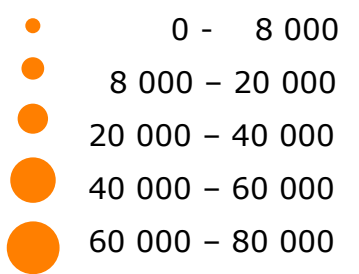
- Espoo: **Kalajärvi**
- **Inkoo**
- Kirkkonummi: **Masala, Veikkola**
- Lohja: **Pusula**
- Raasepori: **Karjaa**
- **Siuntio**

Liikkuvia palveluja, kuten kausirokotuksia, tarjotaan tarvittaessa myös terveysasemien ja lähiterveysasemien ulkopuolella.

Terveysasemapalvelujen verkosto Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

Merkin koko väestöpohjan mukaan

15 terveysasemaa ja
7 lähiterveysasemaa

Terveysasemapalvelujen verkosto

Lähiterveysasema

- Lähiterveysasema on perustason avopalveluita virka-ajan puitteissa tarjoava yksikkö, joka täydentää terveysasemien palveluita.
- Lähiterveysasemilla tarjotaan pysyvästi hoitajien ja lääkärien vastaanottoja sekä tarvittaessa kuntoutuspalveluita, mielenterveys- ja päihdepalveluita, suun terveydenhuollon palveluita ja sosiaalipalveluita.
- Lähiterveysasema voi olla auki päivittäin virka-aikaan tai harvemmin. Palveluita voidaan tarjota säännöllisesti tai niitä voidaan tuoda paikalle asiakkaiden tarpeen mukaan.
- Lähiterveysasemien ja terveysasemien toiminta sovitetaan yhteen niin, että jokainen hyvinvointialueen asukas saa tarvitsemansa palvelut mahdollisimman läheltä.
- Laboratoriopalveluita tarjotaan alueellisesti kattavasti tarvittaessa liikkuvan näytteenoton avulla.

Terveysasemapalvelujen verkosto

Lähiterveysasema

- Asiakkaat saavat täydet terveysasemapalvelut lähiseudun terveysasemilta.
- Muutos lähiterveysasemaksi toteutetaan niin, että palveluiden saatavuutta, palveluiden saavutettavuutta, potilasturvallisuutta ja asiakkaiden kokemuksia seurataan tarkasti.
- Toimitilakysymykset ratkaistaan tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa.
- Ennen muutosta laadittavassa **toimeenpanosuunnitelmassa**
 - arvioidaan lähiterveysaseman alueen väestön palvelutarve,
 - kuvataan lähiterveysasemalla tuotettavat palvelut ja arvioidaan, miten niillä ja lähiseudun terveysasemien yhteensovitetuilla palveluilla vastataan väestön palvelutarpeeseen,
 - arvioidaan vaikutukset hoidon saatavuuteen ja saavutettavuuteen,
 - arvioidaan vaikutukset potilasturvallisuuteen,
 - arvioidaan vaikutukset henkilöstöön,
 - arvioidaan vaikutukset tilatarpeeseen ja kustannuksiin.

Terveysasemapalvelujen verkosto

Perusteet lähiterveysasemille

- Hyvinvointialueen terveysasemakiinteistöjen korjausvelka on mittava. Jos täyden palvelun terveysasemaa ei enää ylläpidetä kaikissa nykyisissä kohteissa, hyvinvointialueen investointitarpeet voidaan pitää kohtuullisina.
- Vakituisen henkilöstön saaminen kaupunkikeskusten ulkopuolelle on vaikeaa. Terveysasemilla joudutaan usein turvautumaan kalliiseen vuokrahenkilöstöön.
- Terveysasemien lääkäreistä suuri osa on koulutusvaiheessa. Koulutuksen laatuksiteerien täytyminen edellyttää, että terveysasemalla on kouluttajalääkäri.
- Lähiterveysasemaratkaisun taustalla ovat hyvät kokemukset muun muassa yhteistyöstä Vihdin ja Karkkilan alueilla, jossa suuremman yksikön tuki pienemmälle yksikölle on turvannut lähipalvelut.
- **Lähiterveysasemat turvaavat lähipalvelut koko hyvinvointialueella.**

Terveysasemapalvelujen verkosto

Laajennetun aukiolon akuuttivastaanotto

- Akuuttivastaanotto tarkoittaa kiireellisen hoidon vastaanottotoimintaa.
- Akuuttivastaanotolla hoidetaan kiireellistä yleislääkäritasoista tutkimusta ja hoitoa tarvitsevat potilaat. Erikoissairaanhoidon tarvitsevat potilaat ohjautuvat jatkossakin HUSin yhteispäivystyksiin.
- Hyvinvointialueelle perustetaan alueellisesti kattava verkosto akuuttivastaanottoja, jotka ovat avoinna joka päivä klo 8–20.
- Akuuttivastaanottotoiminnan laajentamisen perusteena ovat hyvät kokemukset Kirkkonummen akuuttivastaanotosta, joka on vähentänyt merkittävästi Jorvin yhteispäivystyksen perusterveydenhuollon palveluiden käyttöä.
- Akuuttivastaanotto käynnistyy Raaseporin terveysasemalla 1.1.2025. Lohjan akuuttivastaanoton suunnittelu käynnistyy syksyllä 2024. Sen jälkeen akuuttivastaanottoja perustetaan Espoon alueelle.
- Akuuttivastaanottotoiminnan laajentamista arvioidaan ja suunnitelmaa tarkennetaan jatkuvasti kertyvien kokemusten perusteella.

Suun terveydenhuollon palvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

- Suun terveydenhuollon palvelulinja vastaa perustason hammaslääkäri-, suuhygienisti- ja erikoishammaslääkäripalveluista. Palveluihin sisältyvät suun ja hammassairauksien tutkimus ja hoito, terveyden edistäminen sekä terveysneuvonta ja -tarkastukset.
- Suun terveydenhuollon palveluiden kysyntä on jäänyt koronapandemian jälkeen aiempaa korkeammalle tasolle. Palvelutarpeen odotetaan kasvavan edelleen.
- Hyvä hoidon saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä.
- Suun terveydenhuollon palvelujen verkosto on poikkeuksellisen hajautunut, ja hyvinvointialueella on paljon hyvin pieniä suun terveydenhuollon yksiköitä.
- Vakituisen toiminnan näkökulmasta myös kiinteistöjen korjausvelka on mittava.
- Suun terveydenhuollon palveluita kootaan suurempiin yksiköihin. Lisäksi lähiterveysasemilla ja muissa alueen toimipisteissä voidaan tarjota esimerkiksi suun terveystarkastuksia.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelulinja vastaa mielenterveys- ja päihdeongelmiin liittyvistä perustason vastaanottopalveluista, päihdehoidon erityispalveluista sekä asumispalveluista mielenterveys- ja päihdeasiakkaille.
- Hyvä palveluiden saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä, mutta erityisesti suurten kaupunkien ulkopuolella rekrytointi on vaikeaa.
- Vakituisen toiminnan näkökulmasta kiinteistöjen korjausvelka on mittava.
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut sijoittuvat jatkossa suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin. Palveluita tarjotaan kuitenkin lähipalveluna koko alueella. VIA-toimintaa eli vastaanottoja ilman ajanvarausta laajennetaan koko alueelle.
- Etäpalveluista on saatu hyviä kokemuksia, ja niiden tarjontaa lisätään.
- Asumispalveluiden kustannusten hillitsemiseksi omaa palvelutuotantoa kasvatetaan. Asumispalveluiden sijoittumisesta päätetään erikseen.

Kuntoutuspalvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

- Kuntoutuspalveluiden palvelulinja vastaa fysioterapiapalveluista, aikuisten puhe- ja toimintaterapiasta, työikäisten neuropsykologisesta kuntoutuksesta, lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepalveluista ja kuntoutussuunnittelusta.
- Kuntoutuspalveluiden kysynnän voi odottaa kasvavan tulevaisuudessa.
- Hyvä palveluiden saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä, mutta erityisesti suurten kaupunkien ulkopuolella rekrytointi on vaikeaa. Ostopalveluiden käyttäminen lisää kustannuksia omaan toimintaan verrattuna.
- Vakituisen toiminnan näkökulmasta kiinteistöjen korjausvelka on mittava. Kuntoutustoiminta asettaa tiloille erityisiä vaatimuksia. Useissa yksiköissä kuntoutustilat ovat vajaakäytössä: esimerkiksi ryhmäterapia on vaikuttavaa ja kustannustehokasta kuntoutusta, mutta pienillä paikkakunnilla ryhmätilat ovat suurimman osan ajasta tyhjillään.
- Kuntoutuspalvelut sijoittuvat jatkossa suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin. Palveluita tarjotaan kuitenkin lähipalveluna koko alueella. Kuntoutuspalveluita tarjotaan yksilö- ja ryhmäkuntoutuksena. Terapeutti voi tulla tarvittaessa myös asiakkaan kotiin.
- Etäkuntoutuspalveluista on saatu hyviä kokemuksia, ja niiden tarjontaa lisätään. Esimerkiksi etäryhmäkuntoutus mahdollistaa ryhmään osallistumisen paikasta riippumatta.
- Apuvälinepalveluiden tuotantotapa-analyysi on käynnistymässä. Apuvälinejakeluverkko suunnitellaan maantieteellisesti kattavaksi.

Aikuisten sosiaalipalvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

- Aikuisten sosiaalipalvelut -palvelulinjan tehtävänä on edistää työikäisen väestön arjessa selviytymistä ja antaa neuvontaa, ohjausta ja tukea esimerkiksi toimeentulon, asumisen, kotoutumisen sekä työllistymisen haasteissa. Palvelulinja vastaa myös sosiaali- ja kriisipäivystyksestä sekä lastensuojelun jälkihuollosta.
- Sosiaalipalveluiden kysyntä on kasvanut, ja palvelutarpeen odotetaan kasvavan edelleen talouden näkymien ollessa synkät. Myös vieraskielisten asukkaiden osuuden kasvu lisää sosiaalipalveluiden tarvetta.
- Hyvä palveluiden saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä, mutta erityisesti suurten kaupunkien ulkopuolella rekrytointi on vaikeaa. Sosiaalihuollossa käytetään usein julkista valtaa, minkä vuoksi sosiaalityön ostopalvelu ei ole mahdollista.
- Nykytilassa hyvinvointialueella on suuri määrä hyvin pieniä sosiaalipalveluyksiköitä. Vakituisen toiminnan näkökulmasta kiinteistöjen korjausvelka on mittava.
- Aikuisten sosiaalipalvelut sijoittuvat jatkossa suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin. Aikuisten sosiaalipalveluissa on jatkossa kuusi isoa sosiaalipalvelukeskusta, jotka tukevat lähipalveluita tarjoavia pienempiä yksiköitä.
- Aikuisten sosiaalipalveluiden asumispalveluihin ei suunnitella muutoksia lähivuosina.
- Vuonna 2025 voimaan astuva TE-uudistus vaikuttaa työllistymistä edistävien palveluiden palveluverkkoon. Työllistymistä edistävien palveluiden suunnittelu yhteistyössä kuntien kanssa on kesken, eikä niitä koskevaa palvelujen verkostoa käsitellä tässä esityksessä.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Espoo

- Terveysasemat sijaitsevat Espoonlahdessa, Espoon keskuksessa, Kilossa, Leppävaarassa, Matinkylässä ja Tapiolassa. Yhdellä tai kahdella terveystasemalla on akuuttivastaanotto, joka on avoinna joka päivä klo 8–20.
- Kalajärven lähiterveysasemalla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Tämän hetken suunnitelman mukaan Kalajärven lähiterveysasemalla tarjotaan lisäksi suun terveydenhuollon palveluita. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Leppävaarassa käynnistetään tarveselvitys uudesta terveystasemakiinteistöstä, johon voidaan koota useita palveluita. Väestönkasvun vuoksi myös Etelä-Espoossa uuden terveystasemakiinteistön tarveselvityksen käynnistäminen tulee arvioitavaksi.
- Mielenterveys- ja päihdepalveluita, kuntoutuspalveluita sekä sosiaalipalvelukeskusten palveluita tarjotaan alueellisesti kattavasti.
- Suun terveydenhuollon palveluita tarjotaan Espoon keskuksen, Kilon, Leppävaaran ja Haukilahden alueilla sijaitsevilla hammashoitoloissa sekä uudessa hammashoitolassa Etelä-Espoon alueella, Tapiolassa sijaitsevassa suun erikoishoidon yksikössä sekä Espoon sairaalan päivystysyksikössä.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Hanko

- Hangossa on terveysasema. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastaanottopalvelua ilman ajanvarausta ja fysioterapeutin yksilövastaanottoja tarjotaan lähipalveluna Hangon terveysasemalla, ja laajemmat palvelut sijaitsevat Tammisaassa.
- Hangon hammashoitolan toimintaa supistetaan. Täydet suun perushoidon palvelut ovat saatavana Tammisaaren hammashoitolassa. Hammashoitolan ylläpitäminen Hangossa on osoittautunut vaikeaksi: hoidon saatavuus ei ole hyvä, ja yksikössä on jouduttu turvautumaan kalliisiin vuokrahenkilöstöhankintoihin.
- Aikuisten sosiaalipalvelut tuodaan Hankoon Tammisaaren sosiaalipalvelukeskuksesta asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Inkoo

- Inkoon terveysasema muuttuu lähiterveysasemaksi, jolla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä.
- Tämän hetken suunnitelman mukaan Inkoon lähiterveysasemalla tarjotaan lisäksi mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastaanottopalvelua ilman ajanvarausta, suun terveydenhuollon palveluita, fysioterapeutin yksilövastaanottoja sekä aikuisten sosiaalipalveluita. Palveluvalikoimaa voidaan muuttaa palvelutarpeen mukaan. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Karkkila

- Karkkilassa on terveysasema. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastaanottopalvelua ilman ajanvarausta ja fysioterapeutin yksilövastaanottoja tarjotaan lähipalveluna Karkkilan terveysasemalla, ja laajemmat palvelut sijaitsevat Nummelassa.
- Karkkilassa on hammashoitola.
- Aikuisten sosiaalipalvelut tuodaan Karkkilaan Nummelan sosiaalipalvelukeskuksesta asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Kauniainen

- Kauniaisissa on terveysasema. Mielenterveys- ja päihdepalveluita sekä kuntoutuspalveluita tarjotaan Espoon alueella sijaitsevissa yksiköissä.
- Kauniaisissa on hammashoitola.
- Aikuisten sosiaalipalvelut tuodaan Kauniaiisiin Espoon alueen sosiaalipalvelukeskuksista asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Kirkkonummi

- Kirkkonummella on hyvinvointikeskus, jossa toimivat terveysasema, mielenterveys- ja päihdepalvelut, kuntoutuspalvelut, hammashoitola ja sosiaalipalvelukeskus. Terveysaseman akuuttivastaanotto on avoinna joka päivä klo 8–20.
- Masalan ja Veikkolan terveysasemat muuttuvat lähiterveysasemiksi, joilla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä. Ennen muutoksia laaditaan toimeenpanosuunnitelmat, joissa muutosten vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Masalassa on hammashoitola.
- Veikkolan purkukuntoinen hammashoitola suljetaan, mutta suun terveydenhuollon palveluita tarjotaan myös lähipalveluna Veikkolassa. Täydet suun perushoidon palvelut ovat saatavana Kirkkonummen hyvinvointikeskuksessa tai Nummelassa.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Lohja

- Lohjan keskustassa on terveysasema, jonka yhteydessä tarjotaan myös kuntoutuspalveluita. Terveysaseman akuuttivastaanotto on avoinna joka päivä klo 8–20. Mielen- ja päihdepalvelut toimivat Lohjan sairaalan tiloissa.
- Pusulan terveysasema muuttuu lähiterveysasemaksi, jolla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä. Palveluvalikoimaa voidaan muuttaa palvelutarpeen mukaan. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Karjalohjan ja Sammatin terveysasemat suljetaan ulkoistussopimuskauden päättyessä. Karjalohjan ja Sammatin alueille voidaan järjestää esimerkiksi kausirokotuksia liikkuvana palveluna.
- Lohjan keskustan alueella käynnistetään tarveselvitys Keskusaukion, Mäntynummen, Virkkalan ja Oinolan hammashoitoloiden sekä geriatrisen hammashoidon yksikön yhdistämisestä. Lohjan sairaalassa sijaitsevan kiireellisen hoidon yksikön tilaratkaisua arvioidaan samassa yhteydessä.
- Lohjalla on sosiaalipalvelukeskus.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Raasepori

- Tammisaassa on terveysasema, jonka yhteydessä toimiva akuuttivastaanotto on avoinna joka päivä klo 8–20.
- Karjaan terveysasema muuttuu lähiterveysasemaksi, jolla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä. Tämän hetken suunnitelman mukaan Karjaan lähiterveysasemalla tarjotaan lisäksi mielenterveys- ja päihdepalveluita, suun terveydenhuollon palveluita, fysioterapeutin yksilövastaanottoja sekä aikuisten sosiaalipalveluita. Palveluvalikoimaa voidaan muuttaa palvelutarpeen mukaan. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Pohjan terveysasemalla ei ole enää ollut vakituista terveysasematoimintaa, eikä terveysasematoiminnan uudelleen käynnistämistä suunnitella.
- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä kuntoutuspalveluiden kokoamisesta Tammisaaren terveysaseman yhteyteen käynnistetään tarveselvitys.
- Tammisaaren, Karjaan, Pohjan, Tenholan, Seminaarikoulun ja Hangon hammashoitoloiden yhdistämisestä Tammisaaren uudeksi hammashoitolaksi käynnistetään tarveselvitys.
- Tammisaassa on sosiaalipalvelukeskus.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Siuntio

- Siuntion terveysasema muuttuu ulkoistussopimuskauden päättymisen yhteydessä lähiterveysasemaksi, jolla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä. Palveluvalikoimaa voidaan muuttaa palvelutarpeen mukaan. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Siuntion hammashoitolan toiminta jatkuu ennallaan.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Vihti

- Nummelassa on terveysasema, jonka yhteydessä toimivat mielenterveys- ja päihdepalvelut, kuntoutuspalvelut sekä hammashoitola. Nummelassa on sosiaalipalvelukeskus.
- Nykyinen terveysasemakiinteistö on rakennusteknisen elinkaarensa päässä. Monialaisen toiminnan mahdollistavasta uudesta kiinteistöstä käynnistetään tarveselvitys.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Perhekeskuspalvelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Lähtötilanne

Lasten, nuorten ja perheiden palveluita kehitetään monialaisen osaamisen verkostomaisena kokonaisuutena. Perhekeskuksen toimintamallilla tavoitellaan oikea-aikaista asiointia ja sujuvaa palvelupolkua. Palveluja tarjotaan fyysisistä toimipisteistä, liikkuvina palveluina asukkaiden arkiympäristöihin sekä digitaalisina palveluina.

Perhekeskuksen ehkäisevän ja varhaisen tuen palvelut koostuvat äitiys- ja lastenneuvolasta sekä opiskeluhuollon palveluista (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, kuraattori- ja psykologipalvelut). Perhekeskuksissa on tarjolla myös lääkäripalveluja.

Perhekeskuksen kohdennetut palvelut sisältävät sosiaalihuoltolain mukaisia perhesosiaalityön, kasvatus- ja perheneuvonnan sekä terveydenhuoltolain mukaisia lasten kuntoutus- ja mielenterveyden tuen palveluja. Perhekeskuksen kohdennetuissa palveluissa järjestetään myös lasten ja nuorten

kuntoutuksen (puheterapia, toimintaterapia ja lastenpsykologit) palveluita.

Perhekeskuksen erityisen tuen palvelut sisältävät lastensuojelun ja perheoikeudellisia palveluja. Perheoikeudellisissa palveluissa sovitaan mm. lapsen elatuksesta ja asumisesta sekä tuetaan perheitä erotilanteessa.

Perhekeskukset

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut tarjotaan mahdollisimman laajana palveluvalikkona saman katon alta. Palveluja on saatavilla ehkäisevästä ja kohdennetusta tuesta erityisen tuen palveluihin.

Perhekeskukset sijaitsevat suurimmissä väestökeskitymissä. Laajoissa perhekeskuksissa palvelut toteutetaan monialaisena yhteistyönä. Asiakkaita palvellaan laajennetuilla aukioloajoilla. Keskeisellä sijainnilla olevat perhekeskukset vahvistavat palvelujen saatavuutta.

Perhekeskuksissa aikojen saaminen on

joustavaa. Henkilöstön saatavuuden kannalta laaja perhekeskus houkuttelee monipuolisuudellaan.

Hyvillä sijainneilla toimiviin perhekeskuksiin on mahdollista tuoda myös muita tarvittavia palveluita kuten suun terveydenhuollon palveluita ja järjestöjen matalan kynnyksen tukea.

Perhekeskuksen alueelliset toimipisteet

Alueelliset toimipisteet ovat osa lasten, nuorten ja perheiden palvelujen verkostoa.

Alueellisiin toimipisteet sijaitsevat perhekeskuksia pienemmissä väestökeskitymissä.

Alueellisissa toimipisteissä tarjotaan eri ammattilaisten vastaanottoja tilojen yhteiskäyttöä hyödyntämällä. Näin on toimittu esimerkiksi Siuntion Sydämessä, jossa jo nyt toimii kunnan sivistystoimen palvelujen lisäksi hyvinvointialueen palveluja, kuten neuvola ja opiskeluhuolto.

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Aluevaltuuston päättämät palvelustrategian ja talousarvion linjaukset, suunnitelmat ja toimenpiteet

Palvelustrategia

Näin kehitämme palvelujen verkostoa

Perhekeskuspalvelut, eli lasten, nuorten ja perheiden palvelut, ovat vahvasti läsnä väestön ja palvelujen keskittymissä. Terveysasematoiminnan ja perhekeskusten toistuvasti käytettävät peruspalvelut ovat lähipalveluita, joiden muita palveluja parempi saavutettavuus varmistetaan monikanavaisesti toimipisteiden, digipalvelujen ja liikkuvien palvelujen yhdistelmänä.

Näissä palveluissa tunnistetaan paljon palveluja tarvitsevat asiakkaat ja huolehditaan palvelujen hyvä saatavuus heille. Keskeinen keino on digitaalisten palvelujen lisääminen, mutta myös fyysisen palvelun tarve tunnistetaan.

Palveluverkostoa pyritään pitämään kattavana varmistamalla eri keinoin työvoiman saatavuus ja toiminnan kustannustehokkuus. Väestön ja palvelujen keskittymien ulkopuolella nykyisten palvelujen asemaa tullaan arvioimaan suhteessa ympäröivien keskittymien palveluiden saavutettavuuteen sekä työvoiman saatavuuteen.

Kustannustehokkuutta pyritään kasvattamaan myös toimipisteverkostoa tehostamalla huolehtien kuitenkin palvelujen saatavuudesta ja laadusta koko alueella. Pieniä yksiköitä voidaan yhdistää osaksi isompia yksiköitä, mikäli se on tarkoituksenmukaista palvelujen verkoston kehittämisen periaatteiden mukaisesti.

Palvelustrategia

Näin muutamme toimintaamme

1. Perhekeskukset toimivat verkostomaisesti ja yhteistyössä erityis- ja aikuisten palveluiden sekä erikoissairaanhoidon kanssa. Palvelut tarjotaan sekä sähköisesti että fyysisissä toimipisteissä eri puolilla hyvinvointialuetta, ulottuen myös lasten ja nuorten arkiympäristöihin.
2. Perhekeskuksilla pyritään vahvistamaan perheiden omaa osallisuutta ja vertaistukea. Tämä tapahtuu muun muassa kohtaamispaikkatoiminnan kautta, joka tarjoaa matalan kynnyksen apua ja vertaistukea perheille. Lisäksi perhekeskukset tekevät alueellista yhteistyötä kuntien ja järjestöjen kanssa ja pyrkivät vahvistamaan kumppanuuksia järjestötoimijoiden kanssa.
3. Toiminnan painopiste on ennaltaehkäisyssä. Tavoitteena on tunnistaa varhaisen tuen tarve ja tarjota tukea sujuvasti. Mikäli perheet tarvitsevat enemmän apua, etsitään ratkaisuja yhdessä lapsen, nuoren, perheen ja perhettä tukevien ammattilaisten kanssa.
4. Perhekeskukset vahvistavat yhteistyötä perustason palveluiden ja erikoissairaanhoidon kanssa, jotta hoidon saatavuus parane.

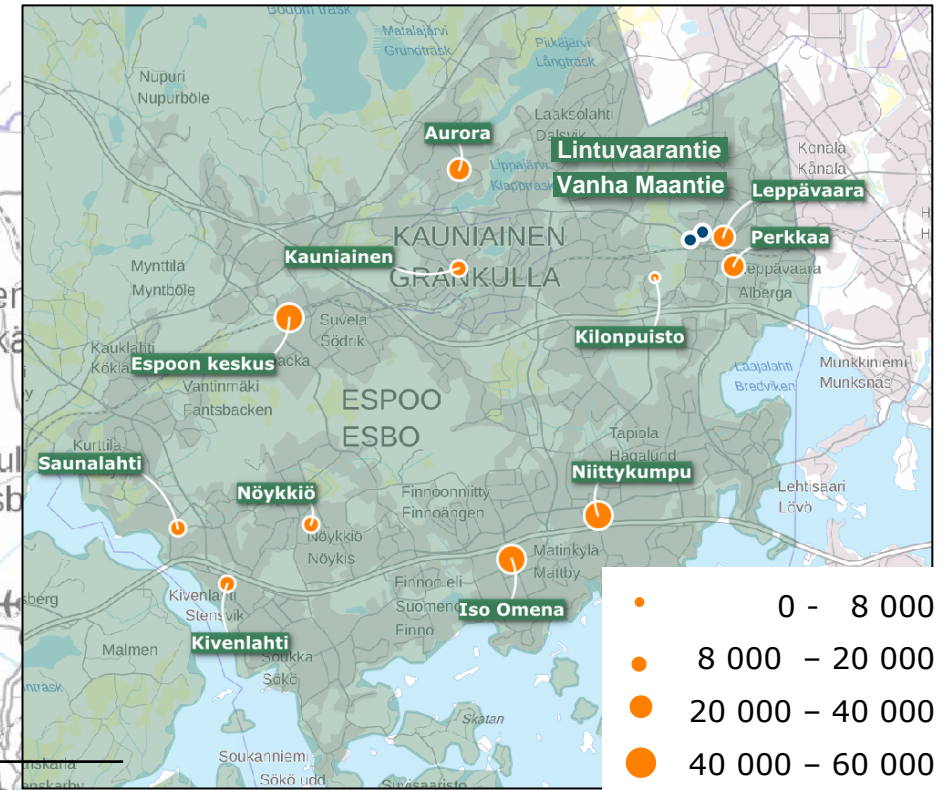
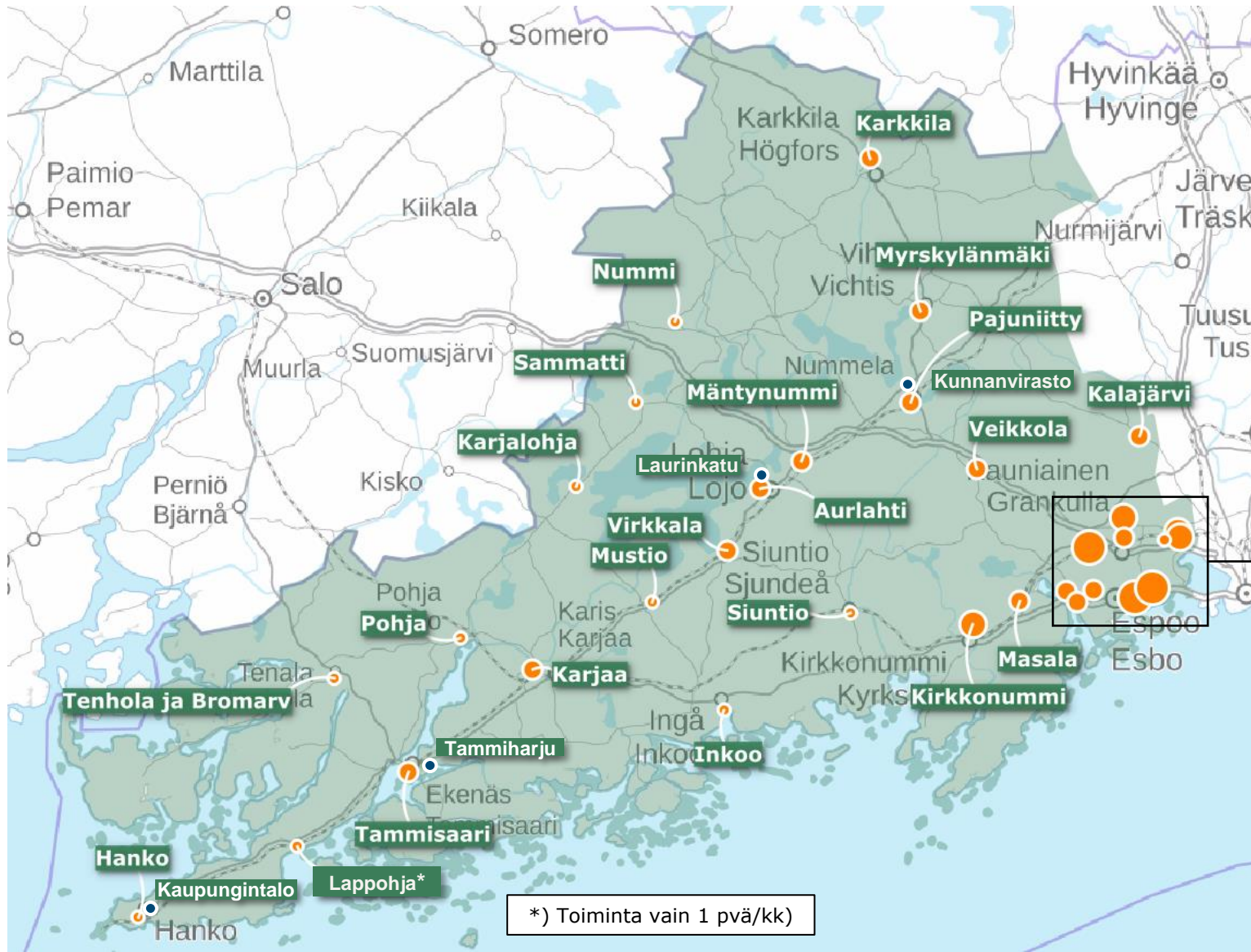
Talousarvio ja taloussuunnitelma

Tällaisia resursseja uudistuminen vaati

1. Toiminnan painopistettä siirretään ennaltaehkäisyyn ja perustason palveluihin raskaiden palvelujen vähentämiseksi. Tässä onnistuminen edellyttää omien palvelujen ja resurssien optimaalista käyttöä, saumatonta yhteistyötä, konsultointia palvelujen välillä sekä sujuvia asiointikanavia eri toimijoiden välillä.
2. Perhekeskus kokoaa lapsiperheiden palvelut yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi. Perhekeskuksia lisätään Leppävaaraan ja Nummelaan uusina laajan palveluvalikon yksiköinä.
3. Toimitilaverkoston keskittämistä suunnitellaan mm neuvoloiden osalta, tarkoituksena luoda isompia ja vähemmän haavoittuvia kokonaisuuksia.
4. Muuntojoustavuus tiloissa, yhteiskäyttö, mahdollisesti myös laajemmat aukioloajat.
5. Toimitiloissa tavoitellaan nykyistä tehokkaampaa tilojen käyttöä ja käyttöasteen nostamista. Tilojen yhteiskäyttöä lisätään mahdollisuuksien mukaan.

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Palveluverkon nykytila

Merkin koko väestöpohjan mukaan

- 0 - 8 000
- 8 000 - 20 000
- 20 000 - 40 000
- 40 000 - 60 000

- Perhekeskus tai perhekeskuksen alueellinen toimipiste (33 kpl)
- Muu toimipiste

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset (luonnos aluevaltuuston päätökseksi)

1

Lasten, nuorten ja perheiden palveluja eli perhekeskuspalveluja tarjotaan perhekeskuksissa ja perhekeskusten alueellisissa toimipisteissä. Perhekeskuksissa on alueellisia toimipisteitä laajempi palveluvalikoima ja laajemmat aukioloajat. Alueelliset toimipisteet tukeutuvat toiminnassaan perhekeskuksiin.

2

Perhekeskusten määrää lisätään seitsemään. Uusien perhekeskusten perustamisen yhteydessä lähialueen neuvoloiden toiminta siirtyy lähtökohtaisesti perhekeskuksiin.

3

Lasten, nuorten ja perheiden palveluita tarjotaan myös liikkuvina palveluina, kuten kotiin vietynä tai koulujen yhteydessä.

Digitaaliset palvelut koko hyvinvointialueella

- Ohjattu omahoitomalli
- Voimaperheet-toimintamallit
- Sähköinen perhekeskus ja Omaperhe
- Interventionavigaattori
- Chat ja kiireettömät asiointiviestit
- Sähköinen ajanvaraus
- Digitaaliset kyselylomakkeet

Digitaalisilla palveluilla mahdollistetaan sujuva ja monikanavainen yhteydenotto palveluihin koko hyvinvointialueella, usein ajasta ja paikasta riippumatta.

Digitaalista asiointia ovat myös esimerkiksi sähköinen ajanvaraus ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä neuvolan digitaaliset esitietolomakkeet.

Perhekeskukset (7 kpl)

Espoon keskus, Espoon Niittykumpu, Espoon Leppävaara, Kirkkonummi, Lohja, Nummela, Raasepori

Laajoissa perhekeskuksissa on **laaja palveluvalikko** ja **laajennetut aukioloajat**. Käytössä ovat muun muassa **neuvola, perheneuvola** ja **lasten mielenterveyspalvelut, lasten kuntoutuspalvelut, perhesosiaalityö, lastensuojelu, perheoikeudelliset palvelut** ja **perhekeskuksen lääkäripalvelut**

Perhekeskukset palvelevat myös lähialueen alueellisten toimipisteiden asiakkaita.

Perhekeskusten toiminnan käynnistyessä arvioidaan lähialueen toimipisteiden (sulkeissa) tarve. Lähtökohtaisesti toimipisteiden fyysinen määrä vähenee.

- **Leppävaara** (Kilonpuisto, Leppävaara, Perkkää)
- **Nummela** (Veikkola, Vihdin kirkonkylä ja Vihdin Pajuniitty)
- **Raasepori** (Tammisaari, Tenhola)
- **Lohja** (Karjalohja, Sammatti, Virkkala, Mäntynummi, Aurlahti)

Perhekeskusten alueelliset toimipisteet (13 kpl)

Toimipisteissä on ainakin **neuvola**, ja sinne voidaan tuoda asiakastarpeen mukaan **kohdennettuja** ja **erityisen tuen** palveluita.

Osaan alueellisista toimipisteistä sulautuu pienempiä toimipisteitä (suluissa).

- Espoo: **Iso Omena, Aurora, Espoonlahti** (Kivenlahti, Nöykkiö, Saunalahti), **Kalajärvi**
- **Hanko** (Lappohja)
- **Inkoo**
- **Siuntio**
- Raasepori: **Karjaa** (Mustio, Pohja, Karjaa)
- **Karkkila**
- **Kauniainen**
- Lohja: **Nummi**
- Kirkkonummi: **Masala**

Jos toimintoja keskitetään myöhemmin yhteen toimipisteeseen, ympäröivien pienempien toimipisteiden tarve vähenee. Lähipalveluja täydennetään hyödyntämällä opiskeluhuollon palveluverkkoa eli kouluja.

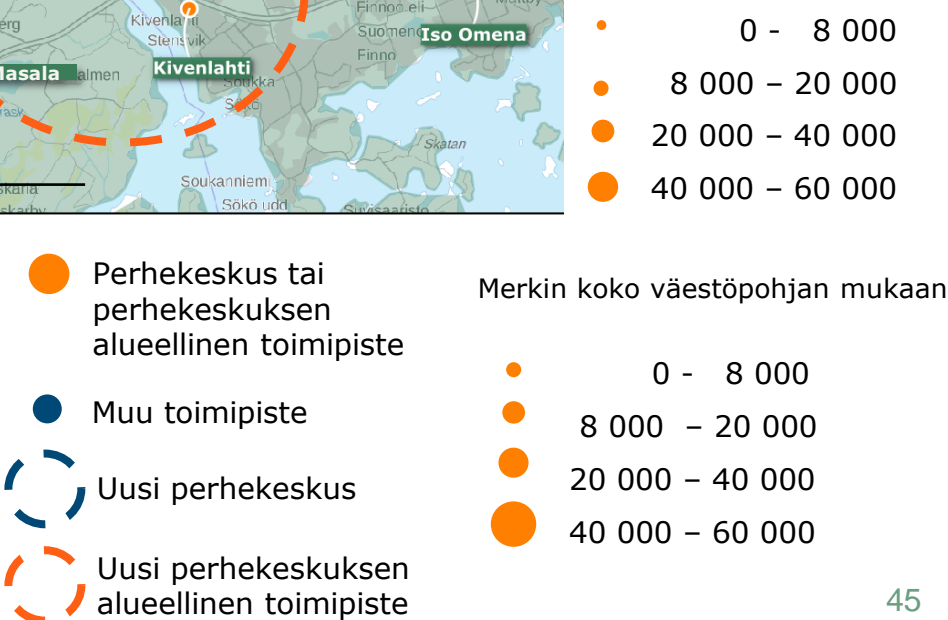
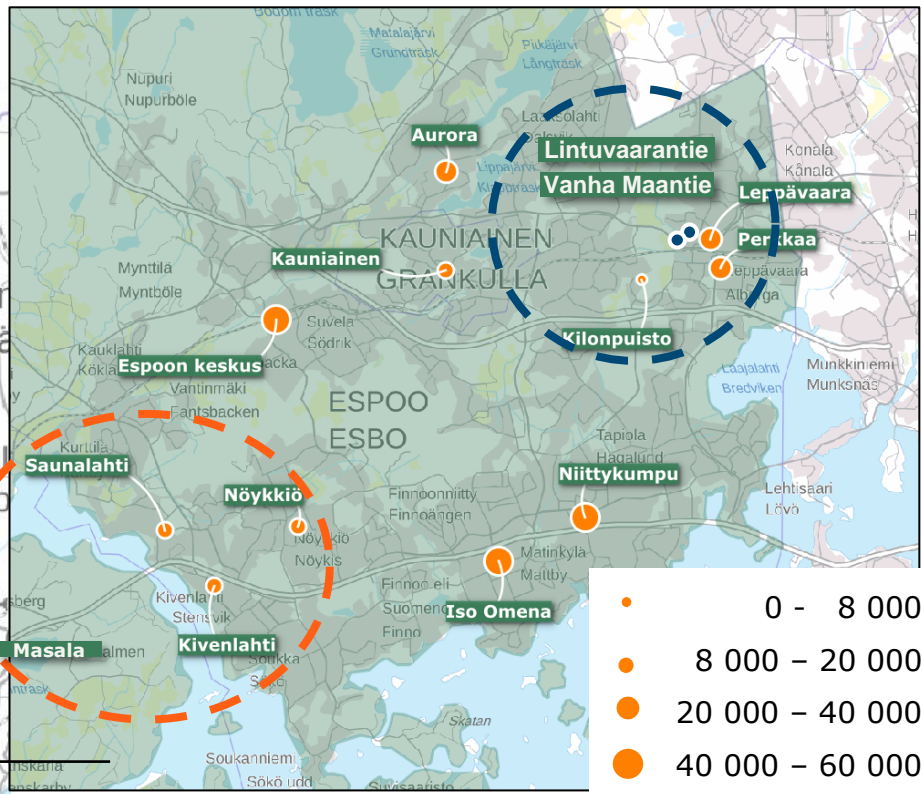
Perhekeskuspalvelujen verkosto

Palveluverkon nykytila

Perhekeskus voi tarkoittaa yhtenäistä toimitilaa tai lähekkäisten toimitilojen verkostomaista yhdistelmää. Uusien perhekeskusten perustamisen yhteydessä lähialueen neuvoloiden toiminta siirtyy lähtökohtaisesti perhekeskuksiin (rengastetut alueet).

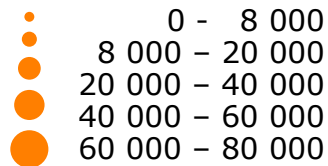
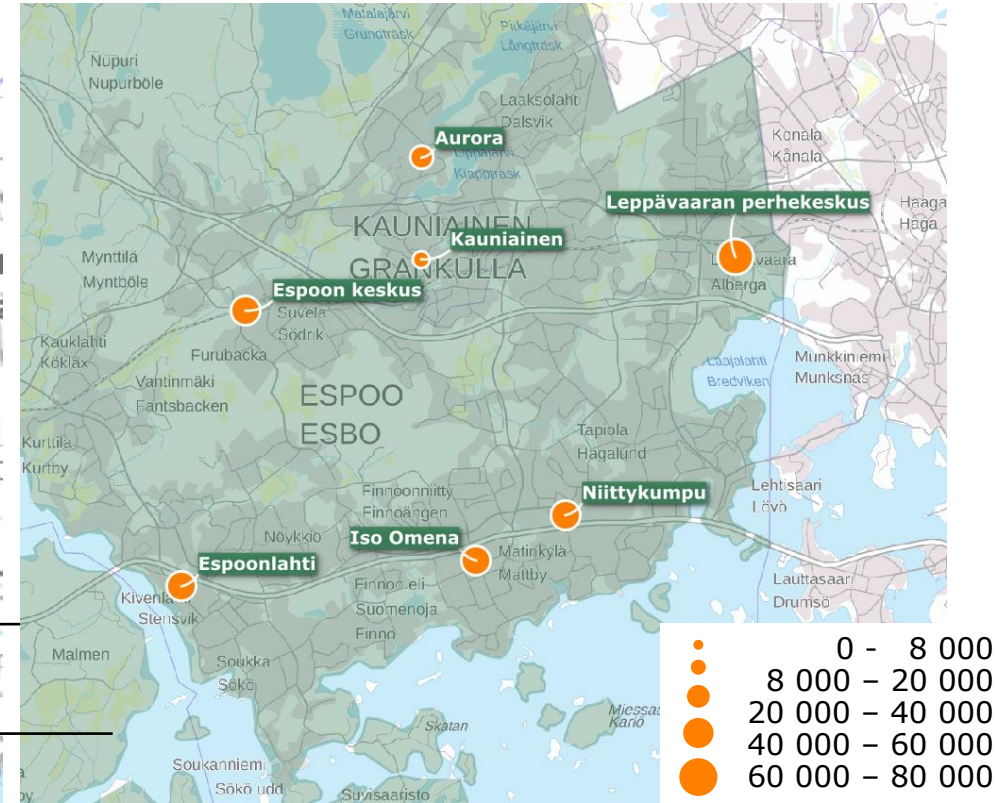
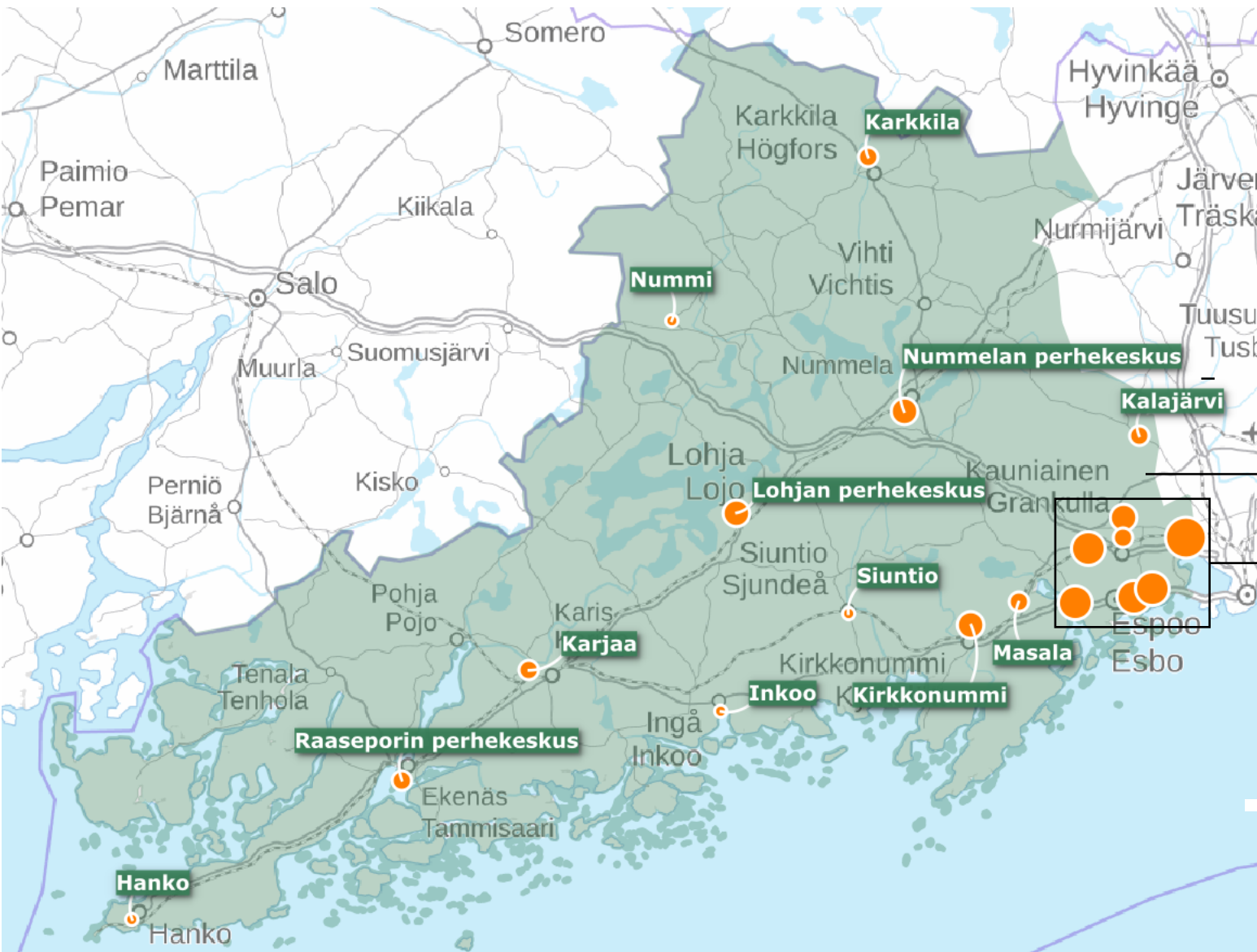

*) Toiminta vain 1 pvä/kk

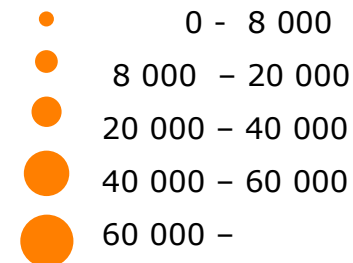

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

Merkin koko väestöpohjan mukaan

Perhekeskus voi tarkoittaa yhtenäistä toimitilaa tai lähekkäisten toimitilojen verkostomaista yhdistelmää. Uusien perhekeskusten perustamisen yhteydessä lähialueen neuvoloiden toiminta siirtyy lähtökohtaisesti perhekeskuksiin (rengastetut alueet).

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Miten perhekeskus palvelee lapsia, nuoria ja perheitä?

- **Perhekeskus tarjoaa varhaista tukea sekä vastaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja avun tarpeisiin.** Perhekeskus voi toimia verkostomaisena, fyysisessä toimipisteessä tai sähköisen perhekeskuksen muodossa.
- Kattavat perhekeskuspalvelut tuotetaan hyvinvointialueen suurimmissa palvelu- ja väestökeskittymissä. Perhekeskukset sijoittuvat Espoon keskukseen, Espoon Niittykumpuun sekä Espoon Leppävaaraan, Kirkkonummen keskustaani, Vihdin Nummelaan, Lohjalle ja Raaseporiin.
- **Palveluiden saavutettavuuden** takaavat laajoja perhekeskuksia täydentävät alueelliset toimipisteet. Saatavuutta lisäävät myös digitaalisen asiointin mahdollisuuksien parantaminen sekä palveluiden tuominen ihmisten arkiympäristöön liikkuvina palveluina.
- Palveluverkoston kehittämisen taustalla vaikuttaa **ennustettu väestönkehitys**. Alle 18-vuotiaiden määrän ennakoidaan Espoota lukuun ottamatta alueella vähenevän.
- **Tarkoituksenmukaisilla toimitiloilla** taataan sujuva asiointikokemus. Kouluihin sijoitettavia opiskeluhuollon tiloja hyödyntämällä palveluita pystytään tarvittaessa tuottamaan fyysisesti myös harvemmin asutuilla seuduilla.
- Perhekeskukset edistävät monitoimijaista yhteistyötä, henkilöstön saatavuutta ja turvaavat monipuolisen osaamisen.
- **Lastensuojelun** omaa palvelutuotantoa lisätään uusilla perhekuntoutuksen ja laitoshoidon yksiköillä.

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Perhekeskukset ja alueelliset toimipisteet

Perhekeskukset

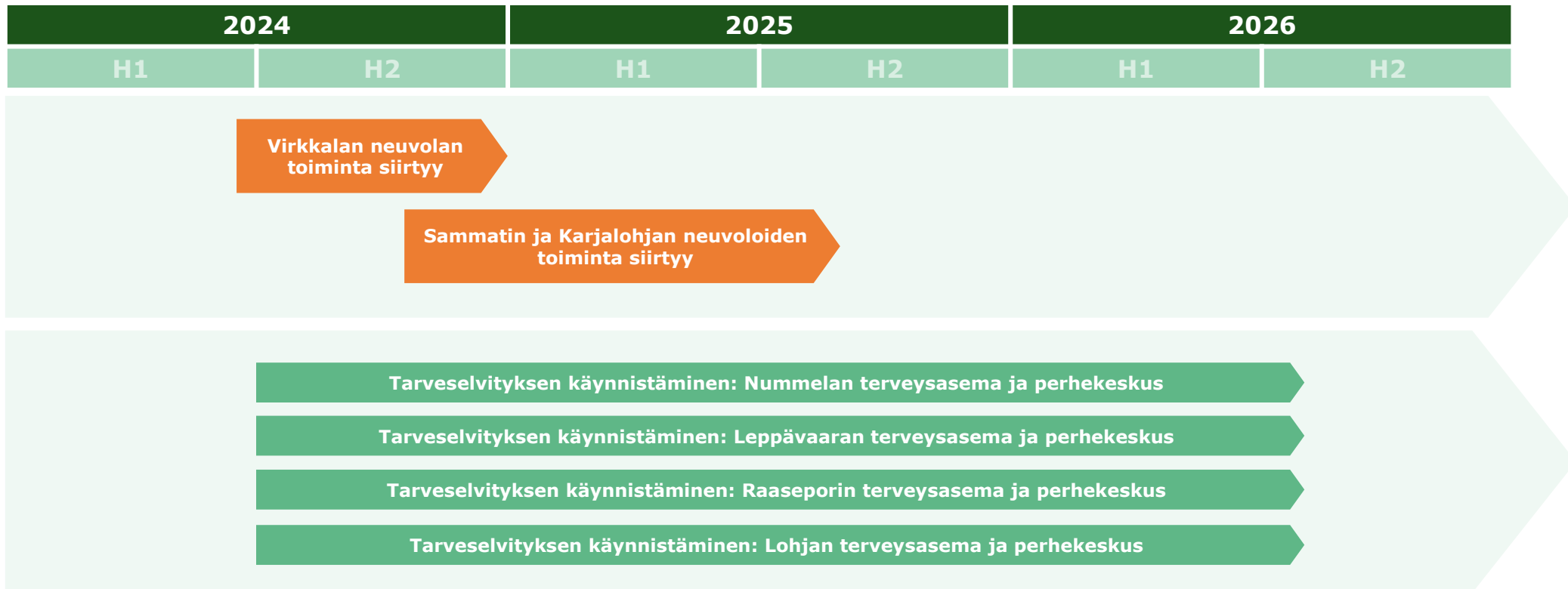
- Lapsiperheiden palvelut tarjotaan mahdollisimman laajana palveluvalikkona samankaton alta.
- Palveluja on saatavilla ehkäisevästä ja kohdennetusta tuesta erityisen tuen palveluihin.
- Perhekeskukset sijaitsevat suurimmissä väestökeskittymissä.
- Palvelut toteutetaan monialaisena yhteistyönä. Asiakkaita palvellaan laajennetuilla aukioloajoilla. Keskeisellä sijainnilla olevat perhekeskukset vahvistavat palvelujen saatavuutta.
- Vastaanottoaikoja on tarjolla joustavasti. Henkilöstön saatavuuden kannalta laaja perhekeskus houkuttelee monipuolisuudellaan.
- Perhekeskuksiin on mahdollista tuoda myös esim. suun terveydenhuollon palveluita ja järjestöjen matalan kynnyksen tukea.

Perhekeskusten alueelliset toimipisteet

- Alueelliset toimipisteet ovat tärkeä osa lasten, nuorten ja perheiden palvelujen verkostoa.
- Alueelliset toimipisteet sijaitsevat laajoja perhekeskuksia pienemmissä väestökeskittymissä.
- Osaan alueellisista toimipisteistä sulautuu pienempiä toimipisteitä.
- Alueellisissa toimipisteissä tarjotaan eri ammattilaisten vastaanottoja tilojen yhteiskäyttöä hyödyntämällä.

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

Sairaalapalvelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Sairaalapalvelut Lähtökohdat

Sairaalapalvelut vastaa perusterveydenhuollon osastotoiminnasta, kotisairaalatoiminnasta, geriatrisesta polikliinisesta toiminnasta sekä kotihoidon ja ikääntyneiden asumispalveluiden lääkäripalveluista.

Vuoden 2023 aikana sairaalapalveluiden vastuulle on vähitellen siirtynyt sovitulla tavalla edellä mainittuja vastuita koko alueelta. Palvelut tuotetaan pääasiallisesti hyvinvointialueen omana palvelutuotantona. Ostopalvelut tukevat paikkamäärän dynaamisuutta paikkatarpeen kausittaisessa vaihtelussa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on yhteensä **16 osastoa**, ja ne sijoittuvat kahdeksaan toimipisteeseen.

Toimipisteet sijaitsevat Espoossa (Jorvi), Hangossa, Karkkilassa, Lohjalla (kaksi toimipistettä), Raaseporissa (Tammisaari), Siuntiossa ja Vihdissä (Nummela). Osastopaikkoja on 11 paikkaa tuhatta 75 vuotta täyttäneitä kohti.

Kotisairaala ja liikkuva sairaala

Kotisairaala on sairaalahoidon ensisijainen muoto. Kotisairaala ja Liikkuva sairaala (Liisa) ovat asiakkaan luokse liikkuvaa palvelua. Kotisairaalan ja liikkuvan sairaalan toimipisteet sijaitsevat pääosin lähisairaaloiden läheisyydessä.

Mitä perusterveydenhuollon osastohoito on?

Perusterveydenhuollon osastohoito on yli 16-vuotiaille tarkoitettua osastohoitoa akuutin sairauden tai toimintakyvyn alenemisen aiheuttamaan hoito- ja kuntoutustarpeeseen. Osastohoidon tarpeen arvioi lähettävän yksikön lääkäri. Osa osastoista voi olla profiloituja tiettyjen potilasryhmien hoitoon, esimerkkinä neurologinen kuntoutusosasto. Potilaan hoitopaikka valitaan potilaan lääketieteellisen tarpeen ja osastohoidon saatavuuden mukaan.

Potilaat tulevat hoitoon erikoissairaanhoidon, yhteispäivystyksen, terveystieteiden keskuksen akuuttivastaanoton, kotihoidon tai

palveluasumisen kautta. Hoito perustuu kuntouttavaan työotteeseen ja korkeatasoiseen lääketieteelliseen osaamiseen. Hoidon ja kuntoutuksen tavoitteena on toimintakyvyn palautuminen ja potilaan kotiutuminen. Kotiutuminen voidaan tehdä toipilasvaiheessa kotiin vietävien palveluiden, kuten kotisairaalan ja kotikuntoutuksen tuella. Osa potilaista voi siirtyä palveluasumiseen, mikäli itsenäistä toimintakykyä ei saavuteta.

Arviointiyksiköiden toiminta

Arviointiyksiköissä hoidetaan pääsääntöisesti sairaalapalveluiden osastoilta tulevia jatkokuntoutujia, äkillisen sosiaalisen kriisin takia kriisipaikkaa tarvitsevia sekä kotona pärjäämisen arviointia tarvitsevia asiakkaita. Jaksojen tavoitteena on, että asiakas kuntoutuu ja hänen toimintakykynsä palautuu niin, että hän voi palata omaan kotiinsa tai aiempaan asuinpaikkaansa.

Sairaalapalvelut

Aluevaltuuston päättämät palvelustrategian ja talousarvion linjaukset, suunnitelmat ja toimenpiteet

Palvelustrategia

Näin kehitämme palvelujen verkostoa

Sairaalapalveluissa tärkeintä on varmistaa palvelujen laatu, toimintavarmuus ja kustannustehokkuus.

Osastojen arvioinnissa tullaan huomioimaan yksikkökoot, henkilöstön saatavuus ja yhteistyö muiden palveluiden kanssa, ja lähtökohtaisesti luovutaan erillisistä pienistä yksiköistä. Tavoitteena on muodostaa yksiköitä, joissa palvelut voidaan tulevaisuudessakin tuottaa laadukkaasti ja tehokkaasti. Kotisairaala ja muita liikkuvia palveluita kehitetään vastaamaan tarpeisiin.

Osastopaikkoja keskitetään ja profiloidaan alueellisesti väestön tarpeita vastaavaksi. Paikat ovat tehokkaassa käytössä potilaiden hoitoon ja kuntoutukseen.

Väestön kasvu ja ikääntyminen painottuvat lukumäärällisesti Espooseen ja sen lähialueelle. Tähän vastataan siirtämällä hoitopaikkojen sijoittumisen painopistettä hyvinvointialueen sisällä.

Palvelustrategia

Näin muutamme toimintaamme

1. Liikkuva sairaala arvioi ja aloittaa hoidon kotihoidon ja ikääntyneiden asumispalvelujen asiakkaiden akuuteissa tilanteissa. Asiakkailta on laadittuna kattava ennakoiva hoitosuunnitelma.
2. Kotisairaala on sairaalahoidon ensisijainen muoto.
3. Geriatrian poliklinikan hoito- ja konsultaatioprosessi on sujuva ja viiveetön.
4. Osastohoidossa kuntoutus alkaa välittömästi ja tähtää potilaan kotiuttamiseen, potilaan edeltävä toimintakyky huomioiden. Kuntoutusvaade koskee myös hoitoa erikoissairaanhoidossa. Osastopaikkojen määrä vastaa alueellisesti väestön tarpeita.
5. Palliatiivista osaavaa hoitoa on saatavilla koko alueella.
6. Hyödynnämme kattavasti etäkonsultaatioita.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Tällaisia resursseja uudistuminen vaati

1. Osastopaikkoja keskitetään ja profiloidaan alueellisesti väestön tarpeita vastaavaksi. Paikat ovat tehokkaassa käytössä potilaiden hoitoon ja kuntoutukseen.
2. Espoon alueen sairaalan hoitopaikkojen lisääminen vähentää erikoissairaanhoidon kustannuksia.
3. Kotisairaalan toimintojen laajentaminen vähentää ja lyhentää vuodeosastohoitojaksoja.
4. Liikkuvien toimintojen laajentaminen vähentää potilassiirtoja sekä ensihoidon ja päivystyksen käyttöä.
5. Sairaalahoitojakson keskimääräinen pituus lyhenee.
6. Oman tuotannon hoitopäivän hinta laskee.

Sairaalapalvelut

Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Digitaaliset ja liikkuvat palvelut

- Videotapaamiset
- Reaaliaikainen chat
- Digitaaliset kyselylomakkeet
- Terveys- ja hyvinvointitietojen tarkastelu
- Hyvinvointiteknologia

Ikääntynyt ja hänen läheisensä saavat neuvontaa ja ohjausta sekä tarvittaessa palvelutarpeen arvioinnin Seniori-infosta.

Kotihoito ja sen kotiin tuotavat tukipalvelut ja etäyhteyksin toteutettu ryhmätoiminta ja kotikäynnit tukevat kotona asumista. Kotihoito sisältää kotihoidon lääkäripalvelut.

Liikkuva sairaala arvioi ja aloittaa hoidon kotihoidon ja ikääntyneiden asumispalvelujen asiakkaiden akuuteissa tilanteissa. Asiakkailta on laadittuna kattava ennakkoiva hoitosuunnitelma.

Kotisairaala on sairaalahoidon ensisijainen muoto. Koti hoitoympäristönä edistää kuntoutumista ja kotona välttämään sairaalainfektioilta.

Osastotoiminta

Espoon sairaala, Lohja, Raasepori

Perusterveydenhuollon osastohoito on yli 16-vuotiaille tarkoitettua osastohoitoa akuutin sairauden tai toimintakyvyn alenemisen aiheuttamaan hoito- ja kuntoutustarpeeseen. Osastohoidon tarpeen arvioi lähettävän yksikön lääkäri. Osa osastoista voi olla profiloituja tiettyjen potilasryhmien hoitoon, esimerkkinä neurologinen kuntoutusosasto. Potilaan hoitopaikka valitaan potilaan lääketieteellisen tarpeen ja osastohoidon saatavuuden mukaan.

Potilaat tulevat hoitoon erikoissairaanhoidon, yhteispäivystyksen, terveyskeskuksen akuuttivastaanoton, kotihoidon tai palveluasumisen kautta. Hoito perustuu kuntouttavaan työotteeseen ja korkeatasoiseen lääketieteelliseen osaamiseen. Hoidon ja kuntoutuksen tavoitteena on toimintakyvyn palautuminen ja potilaan kotiutuminen. Kotiutuminen voidaan tehdä toipilasvaiheessa kotiin vietävien palveluiden, kuten kotisairaalan ja kotikuntoutuksen tuella. Osa potilaista voi siirtyä palveluasumiseen, mikäli itsenäistä toimintakykyä ei saavuteta.

Osastotoiminnan kehittämistä ja yhteensovittamista tehdään aktiivisesti HUS -yhtymän kanssa.

Arviointiyksiköt

Ympäri vuorokautista lyhytaikaista arviointijaksoa tarvitaan silloin, kun toimintakyky ja terveys on heikentynyt ja kotona asumisen turvallisuutta on tarpeen arvioida. Arviointijaksolle tullaan joko suoraan kotoa tai sairaalasta jatkokuntoutukseen. Arviointijakson tavoitteena on palata kotiin tai aiempaan asuinpaikkaan.

Espoo (Auroranmäki), Hanko, Karkkila, Kirkkonummi (Lehmuskartano)

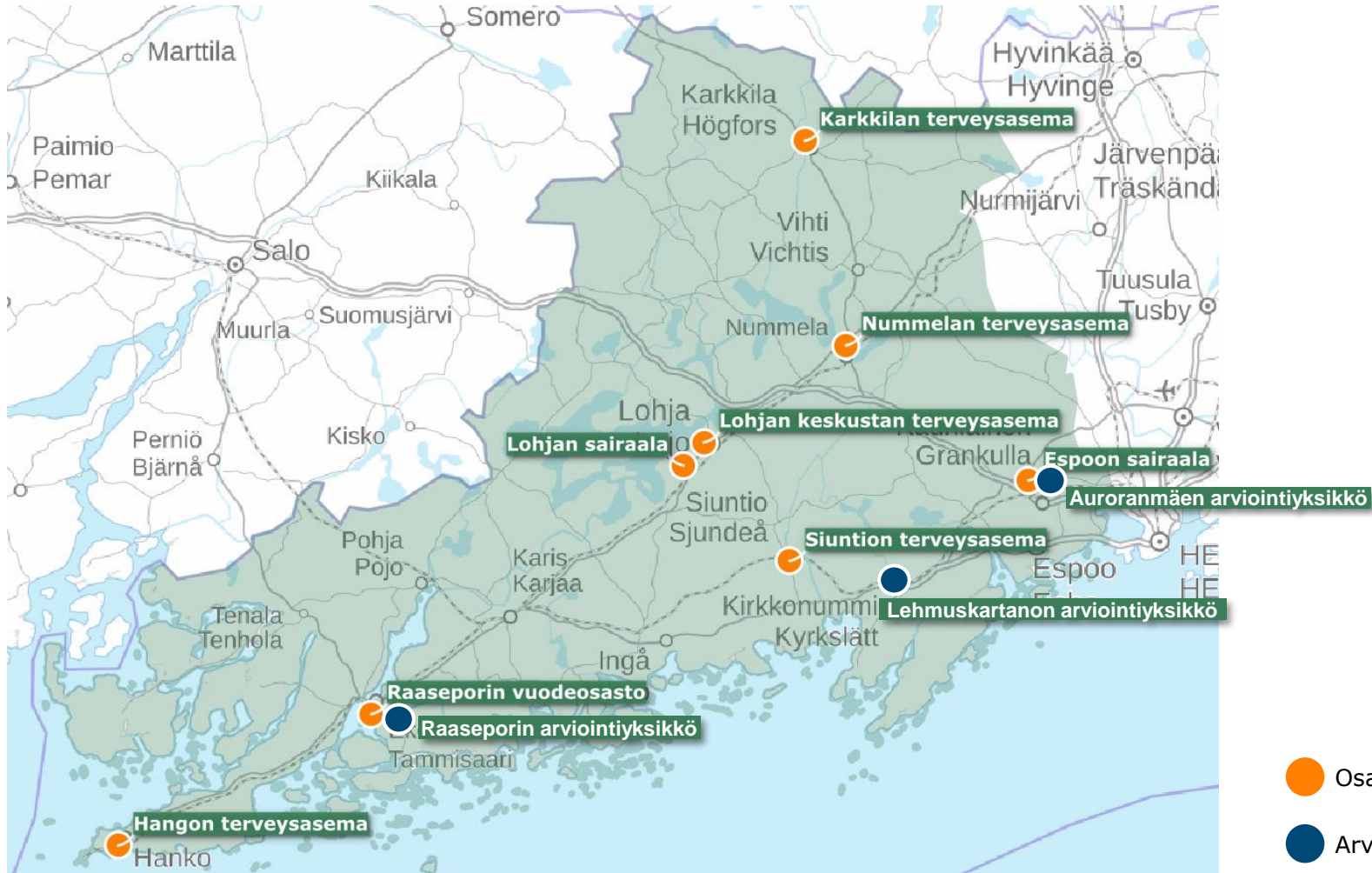
Asumisen palvelut

Järjestämme yhteisöllistä vuokra-asumista, kun kotona asuminen ei enää onnistu, mutta jatkuvaa avun tarvetta ei ole.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen on mahdollinen vaihtoehto silloin, kun ikääntynyt tarvitsee hoitoa ja huolenpitoa ympäri vuorokauden, eikä voi enää asua omassa kodissaan.

Sairaalapalvelut

Osastotoiminnan palveluverkon nykytila

● Osastot, sairaalapalvelut (8)

● Arviointiyksiköt (3)

Sairaalapalvelut

Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset (luonnos aluevaltuuston päätökseksi)

1

Hangon ja Karkkilan vuodeosastot muutetaan arviointiyksiköiksi, jotta osastopaikkojen määrä vastaa paremmin alueen palvelutarvetta. Espoon alueella lisätään osastopaikkojen määriä Jorvin sairaalakampuksen tulevien muutosten yhteydessä.

2

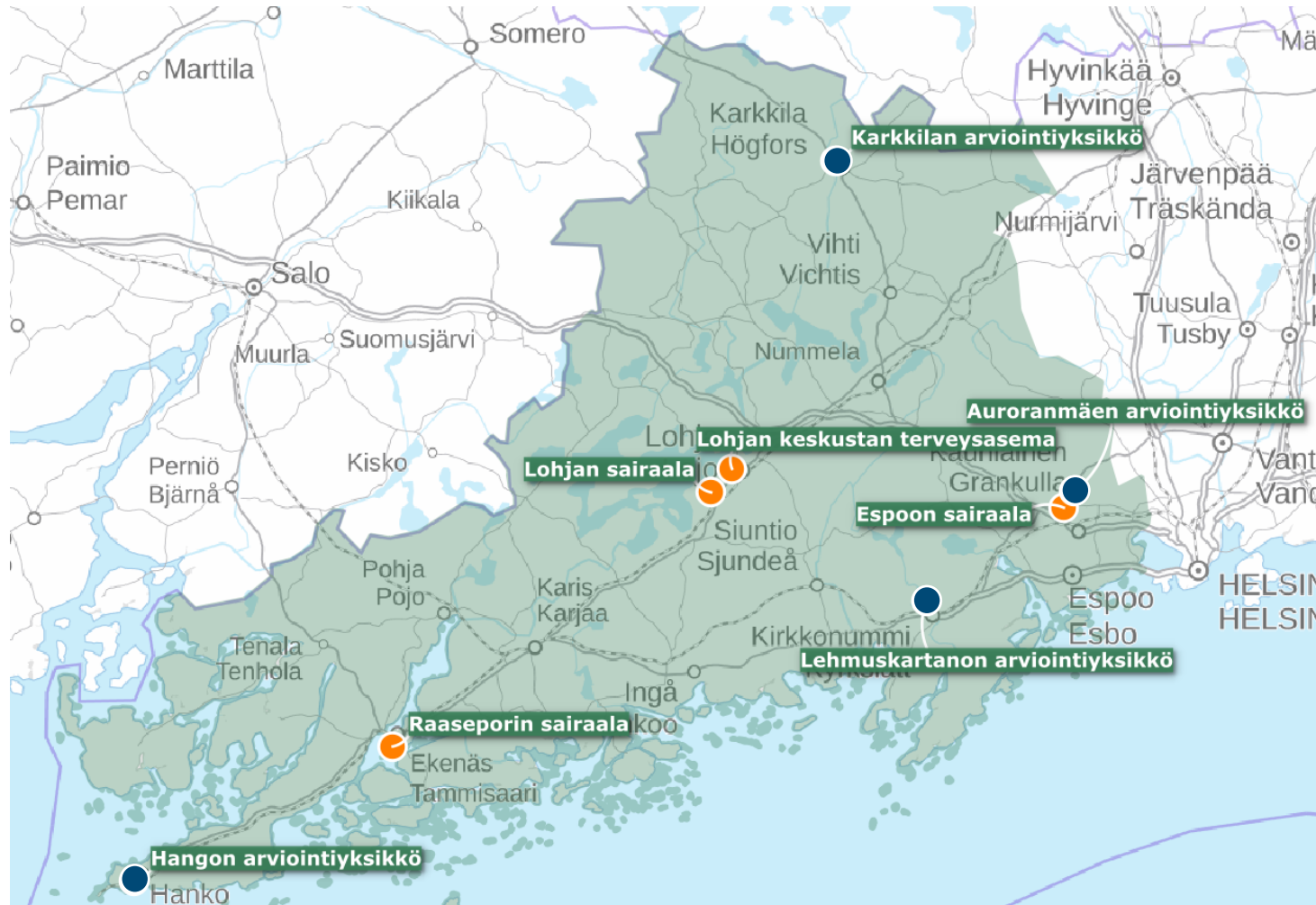
Osastotoiminta keskitetään ensisijaisesti sairaalakampusten läheisyyteen.

3

Osastotoimintaa kehitetään yhdessä HUS-yhtymän kanssa.

Sairaalapalvelut

Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

- Osasto (4)
- Arviointiyksikkö (4)

Sairaalapalvelut

Mihin muutoksilla tähdätään?

- Sairaalapalveluissa tärkeintä on varmistaa palvelujen laatu, toimintavarmuus ja kustannustehokkuus.
- Osastojen arvioinnissa tullaan huomioimaan yksikkökoot, henkilöstön saatavuus ja yhteistyö muiden palveluiden kanssa, ja lähtökohtaisesti luovutaan erillisistä pienistä yksiköistä. Tavoitteena on muodostaa yksiköitä, joissa palvelut voidaan tulevaisuudessakin tuottaa laadukkaasti ja tehokkaasti. Kotisairaala ja muita liikkuvia palveluita kehitetään vastaamaan palvelutarpeisiin nykyistä tehokkaammin.
- Osastopaikkoja keskitetään ja profiloidaan alueellisesti väestön tarpeita vastaavaksi. Paikat ovat tehokkaassa käytössä potilaiden hoitoon ja kuntoutukseen. Tavoitteena on, että osastopaikkojen määrä tuhatta 75 vuotta täyttäneitä kohti laskee 9 – 10 paikkaan. Arviointiyksiköt täydentävät kotoa kotiin -palveluketjun sujuvuutta.
- Väestön kasvu ja ikääntyminen painottuvat lukumäärällisesti Espooseen ja sen lähialueelle. Tähän vastataan siirtämällä hoitopaikkojen sijoittumisen painopistettä hyvinvointialueen sisällä.

Sairaalapalvelut

Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

Ikääntyneiden ja vammaisten asumispalvelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Ikääntyneiden asumispalvelut

Lähtötilanne

Ikääntyneiden asumispalvelut järjestää sosiaalihuoltolain mukaista pitkä- ja lyhytaikaista asumispalvelua iäkkäille monituottajamallia hyödyntäen.

- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on 33 oman palvelutuotannon pitkäaikaista ja kuusi lyhytaikaisen asumisen yksikköä. Lyhytaikaisen asumisen yksiköistä kolmessa tarjotaan myös kuntoutusta ja arviointia.
- Oman palvelutuotannon lisäksi palvelua tuotetaan yksityisten ja kolmannen sektorin palveluntuottajien toimesta 55 ostopalveluyksikössä.
- Valtaosa nykyisestä ikääntyneiden palveluasumisen tarjonnasta on pitkäaikaista ympärivuorokautista palveluasumista. Yhteisöllistä asumista on tarjolla muutamassa yksikössä Espoon, Lohjan ja Raaseporin (Pohja) alueilla, ja tarjontaa pyritään tulevaisuudessa lisäämään.

Ikääntyneiden asumispalvelut

Lähtötilanne

Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Yhteisöllistä asumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut ja hoidon ja huolenpidon tarpeensa kohonnut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavaan syyn vuoksi.

Yhteisöllinen asuminen on maksullista, paitsi rintamaveteraaneille.

Yhteisölliseen asumiseen voi hakea, jos henkilö ei enää voi asua turvallisesti omassa kodissaan, mutta ei tarvitse jatkuvaa apua öisin. Palvelu on tarkoitettu niille, joiden toimintakyky on heikentynyt, mutta jotka selviytyvät päivittäisistä toiminnoista pääsääntöisesti yhden henkilön avustamana tai apuvälineen avulla. Palvelun saamisen edellytyksenä on, että kotihoidon palvelut, omaishoito tai muut kotona asumista tukevat palvelut on kokeiltu, mutta ne ovat osoittautuneet riittämättömiksi.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Ympäri vuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa henkilöllä on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen sisältää henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisen vuorokaudenajasta riippumattoman hoidon ja huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan. Palveluasumista toteutetaan niin, että henkilön yksityisyyttä kunnioitetaan ja hänen osallisuuttaan tuetaan. Lisäksi on huolehdittava, että henkilöllä on mahdollisuus saada tarvitsemansa lääkinnällinen kuntoutus ja muut terveydenhuollon palvelut.

Ympäri vuorokautista palveluasumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee päivittäin vuorokaudenajasta riippumatta jatkuvaa hoitoa ja huolenpitoa tai vaativaa ammatillista hoitoa, joiden järjestäminen kotihoitona, omaishoitona, perhehoitona tai muulla tavalla ei ole mahdollista tai asiakkaan edun mukaista.

Palvelu on maksuton rintamaveteraaneille ja sotainvalideille. Muille palvelu on maksullinen. Maksu on tulosidonnainen.

Ikääntyneiden asumispalvelut

Aluevaltuuston päättämät palvelustrategian ja talousarvion linjaukset, suunnitelmat ja toimenpiteet

Palvelustrategia

Näin kehitämme palvelujen verkostoa

Palvelustrategian mukaisesti pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa asumispalvelussa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä tulee maltillisesti vähenemään. Asumispalveluissa tullaan keventämään palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidon palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidon palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidon palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidon palvelurakennetta muuttamalla

Asumispalvelut sijoitetaan tulevaisuudessa lähtökohtaisesti alue- sekä asutuskeskuksiin. Hyvinvointialue tulee vaikuttamaan aktiivisesti kestäväen toimintakykyisen asumisyksiköiden verkostojen syntymiseen.

Hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä kuntien ja yksityisten palvelutuottajien kanssa. Hyvinvointialueen omaa roolia toimitilojen rakennuttamisessa ja omistamisessa arvioidaan.

Palvelustrategia

Näin muutamme toimintaamme

1. Asiakkaan palvelun tarve huomioiden, yhteisöllinen asuminen on ensisijainen asumispalvelu. Palvelua tuottavat sekä hyvinvointialueen oman palvelutuotannon yksiköt että ostopalveluyksiköt.
2. Lyhytaikaishoito sekä arviointi- ja kuntoutusyksiköt edistävät asiakkaan toimintakykyä ja kotona asumisen mahdollisuuksia. Toiminta tukee kotona asumista, sairaalasta kotiutumista ja omaishoitajien jaksamista.
3. Asiakkaat saavat yhtä hyvää palvelua kaikissa samana palvelua tuottavissa asumisyksiköissä. Palvelujen sisältö ja henkilöstömitoitus on harmonisoitu.
4. Luovumme pitkäaikaisesta asumisesta laitoshoidossa. Pitkäaikaisen laitoshoidon yksiköt muutetaan ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköiksi. Pitkäaikaisen laitoshoidon asukkaat jatkavat asumista entisessä yksikössään ja saavat tarvitsemansa palvelut ympärivuorokautisena palveluasumisena.

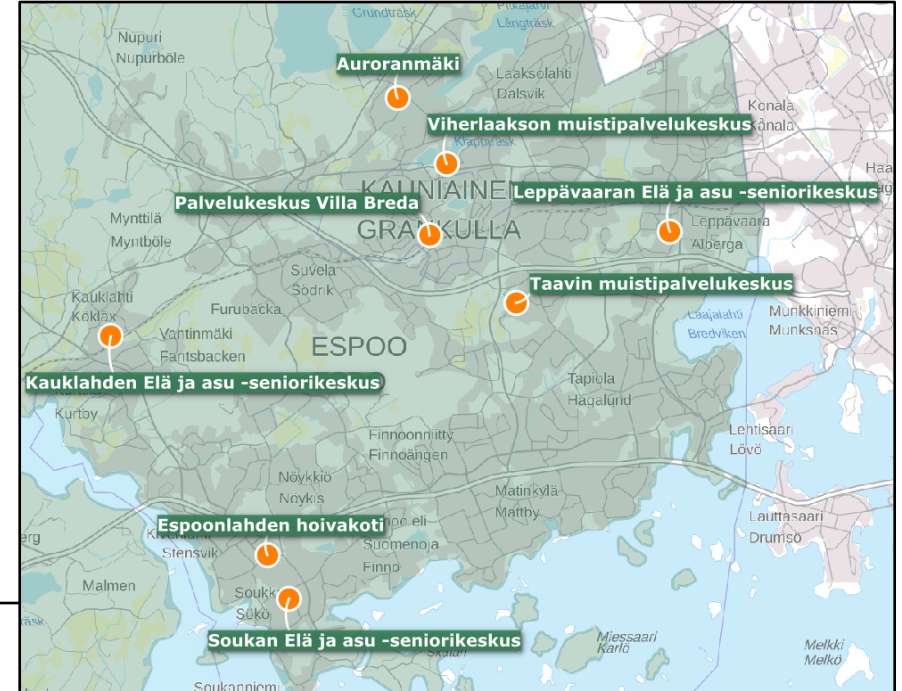
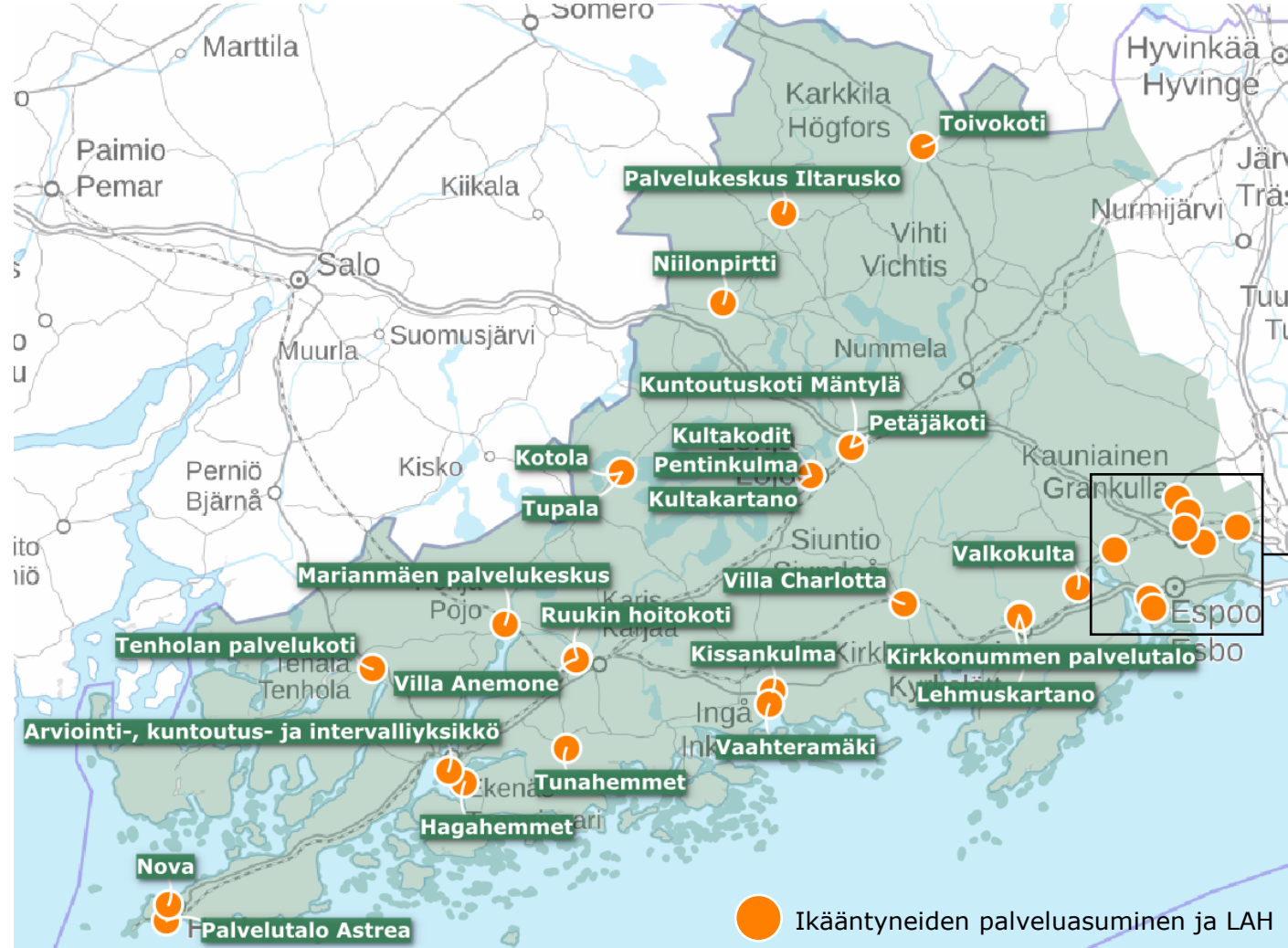
Talousarvio ja taloussuunnitelma

Tällaisia resursseja uudistuminen vaati

1. Lisäämme hoiva-avustajien ja muiden ammattilaisten osuutta henkilöstörakenteessa.
2. Kevennämme palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidon palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidon palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidon palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidon palvelurakennetta muuttamalla
3. Asumispalvelun ateriapalvelujen ja muiden tukipalvelujen kilpailutus vähentää toiminnan kustannuksia.
4. Vähennämme työvoiman vuokrausta muun muassa ulkomaista työvoimaa lisäämällä.
5. Oman tuotannon yksikkökustannukset (asumisvuorokauden hinta) ovat samalla tasolla kuin ostopalvelutuotannon yksikkökustannukset vuoteen 2026 mennessä.
6. Palvelut sijoittuvat alueellisesti yksiköiden kustannustehokkuus huomioiden.

Ikääntyneiden asumispalvelut

Oman palvelutuotannon palveluverkon nykytila

*ostopalvelukohteita ei ole esitetty kartalla

Ikääntyneiden asumispalvelut

Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset (luonnos aluevaltuuston päätökseksi)

1

Ikääntyneiden asumispalveluissa palvelujen verkosto mitoitetaan vastaamaan palvelutarvetta. Ympärivuorokautista asumista keskitetään, yhteisöllistä asumista lisätään ja palvelut sijoittuvat alueellisesti yksiköiden kustannustehokkuus huomioiden.

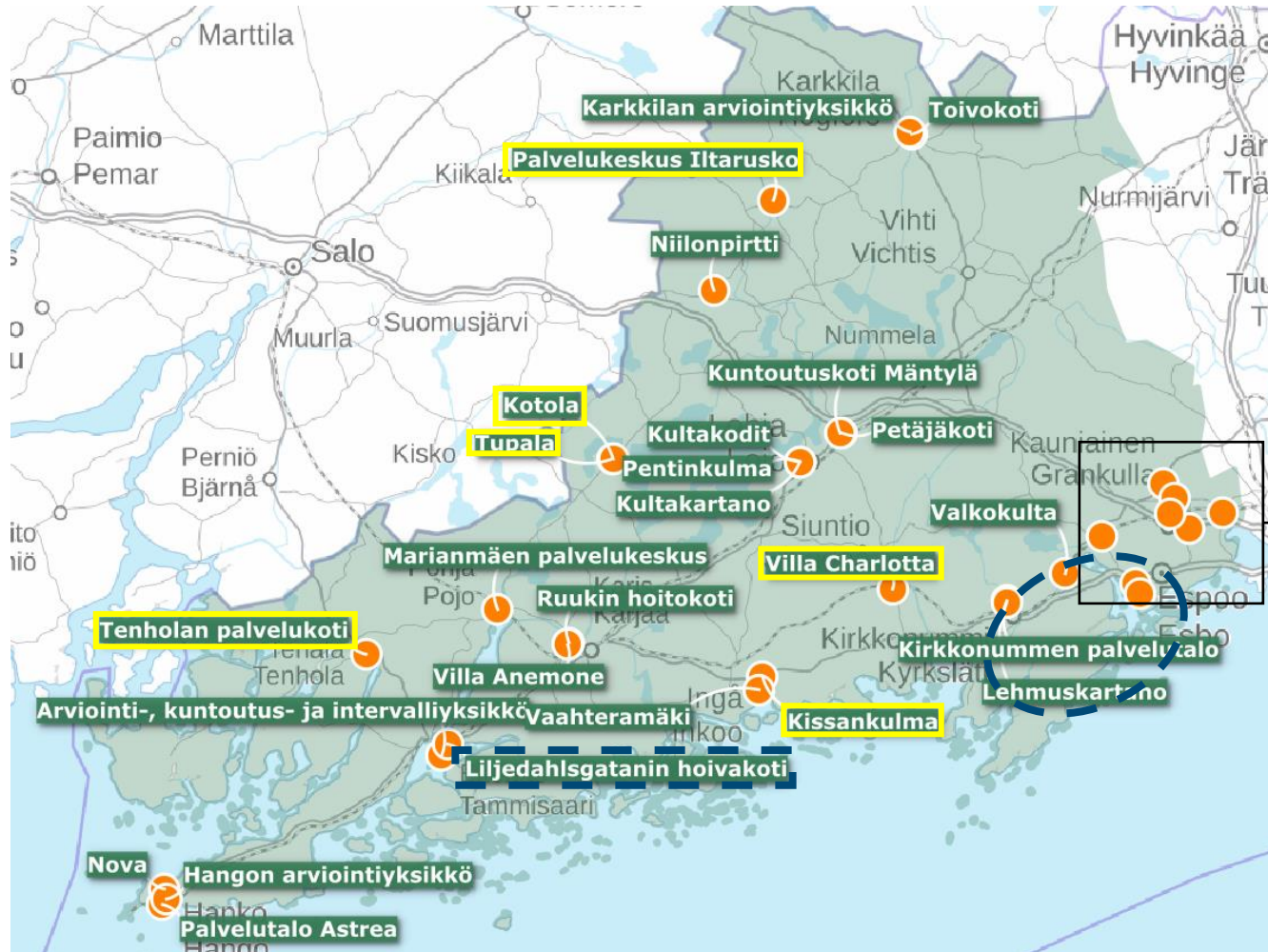
2

Asumiskohteiden palvelurakennetta ja palvelutasoa muutetaan vastaamaan palvelutarvetta.

3

Palvelustrategian linjausten mukaisesti asumispalvelut sijoitetaan tulevaisuudessa lähtökohtaisesti alue- sekä asutuskeskuksiin. Hyvinvointialue tulee vaikuttamaan aktiivisesti kestäväen toimintakykyisen asumisyksiköiden verkostojen syntymiseen.

Ikääntyneiden asumispalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

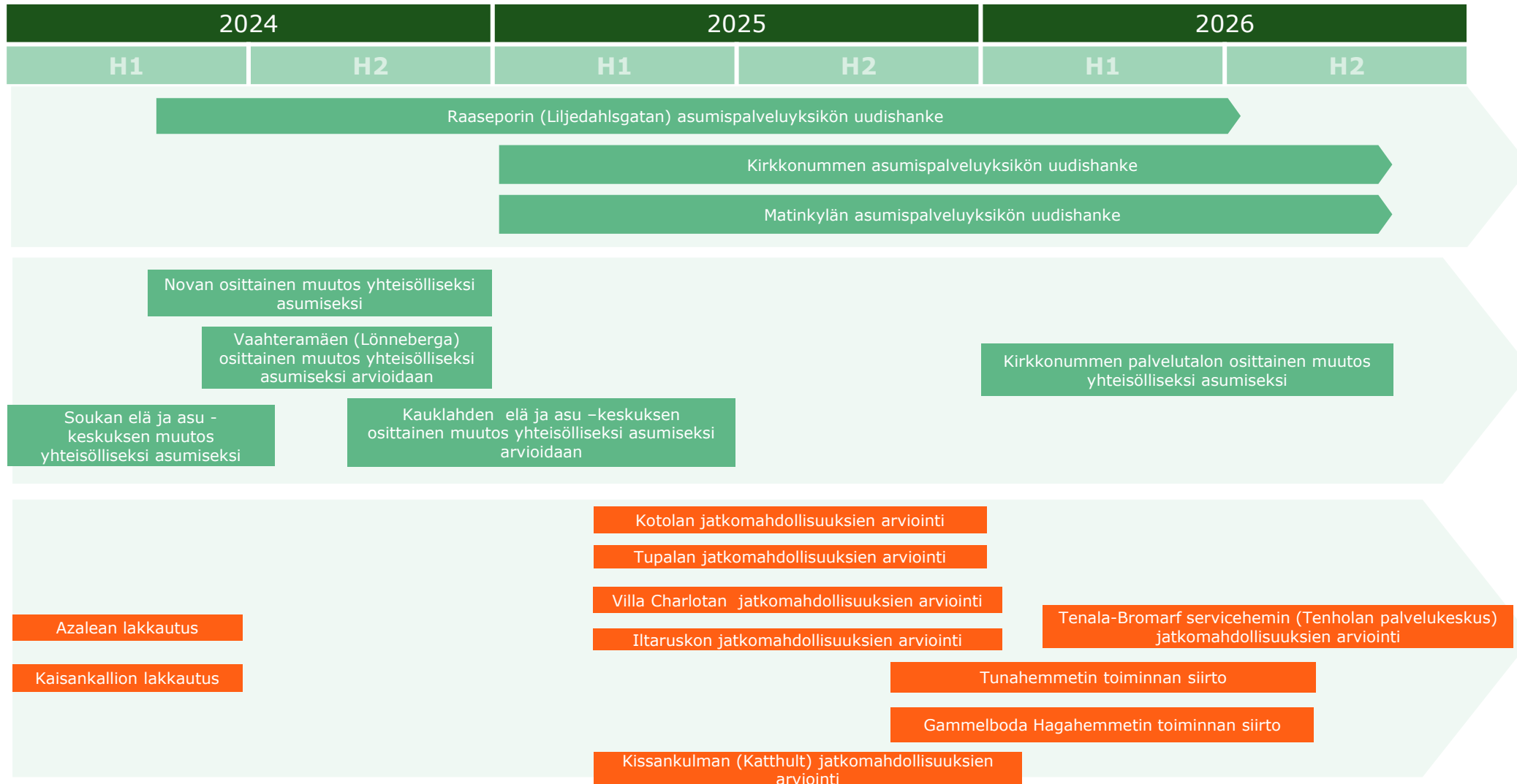
- Ikääntyneiden palveluasuminen ja LAH
- Arvioitava yksikkö
- Uusi yksikkö

Ikääntyneiden asumispalvelut Mihin muutoksilla tähdätään?

- Ikääntyneiden asumispalveluiden paikkamääriä kehitetään yhdenvertaisesti suhteutettuna alueen ikääntyneen väestön määrään.
- Palvelustrategian mukaisesti pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa asumispalvelussa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä tulee maltillisesti vähenemään. Asumispalveluiden peittävyystavoite on enintään 7 % yli 75 vuotiaista, josta 5 % on ympärivuorokautista palveluasumista ja 2 % yhteisöllistä asumista.
- Asumispalveluissa palvelurakennetta on kevennetty muuttamalla vuoden 2024 alusta lähtien laitoshoidon pitkäaikaiseksi ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi ja lisäämällä yhteisöllistä asumista. Asiakkaan palvelun tarve huomioiden, yhteisöllinen asuminen on ensisijainen asumispalvelu. Asiakkaiden asumisaika ympärivuorokautisessa palveluasumisessa lyhenee, kun yhteisöllisen asumisen osuus kasvaa.
- Pitkäaikaisesta asumisesta laitoshoidossa on luovuttu kokonaan.
- Asumispalvelut sijoitetaan tulevaisuudessa lähtökohtaisesti alue- sekä asutuskeskuksiin. Muutokset aikataulutetaan niin, että paikkamäärä tukee palveluiden peittävyystavoitteen toteutumista. Asiakkaat saavat yhtä hyvää palvelua kaikissa samaa palvelua tuottavissa asumisyksiköissä. Palvelujen sisältö ja henkilöstömitoitus on harmonisoitu.
- Palvelut tuotetaan jatkossakin monituottajamallia hyödyntäen. Hyvinvointialue tulee vaikuttamaan aktiivisesti kestävästä toimintakykyisen asumisyksiköiden verkostojen syntymiseen tekemällä tiivistä yhteistyötä kuntien ja yksityisten palvelutuottajien kanssa.

Ikääntyneiden asumispalvelut

Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

Vammaisten asumispalvelut Lähtökohdat

Länsi-Uudenmaan vammaispalvelut tukee vammaisten henkilöiden itsenäistä, yksilöllistä ja merkityksellistä elämää.

- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella oleva vammaisten asumispalvelujen verkosto on jakautunut suhteellisen tasaisesti väestöjakauman mukaan. Osin asumisyksiköiden tiloissa on teknisiä ja toiminnan vaatimuksiin liittyviä puutteita.
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tuottaa vammaispalvelujen asiakkaille asumispalvelua sekä työ- ja päivätoimintaa yhteensä 55 toimintayksikössä, jotka siirtyivät hyvinvointialueelle kunnilta, Eteva kuntayhtymältä ja Kårkulla Samkommunilta hyvinvointialueudistuksen yhteydessä.
- Vammaispalvelujen asiakkaiden asumispalveluja tuotetaan monituottajamallia hyödyntäen. Palvelujen tasapuolinen ja yhdenvertainen myöntäminen varmistetaan huolellisella arvioinnilla. Arviointiin osallistuu vammaispalvelujen henkilöstön lisäksi myös muiden palvelualueiden henkilöstöä sekä muita ammattilaisia.
- Uusi vammaispalvelulaki tulee voimaan 1.1.2025 Lakiuudistuksen vaikutuksiin on alettu valmistautua jo vuoden 2023 aikana.
- **Vammaispalvelujen tärkein tehtävä on auttaa vammaisia henkilöitä elämään merkityksellistä elämää vammastaan riippumatta.** Vaikka asiakaskuntamme on monimuotoinen, heitä yhdistää sairaus tai vamma, josta ei pysty täysin kuntoutumaan.
- Tuemme vammaispalvelun asiakkaiden itsenäistä elämää hyvillä peruspalveluilla ja vammaisille kohdennetuilla palveluilla. Lisäksi vammaispalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä alueen koulujen, vapaa-ajan palvelujen ja järjestöjen kanssa.

Vammaisten asumispalvelut

Lähtökohdat

Tuettu asuminen

Tuettu asuminen tarkoittaa itsenäistä asumista vuokralla tai omistusasunnossa, johon liittyy sosiaalipalveluita, esimerkiksi ohjaajan tarjoamaa tukea. Tukikäyntejä järjestetään asiakkaan kotiin asumisen, kodin ulkopuolisen asioinnin ja arjen hallinnan helpottamiseksi.

Tuettu asuminen on mahdollista järjestää myös lähellä vammaispalvelujen asumisyksikköä, josta voi saada tukea. Tuki voi olla käynti kotona, ja ohjausta voi saada sen lisäksi puhelimitse tai videopuhelujen välityksellä. Tuettua asumista voidaan toteuttaa myös yhteisöllisenä asumisena.

Palvelun asiakkaat ovat vammaisia henkilöitä, joilla on kykyä selviytyä itsenäisessä asumisessa asumisen ohjaajan tuella.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen vammaisille henkilöille eli tehostettu palveluasuminen on palvelu, jonka asiakkaat tarvitsevat apua arjen toiminnoissa kaikkina vuorokauden aikoina. Asiakkaat solmivat oman vuokrasopimuksen omaan asuntoon tai huoneeseen.

Ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen kuuluu hoidon, huolenpidon ja ohjauksen lisäksi asukkaan toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ulkoilu ja liikunta, ateria- ja vaatehuolto, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä muut tarvittavat palvelut ympärivuorokautisesti.

Ympäri vuorokautista palveluasumista tarjoavat julkiset ja yksityiset palveluntuottajat. Palveluasumista järjestetään myös omaan kotiin. Palveluasuminen omaan kotiin voi muodostua esimerkiksi kotihoidosta, omaishoidosta, henkilökohtaisesta avusta, turvapuhelinpalvelusta ja ateriapalvelusta.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen vammaisille henkilöille eli tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu asiakkaille, jotka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsevat toisen henkilön apua päivittäisistä toiminnoista suoriutumiseen jatkuvaluonteisesti, vuorokauden eri aikoina tai muutoin erityisen runsaasti.

Vammaisten asumispalvelut

Aluevaltuuston päättämät palvelustrategian ja talousarvion linjaukset, suunnitelmat ja toimenpiteet

Palvelustrategia

Näin kehitämme palvelujen verkostoa

Palvelustrategian mukaisesti pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa asumispalvelussa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä tulee maltillisesti vähenemään. Asumispalveluissa tullaan keventämään palvelurakennetta muuttamalla laitoshoittoa pitkäaikaiseksi ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi ja lisäämällä yhteisöllistä asumista.

Asumispalvelut sijoitetaan tulevaisuudessa lähtökohtaisesti alue- sekä asutuskeskuksiin. Hyvinvointialue tulee vaikuttamaan aktiivisesti kestäväen toimintakykyisen asumisyksiköiden verkostojen syntymiseen.

Hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä kuntien ja yksityisten palveluntuottajien kanssa. Hyvinvointialueen omaa roolia toimitilojen rakennuttamisessa ja omistamisessa arvioidaan.

Palvelustrategia

Näin muutamme toimintaamme

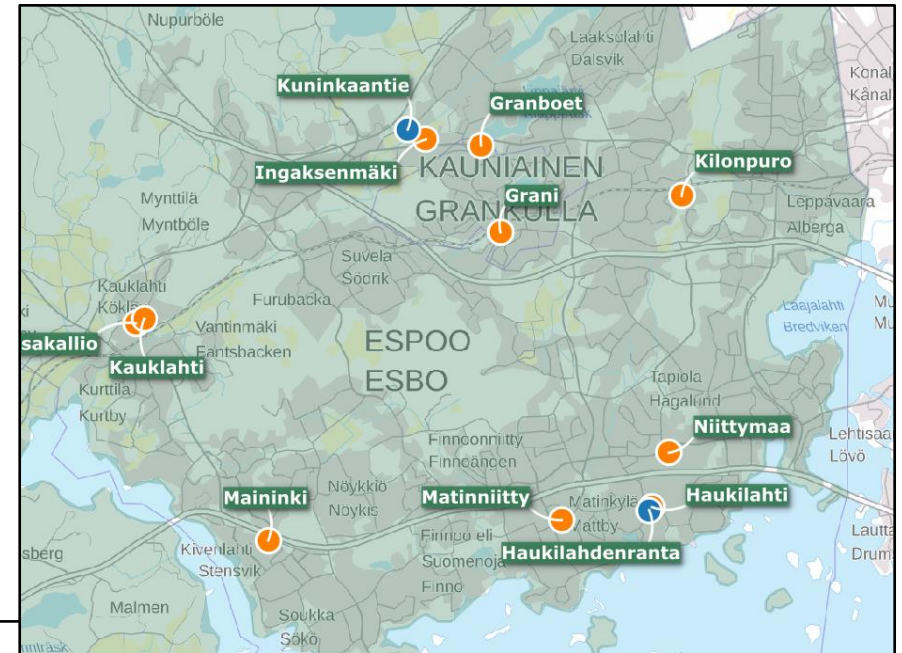
1. Lisäämme asumispalveluissa palvelujen monipuolisuutta. Painopisteenä on erityisesti itsenäisen asumisen tukemisen lisääminen sekä erityisen vaativan asumisen tuottaminen omana palvelutuotantona.
2. Kehitämme palvelun piirissä olevien asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin perustuvaa palvelun suunnittelua ja toteutusta. Asiakkaat saavat samantasoista palvelua palveluntuottajasta ja järjestämistavasta riippumatta. Asiakkaiden mahdollisimman suuri itsenäisyys ja oman näköinen elämä on kaiken suunnittelun ja toiminnan lähtökohta.
3. Lyhytaikaishoidon osalta parannamme oman palvelutuotannon käyttöastetta ja hyödynnämme hoitopaikkojen varaamisessa digitaalisia työkaluja.
4. Suunnittelemme päivätoimintaa asiakastarpeen mukaisesti ja lisäämme päivätoiminnan toteuttamistavoissa digitaalisia ja liikkuvia palvelumuotoja.
5. Ikääntynyt vammautunut henkilö ohjataan yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti lähtökohtaisesti ikääntyneiden palvelualueen palvelujen piiriin.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Tällaisia resursseja uudistuminen vaati

1. Toimivammalla asiakasprosessilla vaikutamme palvelun tarkoituksenmukaisuuden lisäksi kustannusten hallintaan.
2. Vammaispalveluiden kokonaiskustannuksista noin 70 % muodostuu asiakaspalveluiden ostoista. Ostopalveluna järjestettävissä palveluissa suorahankinnan osuus minimoidaan.
3. Asumispalvelujen oman tuotannon yksikkökustannukset (asumisvuorokauden hinta) ovat edullisemmat kuin ostopalvelutuotannon yksikkökustannukset vuoteen 2026 mennessä.
4. Vähennämme työvoiman vuokrausta muun muassa kehittämällä toimintayksikköjen välistä yhteistyötä. Henkilöstön liikkuvuutta omien yksikköjen välillä lisätään sijaistyövoiman käytön vähentämiseksi.

Vammaisten asumispalvelut Oman palvelutuotannon palveluverkon nykytila

*ostopalvelukohteita ei ole esitetty kartalla

Vammaisten asumispalvelut

Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset (luonnos aluevaltuuston päätökseksi)

1

Vammaisten asumispalveluissa palvelujen verkosto mitoitetaan vastaamaan palvelutarvetta. Erityisen vaativan asumisen asiakaspaikkoja lisätään omassa palvelutuotannossa palvelustrategian mukaisesti.

2

Ympäri vuorokautisia alle 15 asukkaan yksiköitä yhdistetään tai muutetaan vaativampia asiakasryhmiä varten.

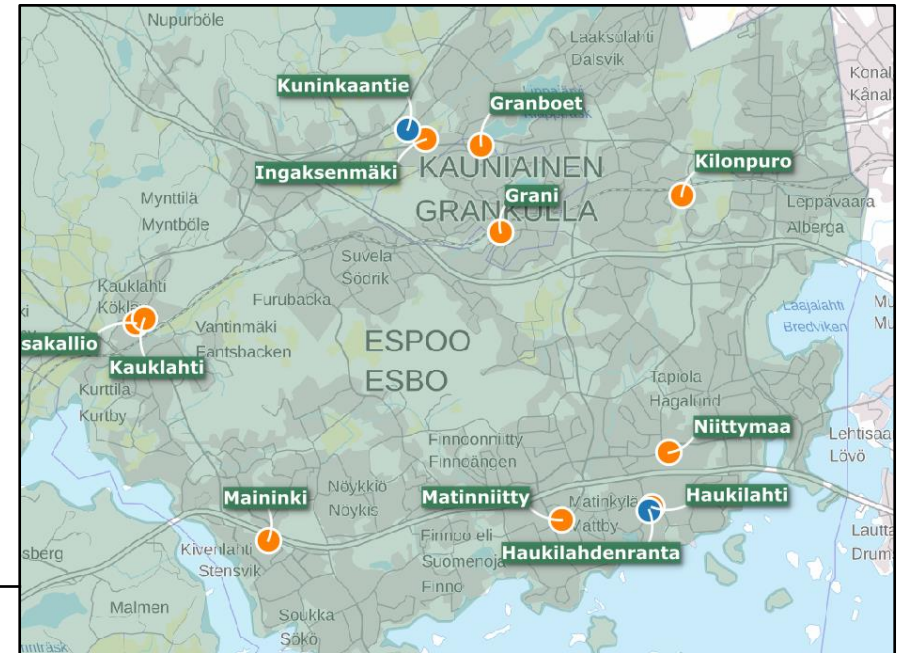
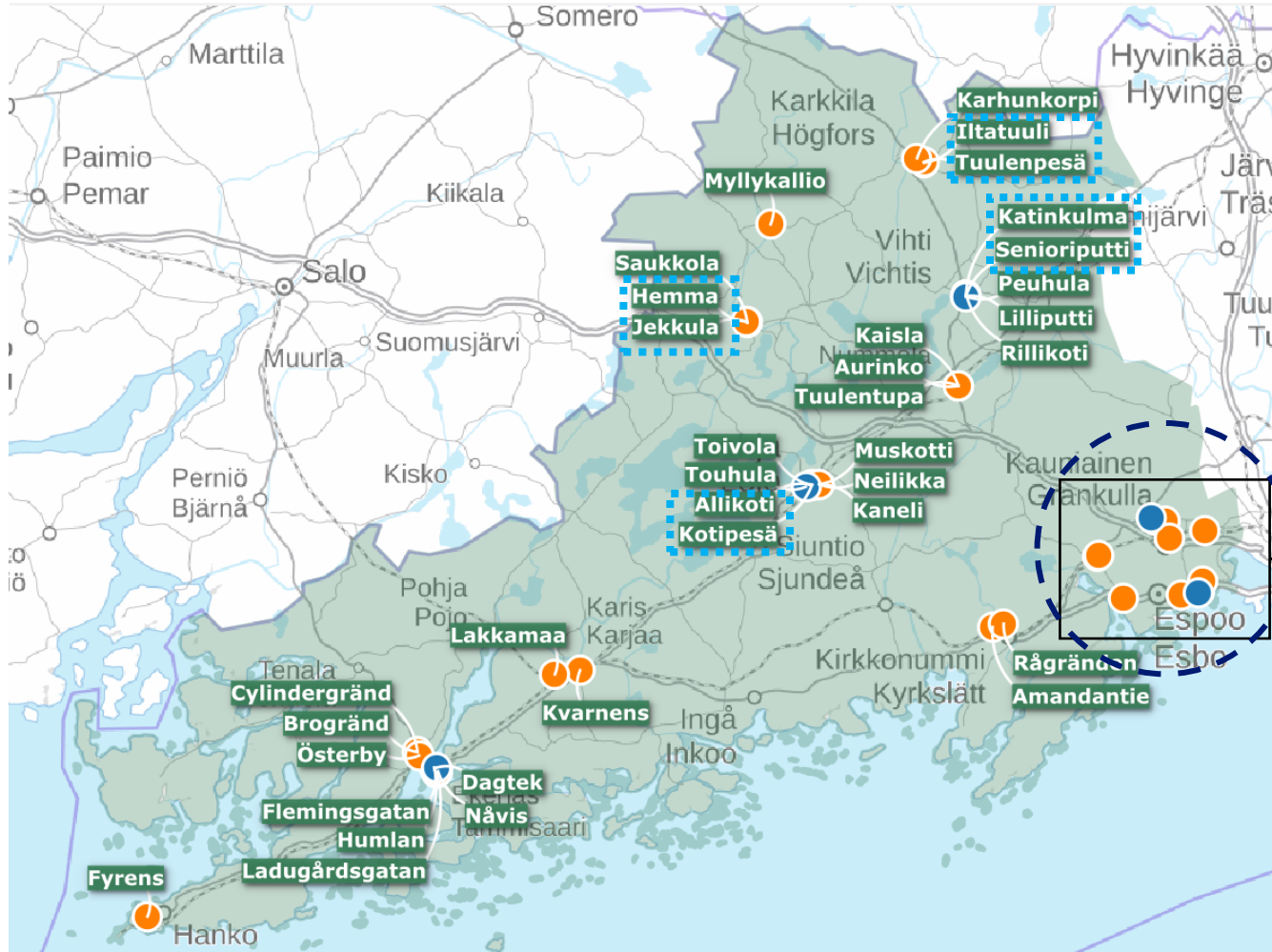
3

Asumiskohteiden palvelurakennetta ja palvelutasoa muutetaan vastaamaan palvelutarvetta. Tuetun asumisen osuutta palveluissa lisätään.

Vammaisten asumispalvelut Mihin muutoksilla tähdätään?

- Asumispalvelut sijoitetaan tulevaisuudessa lähtökohtaisesti alue- sekä asutuskeskuksiin.
- Länsi-Uudenmaan alueella on riittävästi yksityistä ja julkista tarjontaa vammaisten asumispalveluissa erilaisille palvelutarpeille.
- Asumispalvelujen yksikkökohtaiset paikkamäärät kasvavat ja palvelut pystytään tuottamaan taloudellisesti ja turvallisesti.
- Henkilöstön fyysiset työolosuhteet paranevat ja asukkaiden asunnot mahdollistavat pitkäaikaisen asumisen.
- Paljon hoivaa ja huolenpitoa tarvitsevien asukkaiden apuvälineitä pystytään hyödyntämään paremmin palvelun tukena.
- Tuetun asumisen palveluiden lisäämisellä mahdollistetaan riittävä arjen tuki asiakkaille ja osallistumisen mahdollisuus opiskeluun ja työhön.
- Hyvinvointialue tulee vaikuttamaan aktiivisesti kestäväen toimintakykyisen asumisyksiköiden verkostojen syntymiseen.
- Hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä kuntien ja yksityisten palvelutuottajien kanssa.

Vammaisten asumispalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

- Vammaisten pitkäaikainen palveluasuminen
- Vammaisten lyhytaikainen palveluasuminen
- ▤ Korttelikehittäminen
- Uusi erityisen tuen asumisyksikkö

Vammaisten asumispalvelut

Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

2024		2025		2026	
H1	H2	H1	H2	H1	H2

Vaativan ja erityisten vaativan tuen asumispalvelun uudisrakennus Espoo

Pienten ja käytön kannalta haastavien asumispalvelujen yhdistämisten ja muutosten suunnittelu
Lohja: Allikoti, Kotipesä, Jekkula, Hemma
Karkkila: Tuulenpesä, Iltatuuli
Vihti: Senioriputti, Katinkulma
Espoo: Ingaksenmäki

Asiakastarpeen muutoksista johtuva käyttötarkoituksen muuttaminen tai tilan korvaaminen.
Alle 15 asukkaan asumisyksiköiden arviointi.

Pelastus- ja ensihoitopalvelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Pelastus- ja ensihoitopalvelut

Lähtökohdat

Pelastuslaitoksen perustehtävä on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia neuvomalla, ohjaamalla, kouluttamalla ja valvomalla. Pelastuslaitos pelastaa ihmisiä ja omaisuutta, suojelee ympäristöä sekä auttaa hätätilanteissa ja on jatkuvassa valmiudessa.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos toimii yhtenä hyvinvointialueen palvelualueista ja vastaa pelastustoimen tehtäväänsä kuuluvien palveluiden omasta tuotannosta ja lainsäädännössä pelastuslaitokselle säädetyistä tehtävistä sekä ensihoitopalveluista siten kuin ensihoidon järjestämistä vastuussa olevan HUS-yhtymän kanssa on sovittu

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen toiminnan painopisteiden ja strategisten päämäärien määrittely pohjautuu pelastustoimen valtakunnallisiin strategisiin tavoitteisiin (2023–2026), aluevaltuuston päättämään pelastustoimen palvelutasopäätökseen, toimintavalmiuden suunnitteluohjeeseen, Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyysiin sekä alueelliseen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen strategiaan. Toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että se on mahdollista myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen tuottamat palvelut perustuvat toimivaan paloasemaverkostoon. Pelastustoimen alueella on käytössään 51 paloasemaa pelastustoimen ja ensihoidon tarpeisiin, yhteensä noin 35 000 neliötä.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksella on tällä hetkellä päätoimisen henkilöstön käytössä 12 paloasemaa. Paloasemista viisi sijaitsee Espoossa. Muut paloasemat sijaitsevat Hangossa, Karjaalla (Raasepori), Karkkilassa, Kirkkonummella, Lohjalla, Nummelassa (Vihti) ja Tammisaaressa (Raasepori).

Osana alueen pelastustoimen järjestelmää hyvinvointialueella toimii 40 sopimuspalokuntaa. Näistä Nummelan VPK toimii Nummelan päätoimisella paloasemalla, ja Ekenäs FBK Tammisaaren päätoimisella paloasemalla. Siltä osin kuin sopimuspalokunta toimii vuokratilassa, niin pelastuslaitos maksaa vuokrasopimuksen mukaista vuokraa. Siltä osin kun sopimuspalokunta toimii omistamallaan paloasemalla, maksetaan palokunnalle vuokraa vastaava kiinteistökorvaus pelastustoimen tarvitsemasta tilasta (ei sisällä pääomavuokraosuutta). Voimassa olevissa palokuntasopimuksessa todetaan:

Kiinteistökorvaus on palokuntasopimuksen perusteella pelastustoimen tarpeisiin tarkoitettujen

palokunnan omistamien toimitilojen ylläpitämiseksi tarkoitettu korvaus. Korvaus määräytyy sen pinta-alan mukaan, jota käytetään sopimuksen tarkoittamaan pelastustoimintaan, kuten autohalli niille ajoneuvoille, jotka kuuluvat sopimuksen piiriin, hälytysosaston tarvitsemat sosiaalitytöt, luokkahuone ja varasto. Kiinteistökorvauksen piiriin ei kuulu yleishyödyllisiä tiloja kuten juhlasali, teatteri, varastoja tai muita vastaavia tiloja, jotka eivät ole pelastustoiminnan käytössä.

Alueen pelastustoimen järjestelmään kuuluu sopimusten kautta myös alueen teollisuus- ja sotilaspalokunnat sekä neljä alueen viidestä meripelastusseurasta. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksella on myös yhteistoimintasopimus Helsingin, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Varsinais-Suomen pelastuslaitosten kanssa. Apuun lähetetään aina lähimmät tarkoituksenmukaisimmat yksiköt, aluerajoista riippumatta. Siksi naapuripelastuslaitokset voidaan myös laskea osaksi palveluverkkoa.

Kaikille 12 päätoimiselle paloasemalle on sijoitettu sekä pelastustoiminnan että ensihoidon yksiköitä. Lisäksi kolmelle sopimuspalokunnan käytössä olevalle paloasemalle on sijoitettu ensihoidon yksikkö. Nämä paloasemat sijaitsevat Inkoossa sekä Lohjalla Saukkolassa ja Ventelässä.

Pelastus- ja ensihoitopalvelut

Aluevaltuuston päättämät palvelutasopäätöksen ja talousarvion suunnitelmat ja toimenpiteet

Vastuualueiden suunnitelmat

Näin muutamme toimintaamme

1. Kehitämme paloasemaverkostoa, mukaan lukien uusien paloasemien perustaminen ja olemassa olevien paloasemien toiminnan tehostaminen siten, että se tukee mahdollisimman nopeaa ja tarkoituksenmukaista apua asiakkaille ja täyttää toimintavalmiusaikoihin liittyvät vaatimukset.
2. Suunnittelemme paloasemaverkostoa HIKLU-yhteistyössä (Helsingin, Itä-, Keski-, ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokset), ja hälytysohjeita laadittaessa huomioimme naapuripelastuslaitosten paloasemat osana omaa palveluverkkoa.
3. Seuraamme ja ylläpidämme aktiivisesti paloasemien kuntoa, teemme tiivistä yhteistyötä kiinteistöjen omistajien kanssa, jotta henkilöstön käytössä ovat terveelliset ja turvalliset työtilat.
4. Tavoitteenamme on aloittaa Otaniemen paloaseman toiminta väliaikaistiloissa vuoden 2024 aikana, mikä vastaa alueen kasvavaan kysyntään ja toimintavalmiusaikojen vaatimukseen.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Tällaisia resursseja uudistuminen vaati

1. Uusien paloasemien tarve määräytyy riskitekijöistä. Riskitekijät ovat myös pelastustoimen laskennallisten kustannusten perusteena.
2. Toimintavalmiuden ylläpito edellyttää riittävää määrää vakinaista henkilöstöä, sekä sopimuspalokuntien toimintaedellytysten turvaamista. Pelastuslaitosten kustannuksista noin 80 % muodostuu henkilöstökuluista. Talouden sopeutustoimenpiteiden ulottuminen vakinaiseen pelastustoimintaa ja ensihoitopalvelua tuottavaan henkilöstöön vaarantaisi palvelutuotannon.
3. Pelastajien kansallinen työvoimapula vaikuttaa määritellyn palvelutason ja suorituskyvyn ylläpitämiseen.

Pelastus- ja ensihoitopalvelut

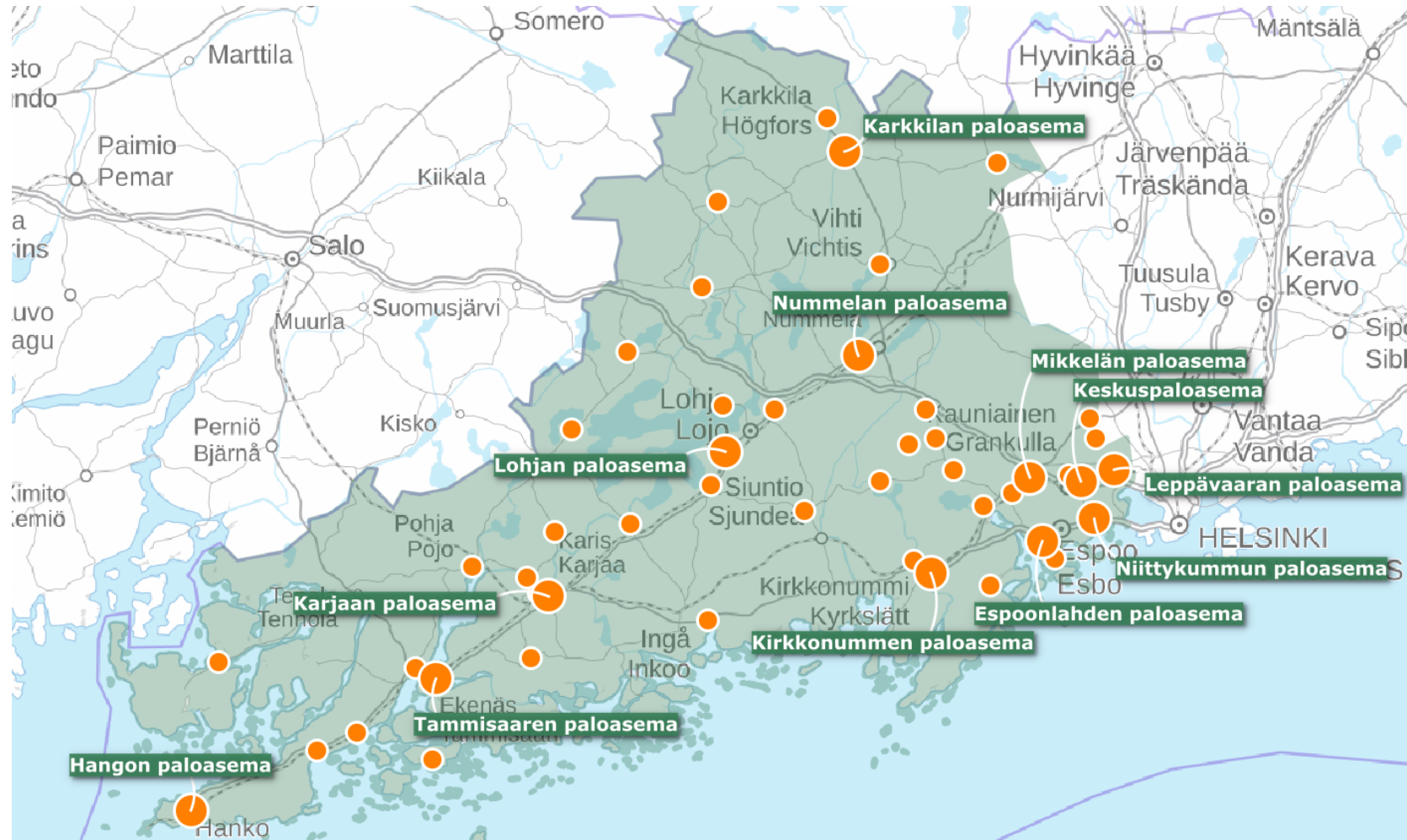
Toimeenpanon linjaukset palveluverkon kehittämiseksi

1

Pelastuslaitoksen palveluverkkoa kehitetään seuraavien linjausten mukaisesti:

- Pelastustoimen palveluverkko muodostuu nykyisistä pää- ja sivutoimisista paloasemista sekä sopimuspalokuntien paloasemista. Lisäksi palveluverkkoa tukee yhteistyö naapuripelastuslaitosten kanssa.
- Alueen palveluverkkoa ylläpidetään siten, että pelastustoiminta voidaan aloittaa aluevaltuuston päättämän pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaisissa ajoissa.
- Uusia paloasemia rakennetaan niille alueille, joissa väestömäärän, rakennuskannan tai onnettomuuksien määrän kehitys lisää riskejä, eikä nykyinen palveluverkko enää riitä.
- Palveluverkossa otetaan huomioon myös toiminta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, mukaan lukien hyvinvointialueen tarvitsemat tilanne- ja johtokeskustilat. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että sopimuspalokuntien paloasemaverkostoa ei vähennetä hyvinvointialueen toimesta, riittävät suojaväistötilat ovat selvillä ja että häiriötilanteet ja poikkeusolot otetaan huomioon myös paloasemien teknisissä ratkaisuisissa.
- HUS-yhtymän järjestämismvastuulla olevan ensihoitopalvelun palveluverkkoa suunnitellaan ja kehitetään yhdessä pelastustoimen palveluverkon kehittämisen kanssa.

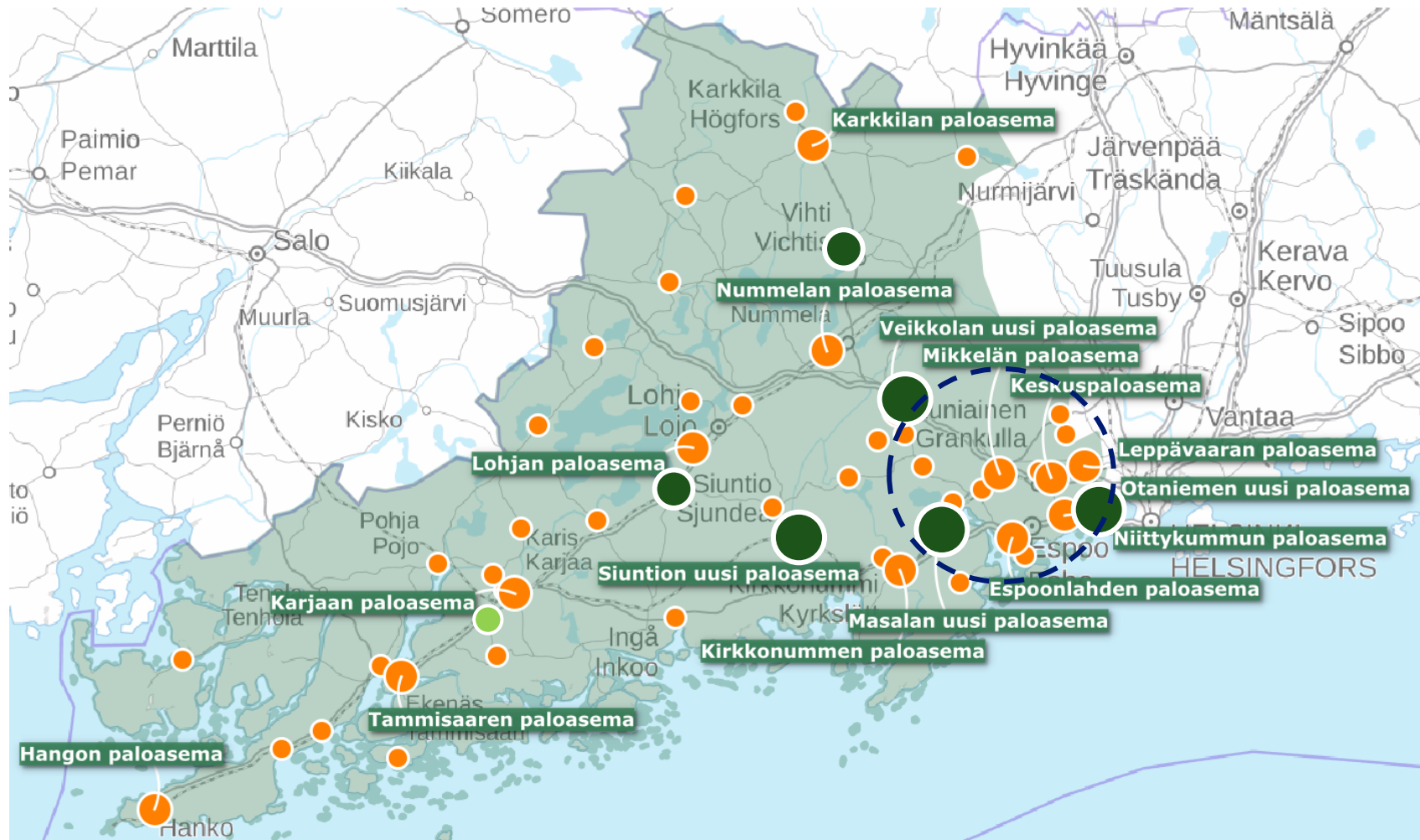
Pelastus- ja ensihoitopalvelut Paloasemaverkon nykytila

- Päätoiminen paloasema
- Sopimuspalokunnan paloasema

Pelastus- ja ensihoitopalvelut

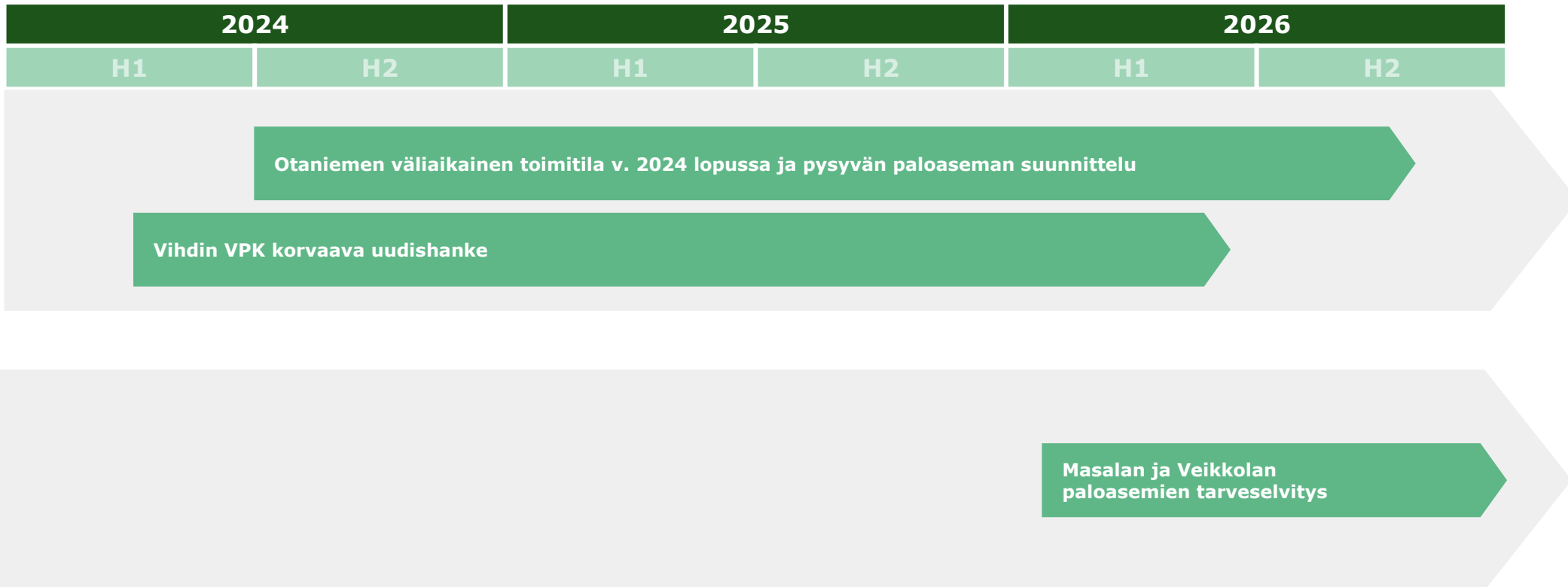
Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

- Päätoimiset paloasemat
- Sopimuspalokuntien paloasemat
- Uudet päätoimiset paloasemat
- Uusi sopimuspalokunnan asema (peruskorjaus tai korvaa vanhan)
- Uusi harjoitusalue
- Tilannekeskus (varautuminen)

Pelastus- ja ensihoitopalvelut

Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

Hyvinvointialueen hallinnollisten tilojen sijoittuminen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Hyvinvointialueen hallinnollisten tilojen sijoittuminen Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset (luonnos aluevaltuuston päätökseksi)

1

Hyvinvointialueen hallinnon toimitilat keskittyvät Espooseen. Lisäksi hallinnollista työtä tehdään alueen muissa toimipisteissä.

2

Hallinnon toimitilojen ja hyvinvointialueen toimielinten kokoustilojen sijoittumisesta päätetään tilakartoituksen perusteella osana toimitilaohjelmaa. Yhtenä vaihtoehtona kartoitetaan sijoittuminen Espoon keskukseen suunnitteilla olevaan Espoolaisten taloon.

3

Hallinnollisten tilojen sijoittelussa huomioidaan tilojen saavutettavuus sekä tilojen toiminnallisuus henkilöstön ja luottamushenkilöiden näkökulmasta.

Hyvinvointialueen hallinnollisten tilojen sijoittuminen

Perustelut linjauksille

Nykytila

Hyvinvointialueen hallinnolliset toimitilat sijoittuvat tällä hetkellä Otaniemen ja Espoon keskuksen toimipisteisiin. Palveluiden hallinnollisia tiloja sijaitsee myös muissa alueen toimipisteissä. Luottamustoimielinten kokouksia järjestetään Otaniemen toimipisteessä ja valtuuston osalta vaihtuvissa tiloissa.

Vaihtoehtojen arviointi

Otaniemen toimipisteen tiloissa on vuokrasopimus vuoden 2026 loppuun asti. Hyvinvointialue kartoittaa vaihtoehtoisia toimipisteitä Espoon alueelta ja arvioi vaihtoehtoja toiminnallisesta, taloudellisesta sekä henkilökunnan ja luottamushenkilöiden saavutettavuuden näkökulmasta.

Henkilöstövaikutukset

Toimipisteen fyysisellä sijainnilla on vaikutus henkilökunnan työssäkäyntimatkaan. Nykyaikaisilla ja viihtyisillä toimitiloilla on merkittävä pitovoima sekä nykyiselle henkilökunnalle että vetovoima uuden henkilökunnan rekrytoimisessa.

Vaikutukset luottamustoimielintyöhön

Toimipisteen fyysisellä sijainnilla on vaikutus luottamushenkilöiden saavutettavuuteen. Luottamushenkilötyössä korostuvat kokoustilojen toiminnallisuus sekä parkkipaikkojen saatavuus lähialueella.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väestö ja liikenneyhteydet

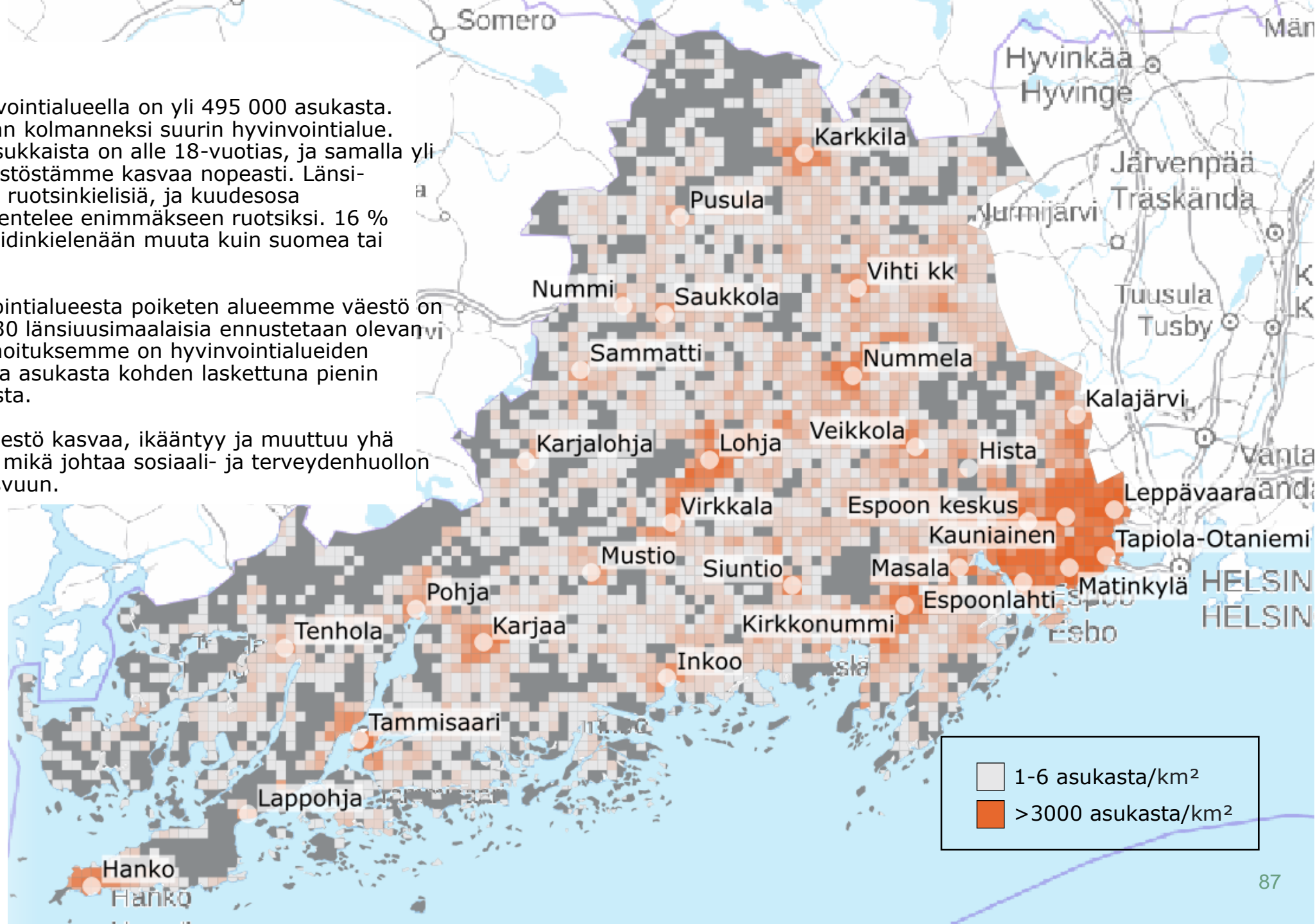

Väestö

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on yli 495 000 asukasta. Olemme väestöpohjaltaan kolmanneksi suurin hyvinvointialue. Joka viides alueemme asukkaista on alle 18-vuotias, ja samalla yli 75-vuotiaiden osuus väestöstämme kasvaa nopeasti. Länsi-uusimaalaisista 12 % on ruotsinkielisiä, ja kuudesosa henkilöstöstämme työskentelee enimmäkseen ruotsiksi. 16 % asukkaistamme puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia.

Monesta muusta hyvinvointialueesta poiketen alueemme väestö on kasvussa, ja vuonna 2030 länsi-uusimaalaisia ennustetaan olevan yli 510 000. Kokonaisrahoituksemme on hyvinvointialueiden neljänneksi suurin, mutta asukasta kohden laskettuna pienin kaikista hyvinvointialueista.

Hyvinvointialueemme väestö kasvaa, ikääntyy ja muuttuu yhä monikulttuurisemmaksi, mikä johtaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kysynnän kasvuun.

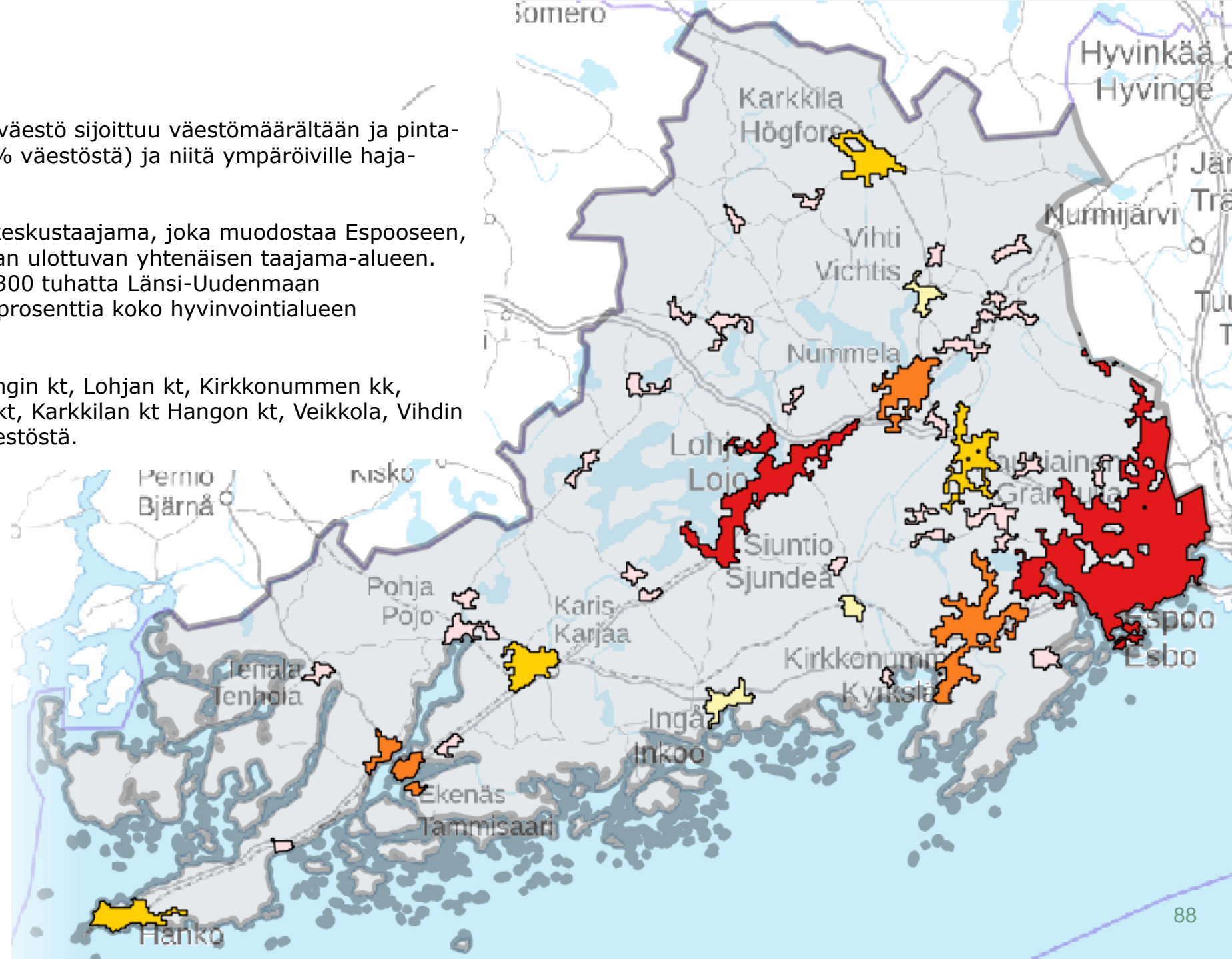
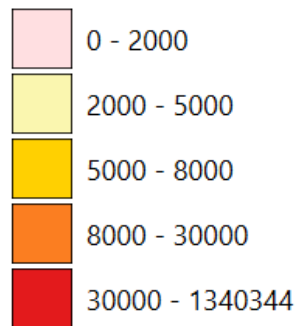

Taajamarakenne

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väestö sijoittuu väestömäärältään ja pinta-alaltaan eri suuruisiin taajamiin (93 % väestöstä) ja niitä ympäröiville haja-asutusalueille (7 % väestöstä).

Alueen suurin taajama on Helsingin keskustaajama, joka muodostaa Espooseen, Kauniiaisiin ja Kirkkonummen Masalaan ulottuvan yhtenäisen taajama-alueen. Kyseisen taajaman alueelle sijoittuu 300 tuhatta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asukasta eli yli 60 prosenttia koko hyvinvointialueen väestöstä.

Kymmenen suurinta taajamaa (Helsingin kt, Lohjan kt, Kirkkonummen kk, Nummela, Tammisaaren kt, Karjaan kt, Karkkilan kt Hangon kt, Veikkola, Vihdin kk) kattavat 87 prosenttia alueen väestöstä.

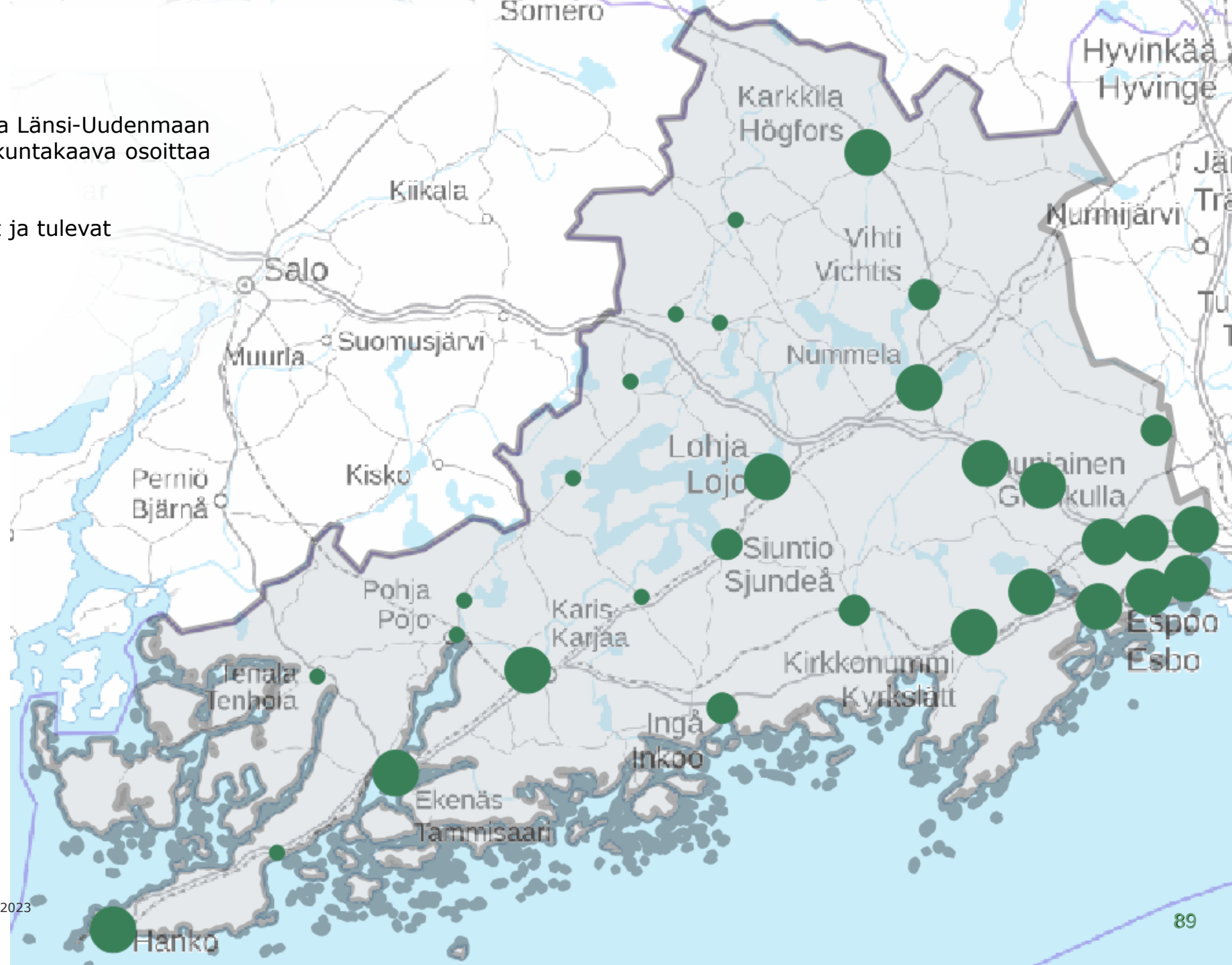

Keskusrakenne

Uusimaa 2050 -maakuntakaava ohjaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluekehitystä. Maakuntakaava osoittaa alueen kehittämisen painopisteet.

Maakuntakaavassa esitetään nykyiset ja tulevat keskukset ja niiden luonne.

- Keskus:** Suurimmat ja monipuolisimmat valtakunnan keskuksen ulkopuolella olevat keskukset, joissa on monipuolisesti asumista, työpaikkoja sekä julkisia ja yksityisiä palveluja. Keskukset ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa.
- Pieni keskus:** pienet keskukset, jotka ovat kuntien hallinnollisia keskuksia tai asumisen, työpaikkojen ja palveluiden keskittymiä.
- Palvelukeskittymä:** olemassa olevia pieniä asumisen, työpaikkojen sekä lähi- ja matkailupalveluiden taajamia Helsingin seudun ulkopuolella.

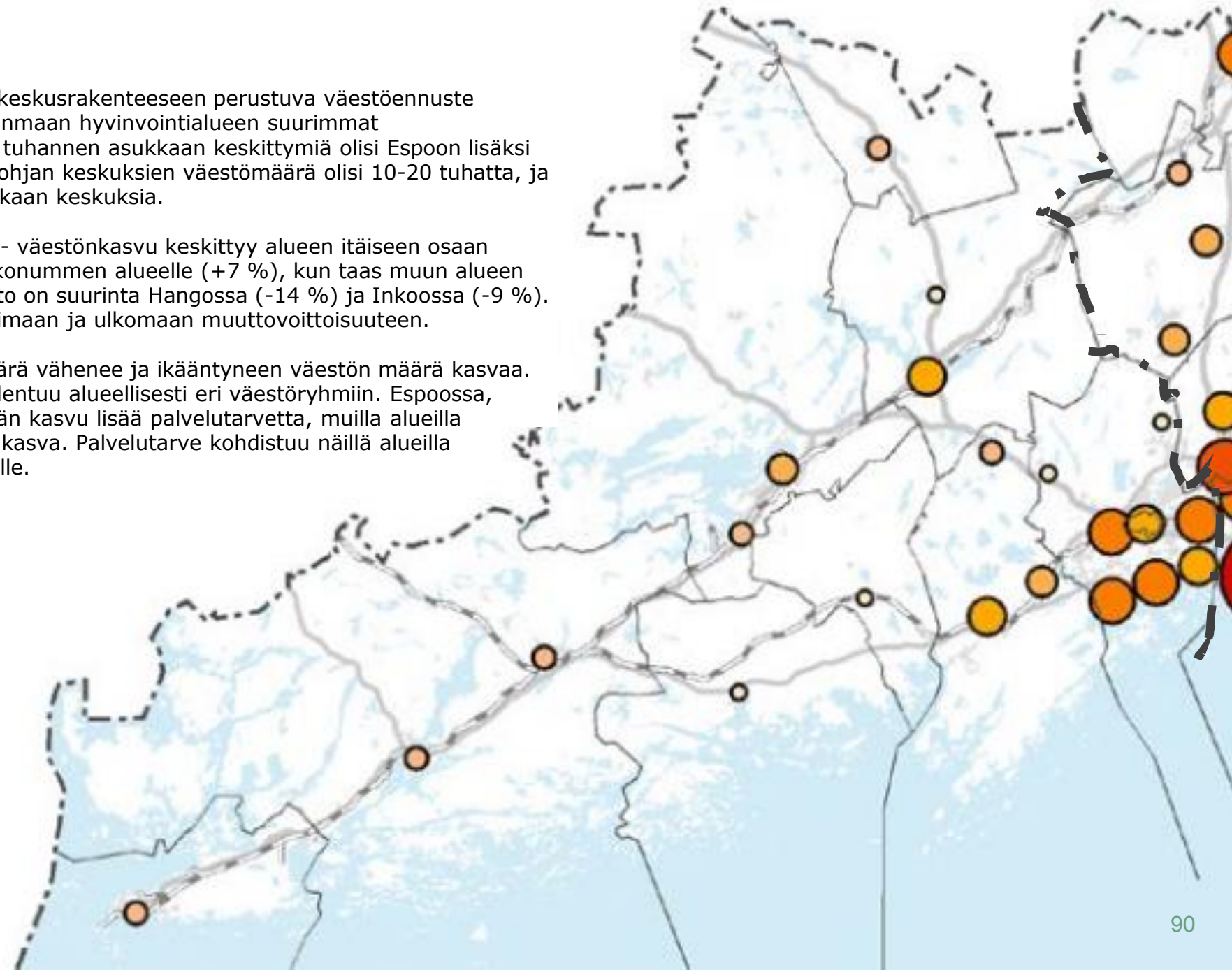
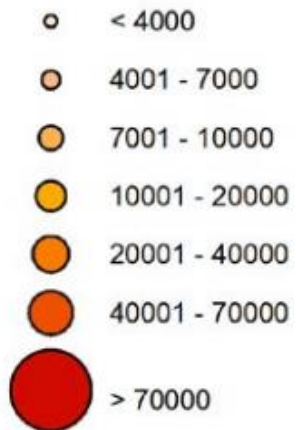
Väestön kehitys

Uusimaa 2050 -maakuntakaavassa esitetään keskusrakenteeseen perustuva väestöennuste vuodelle 2050. Ennusteen mukaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen suurimmat väestökeskittymät säilyvät Espoossa, ja yli 20 tuhannen asukkaan keskittymiä olisi Espoon lisäksi Nummelassa ja Kirkkonummella. Masalan ja Lohjan keskuksien väestömäärä olisi 10-20 tuhatta, ja loput keskuksset olisivat alle 10 tuhannen asukkaan keskuksia.

Väestökehityksessä on suuria alueellisia eroja - väestönkasvu keskittyy alueen itäiseen osaan Espoon (+13 %), Kauniaisen (+18 %) ja Kirkkonummen alueelle (+7 %), kun taas muun alueen väestömäärä pienenee. Suhteellinen väestökato on suurinta Hangossa (-14 %) ja Inkoossa (-9 %). Kasvavien kuntien väestönkasvu perustuu kotimaan ja ulkomaan muuttovoittoisuuteen.

Myös väestön ikärakenne muuttuu: lasten määrä vähenee ja ikääntyneen väestön määrä kasvaa. Palvelutarve kasvaa koko alueella, mutta kohdentuu alueellisesti eri väestöryhmiin. Espoossa, Kauniaisissa ja Kirkkonummella väestön määrän kasvu lisää palvelutarvetta, muilla alueilla palvelutarve kasvaa, vaikka väestön määrä ei kasva. Palvelutarve kohdistuu näillä alueilla pienemmälle, mutta ikääntyvälle väestöryhmälle.

Keskuksessa (säde 1500 m) asukkaita vuonna 2050:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen taajamat väestön määrän, maapinta-alan ja väestötiheyden mukaan 2022

Kunnat, joissa väestö on keskittynyt alueen keskustaajamaan tai palvelukeskuksiin
Espoo, Hanko, Karkkila, Kauniainen

Kunnat, joissa yli 70 % väestöstä asuu yhdessä tai useammassa taajamakeskuksessa
Kirkkonummi, Lohja, Raasepori

Kunnat, joissa vajaa puolet väestöstä asuu haja-asutusalueella
Inkoo, Siuntio

Espoon palvelupiirit ja Kirkkonummi erotettu Helsingin kk. taajamasta.

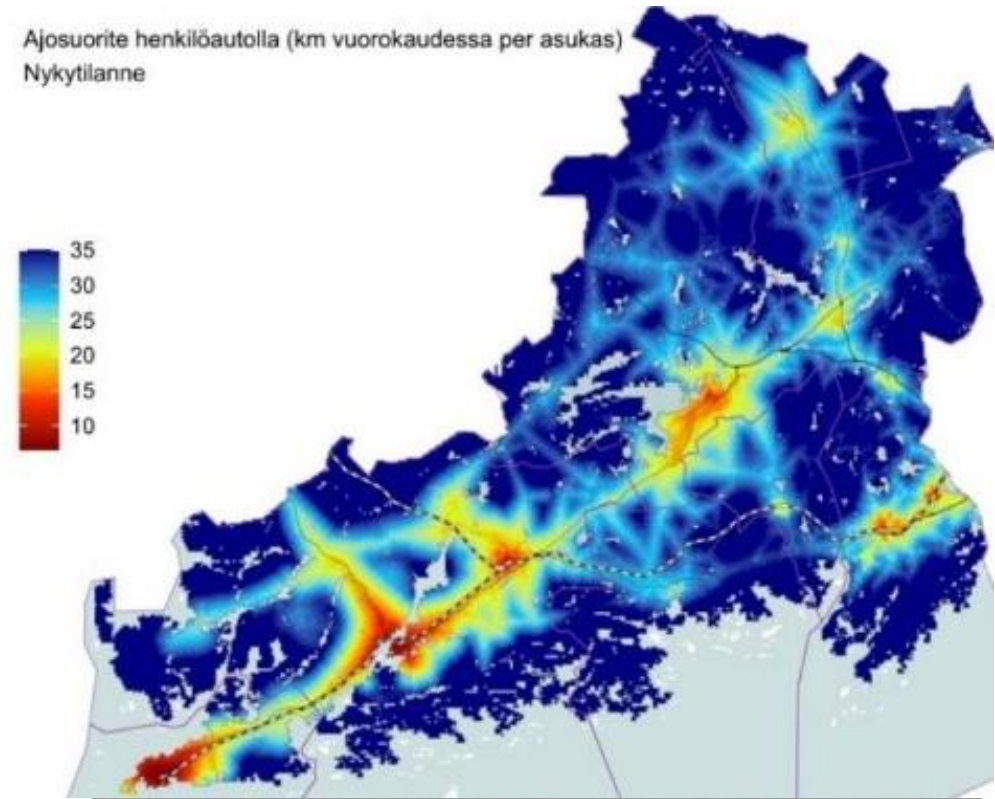
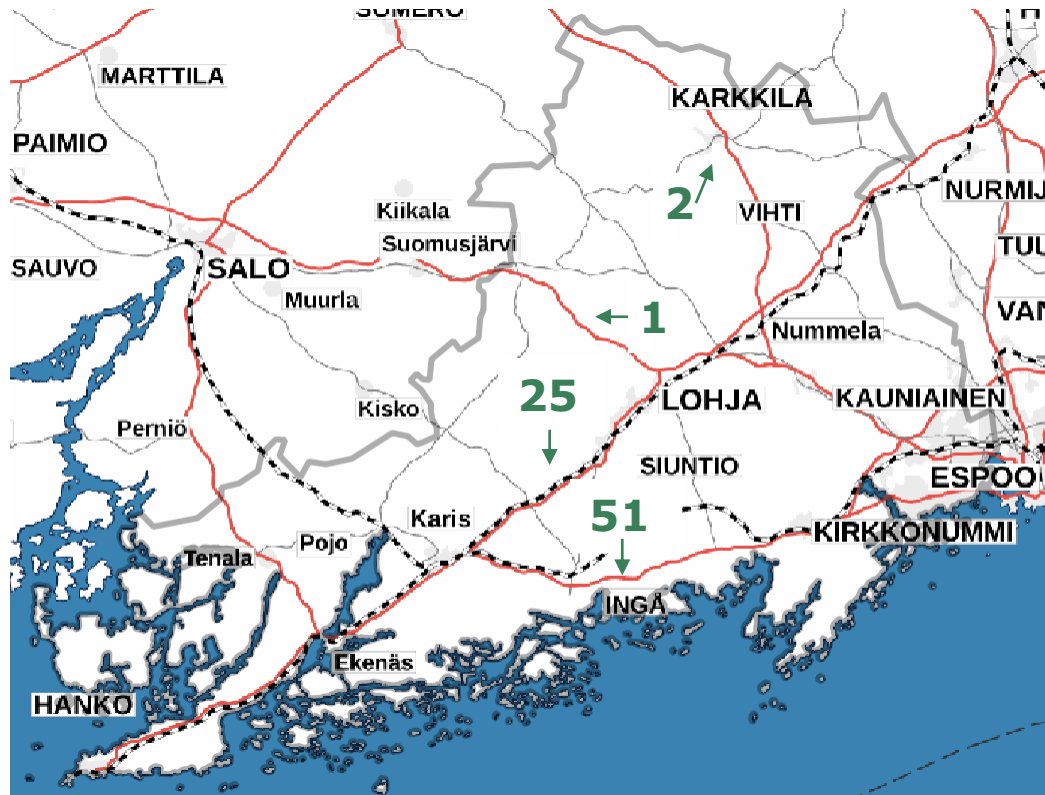
Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi. Taajamien rajauksissa otetaan huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. liike-, toimisto- ym. työpaikkoina käytettävät rakennukset. Hallinnollisilla aluejaoilla ei ole vaikutusta taajamien muodostamiseen.

Aineiston lähde: Tilastokeskus. 2022.

Mediaani		826	4	233
Kunta	Taajama	Väestö 31.12.2022	Maapinta-ala, km ²	Väestötiheys
Espoo	Matinkylä-Olarin palvelupiiri	45 147	16	2 789
Espoo	Leppävaaran palvelupiiri	76 993	31	2 478
Espoo	Tapiolan palvelupiiri	53 494	24	2 191
Kauniainen	Kauniainen	10 284	6	1 746
Espoo	Espoonlahden palvelupiiri	58 725	38	1 534
Lohja	Lohjan kt.	32 750	46	710
Vihti	Nummela	14 595	21	687
Raasepori	Tammisaaren kt.	8 512	12	682
Siuntio	Siuntion as.seutu	2 383	4	660
Vihti	Vihdin kk.	3 339	6	588
Raasepori	Karjaan kt.	7 758	15	533
Kirkkonummi	Kirkkonummen kk.	20 464	39	520
Hanko	Hangon kt.	7 010	14	502
Karkkila	Karkkilan kt.	7 260	16	454
Lohja	Pusula	732	2	383
Inkoo	Mustion asema	613	2	339
Espoo	Espoon keskuksen palvelupiiri	66 310	204	326
Kirkkonummi	Veikkola	6 252	20	315
Raasepori	Langansböle	826	3	314
Vihti	Ojakkala	1 394	5	304
Raasepori	Pohjan kk.	1 929	7	285
Inkoo	Inkoon kk.	2 198	8	271
Raasepori	Tenhola	695	3	236
Lohja	Sammatin kk.	977	4	235
Hanko	Lappohja	430	2	230
Siuntio	Störsvik	266	1	200
Kirkkonummi	Kolmiranta	579	3	199
Lohja	Karjalohjan kk.	609	3	190
Lohja	Saukkola	1 005	5	187
Lohja	Nummen kk.	443	2	183
Raasepori	Fiskari	485	3	182
Siuntio	Siuntion kk.	335	2	179
Vihti	Otalampi	1 116	7	161
Lohja	Vasarla	238	2	123
Lohja	Ikkala	256	2	115
Vihti	Huhmari	335	3	115
Kirkkonummi	Långvik	441	4	113
Kirkkonummi	Saarlammi	245	2	111
Kirkkonummi	Lapinkylä	885	8	110
Raasepori	Mustion ruukki	219	2	106
Vihti	Olkkala	245	2	104
Vihti	Haimoo	350	3	103
Kirkkonummi	Evitskog	214	2	91
Kirkkonummi	Helsingin kk (Kirkkonummi)	8 710		

Tieverkosto

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen päätieverkosto muodostuu valtateistä 1, 2 ja 25 sekä kantatie 51:stä. Alueen suurimmat henkilöautoliikennemäärät kohdistuvat alueen keskustatoimintojen alueille mukailien päätieverkostoa.

Henkilöauton laskennallinen ajokilometrisuorite asuinruuduittain (km/as/vrk).

Kestävä liikkuminen

Alueen joukkoliikenneverkosto on suunniteltu kuntien lähtökohdista. Joukkoliikenneyhteydet ovat kattavat maakuntakaavan osoittamissa keskuksissa. Linja-autoliikenteen lisäksi hyvinvointialueella liikennöi Helsinki-Karjaa-junayhteys, joka palvelee työmatkaliikennettä aamulla ja iltapäivällä. Espoossa toimii myös Länsi-Metro, jonka reitti kulkee Helsingistä Espoonlahteen.

Keskusten ulkopuolella mahdolliset joukkoliikenneyhteydet keskittyvät vain keskusta-alueille. Pienten keskusten ja palvelukeskittymien saavutettavuus perustuu henkilöautoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn.

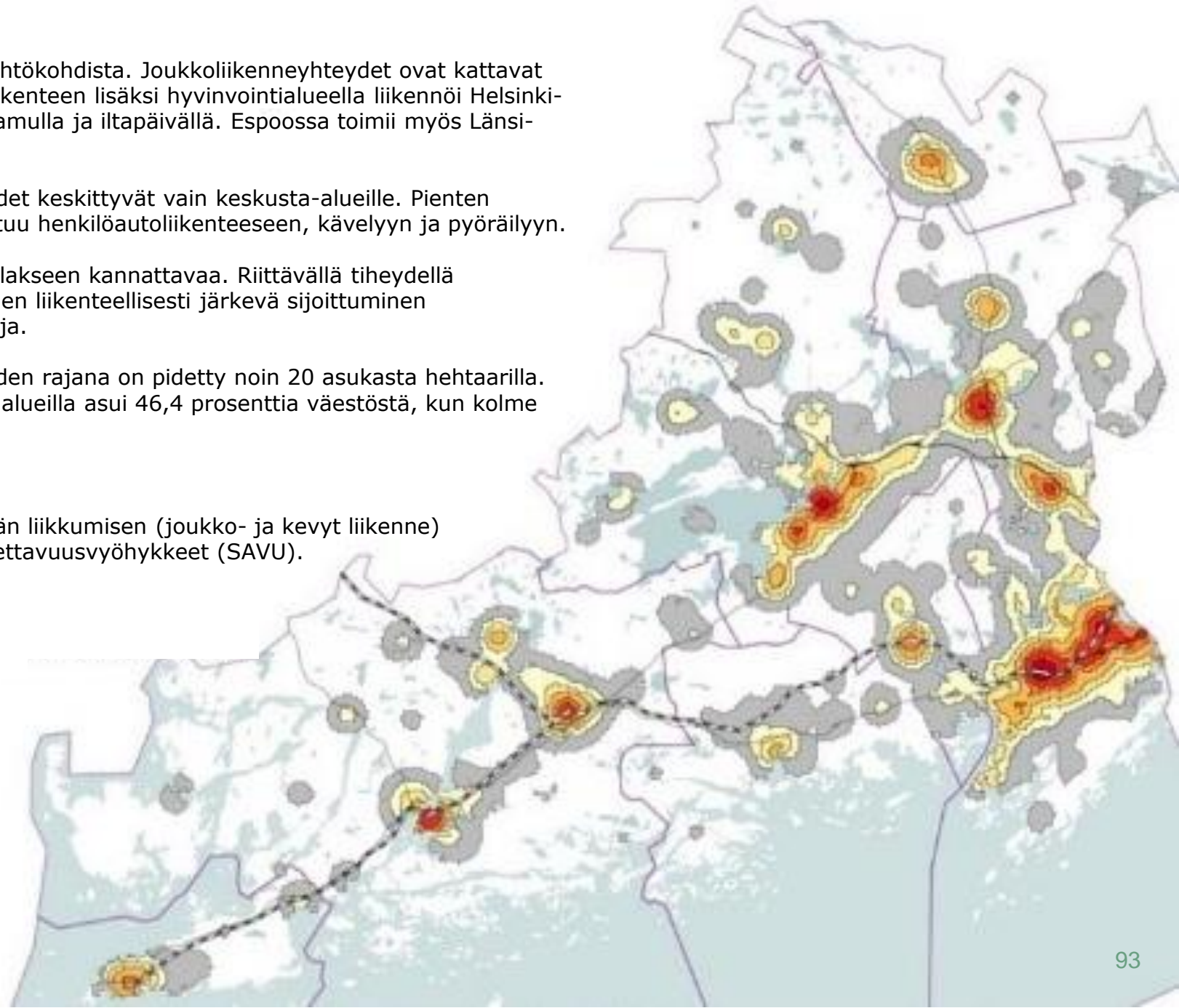
Joukkoliikenne edellyttää riittävää matkustajamäärää ollakseen kannattavaa. Riittävällä tiheydellä rakennetut asuinalueet luovat väestöpohjan ja toimintojen liikenteellisesti järkevä sijoittuminen yhdyskuntarakenteessa luo säännöllisiä matkustajavirtoja.

Asuinalueiden kohdalla joukkoliikenteelle riittävän tiheyden rajana on pidetty noin 20 asukasta hehtaarilla. Vuonna 2018 koko maassa tällaisilla yli 20 asukasta/ha alueilla asui 46,4 prosenttia väestöstä, kun kolme vuotta aiemmin osuus oli 45 prosenttia.

Saavutettavuus joukko- ja kevyellä liikenteellä, nykytila:

■ I-III	Erittäin hyvä
■ IV a	Hyvä
■ IV b	Melko hyvä
■ V a	Tyydyttävä
■ V b	Kohtalainen
■ VI a	Välttävä
■ VI b	Melko heikko
■ VII a	Heikko
■ VII b	Erittäin heikko

Kestävän liikkumisen (joukko- ja kevyt liikenne) saavutettavuusvyöhykkeet (SAVU).

Joukkoliikenteen järjestäminen

Hyvinvointialueen joukkoliikenteen järjestämisen edellytykset vaihtelevat suuresti alueittain. Yhdyskuntarakenne, asukastiheys, liikennevirtojen keskittyminen sekä kuntien tahtotila määrittelevät mahdollisuudet joukkoliikennepalveluiden tarjoamiseen. Julkisen liikenteen palvelujen säilyttäminen on erityisen haastavaa harvaan asutuilla seuduilla ja muilla hiljaisemman kysynnän alueilla.

Joukkoliikennepalveluita syntyy markkinaehtoisesti siellä, missä sille on riittävä kysyntä. Markkinaehtoinen liikenne on keskeisessä asemassa osassa Länsi-Uudeltamaalta pääkaupunkiseudulle suuntautuvassa liikenteessä.

Markkinaehtoinen liikenne perustuu vapaaseen kilpailuun, jossa liikenne toimii kunkin liikenteenharjoittajan oman suunnittelun ja hinnoittelun pohjalta ilman julkista tukea.

Toimivaltainen viranomainen voi tehdä päätöksen järjestää julkisen henkilöliikenteen palvelut ostoliikenteenä varmistaakseen joukkoliikenteen paremman palvelutason. Länsi-Uudellamaalla on yhteysvälejä, joissa liikennöinti on kokonaisuudessaan hoidettu ostoliikenteenä. **Ostoliikenne** on viranomaisten ostamaa joukkoliikennettä, jolla pyritään vastaamaan määrällisiin tai laadullisiin palvelutarpeisiin. Ostoliikenteestä käytetään myös termiä sopimusliikenne.

Tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset, kesäkuu 2023

- Helsingin seudun liikenne (HSL)
- Hyvinkää
- Hämeenlinna
- Lahti
- Raasepori
- Riihimäki
- Uudenmaan ELY-keskus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Kiitos, tack!

Seuraa meitä sosiaalisessa mediassa:

 [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

 [@luhyvinvointialue](#)

 [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

 [@LUhyvinvointi](#)

 [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

